

**ENMIG DEL DOLOR, EL POBLE AFRONTA
EL REpte DE RECONSTRUIR EL PAÍS**

Esperança per a Haití

Entre la runa, la mort i la manca de mitjans, els haitians lluiten no només per sobreviure, sinó per aixecar un país diferent. «Ara hem de construir novament, per poder viure plegats. I ho hem de fer de manera que els prejudicis i la discriminació restin fora, de manera que es pugui difondre la confiança. Cal fer-ho de forma que es pugui suscitar la solidaritat i obrir l'esperit», explica el bisbe Pierre Dumas, president de Càritas Haití. En aquests moments, el país caribeny necessita grans dosis d'es-

perança, una esperança que es tradueix en ajuda humanitària concreta i real. Haití necessita ajuda a curt i llarg termini, especialment quan les càmeres de televisió marxin del país i deixin de recordar-nos el drama que s'hi viu. Com diu Jordi Bach, director de l'ONG CESAL a Haití: «Aquest país us necessita. Els que som aquí estem més que mai, forts i amb els ànims engrandits. No és hora per a les flaqueses. Tenim molta feina per endavant, no ens deixeu sols!» **P 2-6**

El Papa, a la sinagoga de Roma

El 17 de gener Benet XVI va visitar la comunitat jueva de Roma. Abans d'entrar a la sinagoga, el Pontífex va disposar una ofrena floral davant de les làpides que recorden dos dels moments més obscurs de la comunitat jueva romana: la deportació de 1.022 jueus, el 1943, i l'atemptat terrorista del 1982 al temple. En la seva intervenció, el Papa va recordar l'horror de la Shoah i va desitjar més col·laboració entre jueus i cristians. **P 7-9**

**LA NOSTRA CORRESPONSAL
A ROMA ANALITZA AQUESTA
VISITA HISTÒRICA DE BENET XVI**

Pelegrinatge solidari a Terra Santa

Els bisbes d'Europa i Amèrica del Nord, agrupats en la Coordinadora de les Conferències Episcopals en ajuda a Terra Santa, van viatjar del 9 al 14 de gener a Israel i Palestina en la que ha esdevingut ja la seva tradicional visita anual a la terra de Jesús. Com a representant de la CEE, hi va assistir un any més Mons. Joan Enric Vives, bisbe d'Urgell, que no ha dubtat a expressar públicament la seva preocupació per la situació que viuen els cristians a Israel, Palestina, Gaza i els territoris ocupats fins al Jordà. **P 22**

El «ministre» de cultura del Vaticà visita Barcelona

El 20 i 21 de gener passat la Ciutat Comtal va comptar amb la visita destacada del president del Pontifici Consell de la Cultura, Mons. Gianfranco Ravasi. L'atapeïda agenda del prelat italià va estar marcada per la seva voluntat explícita d'erigir-se en ambaixador de luxe de la importància del diàleg entre fe i cultura. **P 23**

Els misteris del Rosari, per l'artista catalana Arrel

P 20 i 21

Sumari

P 10 Cloenda del 150è aniversari salesià
P 12 Immigració i encaix en la societat
P 24 Girona: Premis Sant Fèlix 2009
P 31 Art d'avantguarda a Montserrat
P 32 Història de l'Hospital de Marcús

Editorial

Un terratrèmol en les consciències

Estem vivint les conseqüències del terrible terratrèmol d'Haití. Els mitjans de comunicació ens fan arribar imatges de runes, tendes improvisades, escombraries podrides, mutilats, talment com si fos una guerra. És l'escenari d'una població famolenta a la qual arriben avions i carregaments d'ajuda que triga massa a ser efectiva. La desesperació ha portat a actes de violència i de pillatge.

La pregunta en molts creients neix espontània: per què, Déu meu? Tornem a topar amb el misteri d'una naturalesa embravida que en un minut pot esfondrar una ciutat deixant una estela de setanta mil morts, de ferits, de famílies esquinçades, d'orfes, de pares que han perdut els seus fills, d'un milió i mig de persones sense sostre, de runa... I Déu, on era? Déu no ha provocat el terratrèmol. Déu és enmig del seu poble i plora amb ell. A Haití el brutal moviment de la terra ha tingut unes conseqüències fatídiques perquè s'ha unit a les infraestructures deficitaries d'un dels països més pobres de la terra. Diuen els experts que el mateix sisme al Japó hauria provocat només una cinquantena de ferits. Per què? Allí les cases són antisisme i els japonesos estan preparats amb jornades anuals de simulacre davant dels terratrèmols. Però a Haití no. Allí les cases,

els ponts, les carreteres, no podien suportar una sacsejada tan terrible. Quan hi ha països menystinguts i quasi oblidats com aquest, es fa evident que hi ha una responsabilitat planetària, un pecat estructural.

Però el terratrèmol d'Haití ha desencadenat també un veritable terratrèmol en les consciències. Hem descobert que moltes congregacions religioses i ONG, cooperants, voluntaris, hi eren i hi són presents. En aquest número de *Catalunya Cristiana* en presentem diversos testimonis. Impressionant el de la germana dominica de la Presentació, mestra, que ha sobreviscut després de veure com tots els seus alumnes eren víctimes del tremolor. Quina difícil supervivència! I Déu, on és? Els ulls de la fe permeten descobrir que Déu també és en la solidaritat. Però tant de bo que no fóssim solidaris només mentre duren els efectes immediats i els mitjans de comunicació en parlin. Que entre tots col·laboréssim en una sòlida reconstrucció del país —un procés que es preveu molt llarg— amb arquitectura antisísmica i amb una població veritablement preparada i conscient. Diuen que poc després del terratrèmol se sentia pels carrers de Port-au-Prince: «Jesús, Jesús!» Que aquest sigui també el nom que invoquem.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mónica García, *BARCELONA*; Guillem Farré, *CASTELLÓ*; Víctor Gay, *GIRONA*; Jordi Curcó, *LLEIDA*; Cristina Sánchez, *MALLORCA*; Marta Nin, *ROMA*; Ramon Estany, *SOLSONA*; Joan Boronà, *TARRAGONA*; Víctor M. Cardona, *TORTOSA*; Patricia Navas, *URGELL*; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, *VIC*

Col·laboradors d'aquesta setmana: Fabrizio Assandri, Miquel Bada, Pilarín Bayés, Josep Capdevila, Agustí Codinach, Sílvia Coll-Vinent, Delfí Dalmau, Francesc Gamissans, M. Núria Gasa, Núria Gispert, Teodoro González, Joan Guiteras, Dani Majà, Josep Masabeu, Antoni Matabosch, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Josep Rius-Camps, Jorge Rojas, Anna M. Sales, Peio Sánchez, Lluís Serra, Pere Tena, Josep M. Turull, Joan Vernet, Joan Viñas, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Òscar Corominas

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 117 €

Gibraltar i Portugal: 117 €

Resta d'Europa: 192 €

Amèrica i Àfrica: 230 €

Àsia i Oceania: 308 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

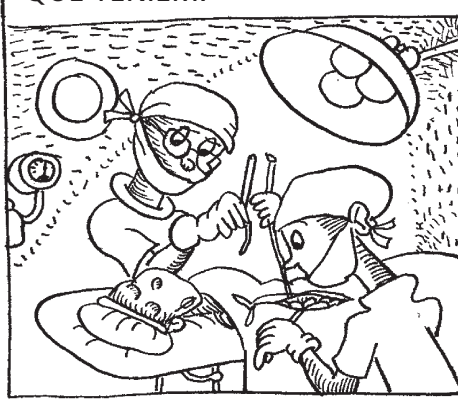
TOT EL QUE HA CAIGUT, CAL AIXECAR-HO DE NOU!

ESCOLES MILLORS QUE LES D'ABANS.

HOSPITALS MILLORS QUE ELS QUE TENÍEM.

SEMBLA UNA CONTRADICCIO, PERÒ CAL FER-HO TAMBÉ PELS QUE JA NO HI SÓN PER VEURE-HO.

TRAGÈDIA HUMANITÀRIA A HAITÍ

El repte de reconstruir un país

Massiva resposta de solidaritat amb les víctimes del terratrèmol

Rosa María Jané Chueca

«Ara hem de construir de nou, per poder viure plegats. I hem de fer-ho de forma que els prejudicis i la discriminació restin fora, de forma que es pugui difondre la confiança. Cal fer-ho de forma que es pugui suscitar la solidaritat i obrir l'esperit.» Són paraules del bisbe Pierre Dumas, president de Càritas Haití, davant del repte que suposa afrontar el futur. Com la resta d'haitians, el bisbe Dumas ha patit pèrdues en la seva família: una neboda de dos mesos i mig, i un cunyat. Enmig del dolor, Mons. Dumas sap que el seu país viu un temps de prova que és, al mateix temps, una oportunitat per reconstruir novament Haití: «Crec que la nostra caritat i la manera de viure aquesta crisi ens ajudarà a potenciar la nostra humanitat. Ens ajudarà a ser més generosos, oberts i disponibles els uns amb els altres, perquè s'han enfonsat les formes simbòliques de la nostra manera de viure plegats. Tots els símbols físics que ens unien, la catedral, el palau presidencial, els ministeris, els col·legis, les comunitats religioses i molts altres llocs, han esdevingut runes. De moment, tot gira al voltant de l'emergència, però arribarà el dia de la reconstrucció. I això no significa reconstruir les coses tal com eren abans, perquè tindrem ocasió de construir un Haití millor, on la persona estigui per davant de qualsevol altra cosa.»

En aquests moments, el país caribeny necessita grans dosis d'esperança, que es tradueixen en ajuda humanitària concreta i real. Al tancament d'aquesta edició, la xarxa internacional de Càritas havia desplegat a Haití un total de 24 experts en emergències procedents de Càritas d'arreu del món. De moment, continua desenvolupant el seu pla d'ajuda d'emergència als damnificats a través de 27 punts de distribució a Port-au-Prince i Jacmel, que són les dues ciutats principalment afectades pel terratrèmol. Segons les dades que té al seu abast Càritas internacional, almenys el 75% de la capital i la seva

àrea metropolitana estan greument malmeses, mentre que la destrucció de Jacmel arriba al 60%.

Càritas no només és testimoni del drama haitià, també pot donar fe de la resistència del poble i del seu afany per continuar lluitant per la vida. Així, el mexicà Antonio Sandoval, coordinador regional de Càritas Ilatinoamericana i del Carib que participa a Haití en l'operatiu de resposta d'emergència, explica que «els dies han estat marcats pel dolor i la tristesa de la gent, que pràcticament ho ha perdut tot, tret de la fe i l'esperança. Cada nit, quan em fico al llit, sento de lluny els cants de la gent que prega en la seva llengua a Déu i agraeix la vida fins i tot en la seva més gran precarietat».

L'Església catòlica ha estat una de les primeres institucions a reaccionar davant de la devastació del terratrèmol d'Haití. Sempre ha estat al costat del poble haitià donant suport al seu desenvolupament, acompanyant el seu camí i compartint els moments més difícils de la seva història. Ara, davant de l'emergència, ha posat en marxa tots els seus recursos humans, materials i espirituals. Com assenyala el president del Consell Pontifici Cor Unum, el cardenal Josef Cordes, «hores després del terratrèmol, el nostre Consell Pontifici va entrar en contacte amb Catholic Relief Services, l'organisme humanitari internacional

dels bisbes dels Estats Units, i els vam demanar que coordinessin la resposta a aquest nivell, tenint en compte que compten amb 300 membres a Haití, la seva llarga història de més de 50 anys al país, la seva experiència per afrontar desastres semblants arreu del món, i els seus recursos». I afegia: «Ja avui podem veure com la bondat sorgeix de les runes. Els ulls del món s'obren als països més pobres de l'hemisferi occidental, el llarg patiment dels quals havia estat oblidat. Aquesta tragèdia demostra que depenem els uns dels altres, i hem d'atendre els nostres germans que pateixen.»

Les víctimes, els més pobres

Per què sempre els toca als més pobres? Aquesta és la pregunta que sorgeix quan es produeix una catàstrofe d'aquestes característiques i que, en moltes ocasions, es podria si no haver evitat, almenys haver-ne alleujat els efectes. Com comenta Xavier Adsarà, director de la Fundació Nuestros Pequeños Hermanos (NPH), «fa anys que intentem difondre un missatge d'urgència per a tota la comunitat internacional sobre la misèria, la manca d'infraestructures i la nul·la dignitat amb què viu la comunitat haitiana, però desgraciadament ha de produir-se una debacle com aquesta perquè haguem d'obrir els ulls. Fa més de 20

anys que NPH assisteix a aquest panorama dantesco d'un poble oblidat per tothom. Com deia un dels nostres màxims responsables al país, "Haití pateix una situació d'emergència permanent des de fa més de 20 anys"».

Per la seva part, Waldo Fernández, coordinador de projectes de Mans Unides a Centreamèrica i el Carib, explica que Haití «és el país més pobre d'Amèrica, amb un estat frustrat, molt feble, amb una escassa vocació de servei i de generar desenvolupament, amb una societat civil desarticulada i sense mitjans. Un exemple que mostra com "funciona" el país és que fins a tres dies després del terratrèmol l'Estat no va començar a retirar cadàvers».

Una altra entitat que pot parlar amb coneixement de causa de la realitat d'Haití és Entrecultures, que coordina la seva actuació d'emergència amb el Servei Jesuïta a Refugiats i Fe i Alegria. Olga Regueria, portaveu d'Entrecultures per Haití, assenyala que «Haití és un país molt castigat per altres tragèdies tant naturals com polítiques i econòmiques. Al marge que construccions centenàries s'hagin ensorrat, així com hotels grans i luxosos, que són un indicador de la força tremenda del sisme, la construcció d'habitatges i l'aglomeració de la població pobre s'ha fet sense cap mena de normativa urbanística. Això ha provocat que els danys hagin estat molt més grans». Port-au-Prince en runes reflecteix el grau de la tragèdia, però més difícil és calcular el terratrèmol que s'ha produït a l'interior de cada haitià. Segons Xavier Adsarà, «l'impacte psicològic és imprevisible, tot i que la comunitat haitiana ja ha passat al llarg de tota la seva història per cops d'estat i desastres naturals, però mai tan impactants com aquest. No hi ha interessos econòmics a Haití i aquest és el veritable problema d'un país oblidat».

Tots som haitians

Les imatges terribles del terratrèmol han remogut consciències i butxaques.

EL PAÍS MÉS POBRE D'AMÈRICA, EN XIFRES

- Extensió: 27.000 km²
- Població: 9 milions d'habitants
- Esperança de vida: 53 anys
- Natalitat: 29 naixements per cada 1.000 habitants
- Analfabetisme adult: 48%
- Atur: 62%
- Població que viu sota el llindar de la pobresa: 76%
- PIB: 450 dòlars per persona
- Deute extern: més de 1.300 milions de dòlars

TRAGÈDIA HUMANITÀRIA A HAITÍ

Així, Càritas espanyola, per exemple, quan feia una setmana que s'havia produït el sisme ja havia recaptat més de dos milions d'euros, i la xifra continua augmentant. Xavier Adsarà constata que «davant de desastres com aquest la gent és extremament solidària, humana i empàtica amb els damnificats. Des del moment en què els informatius van treure les primeres imatges de Port-au-Prince, la Fundació Nuestros Pequeños Hermanos no ha deixat de rebre trucades i correus electrònics plens de mostres d'afecte, solidaritat i aportacions econòmiques, així com ànims per continuar duent a terme la mateixa feina que hem estat desenvolupant a Haití des de fa més de 20 anys. Aquests dies és quan hauriem de plantejar-nos una solidaritat més integrada a la nostra vida diària. No hem d'esperar un drama d'aquestes dimensions per ser solidaris, sinó viure sempre solidàriament».

«És el moment de la solidaritat, de fer realment una intervenció, la gent ens espera, necessitem ser efectius en l'amor que ens convoca», recorda Mario Serrano, s.j., director del Servei Jesuïta a Refugiats i Migrants a la Repú-

Càritas

blica Dominicana-Entrecultures. Des de Port-au-Prince ens arriba el testimoni de Jordi Bach, director de l'ONG CESAL a Haití: «*Kembe fem* (mantingues el coratge) és la frase que tothom diu a

Haití. Tot i la tragèdia que ha tingut lloc, els haitians volen tirar endavant. I ho fan de manera admirable.» Per això, Bach s'indigna quan els mitjans de comunicació se centren a difondre

imatges de violència i pillatge: «Si us plau, expliqueu els milions de coses positives que passen, milions de gestos de solidaritat, en lloc de les desenes de casos de violència. No és just tractar tots els haitians de lladres i vàndals. La majoria dels haitians han demostrat patir un fet tan dramàtic amb una dignitat que ens ha marcat per sempre a tots els que hem vist. Si algú vol entendre el que és la dignitat humana, que vingui a Haití.»

Des de Mans Unides, Waldo Fernández subratlla que «sempre que es produeix una catàstrofe, la primera ajuda ve del teu veí. I això també ha passat a Haití, els veïns s'han ajudat mútuament a buscar entre els enderrocs, a rescatar els ferits...» Per a Fernández, el corrent de solidaritat està funcionant molt bé, tant a escala oficial internacional, com a escala privada, i ha provocat que gairebé ens haguem oblidat de la crisi que es viu al nostre país: des de Mans Unides podem dir que a Espanya s'experimenta i es percep un corrent de generositat molt important, que s'està traduint en donatius. Crec que és bo que ens deixem de mirar el melic i posar la nostra crisi en un segon plànol. Es tracta de

FRANKLIN ORTEGA, RESPONSABLE DE L'OFICINA DE PROJECTES DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT DELS SALESIANS A LA REPÚBLICA DOMINICANA

«La unió del poble haitià serà imprescindible per poder mirar endavant amb optimisme»

R.M.J.

Els salesians de Catalunya han posat en marxa un dispositiu urgent de captació de recursos per ajudar els damnificats pel terratrèmol, entre els quals es troba la família salesiana. De moment es confirma la mort de tres salesians i es calcula que hi ha uns 500 infants i joves sota les runes amb alguns dels educadors. L'ONG salesiana VOLS ha obert un compte corrent en resposta a la crisi: 2100 1005 01 0200149103.

Quina feina desenvolupen els salesians a Haití?

Els salesians duen a terme a Haití diferents projectes en l'àmbit educatiu, adreçats bàsicament als infants i joves més vulnerables. En aquest sentit, gestionen escoles de Primària i Secundària, centres de formació professional, moviments juvenils d'àmbit parroquial, organitzen cursos d'alfabetització, posen en marxa cases d'acollida per a infants del carrer, etc.

Com s'ha vist afectada aquesta tasca?

La catàstrofe que ha colpejat Haití és d'unes dimensions esfereïdores. La majoria de les obres salesianes de Port-au-Prince han quedat destruïdes i han causat la mort de centenars de persones. Dos dies després del fort sisme vam poder desplaçar-nos des de Santo Domingo, a la República Dominicana, a Port-au-Prince per tal d'avaluar-ne les conseqüències. Va ser molt colpidor veure com tan bon punt vam arribar a una de les nostres escoles a la capital, l'ENAM, s'havia literalment esfondrat amb centenars d'alumnes a dins. Aquesta és l'escola més afectada pel terratrèmol i ara hi regna el silenci, el dolor i la tristesa. En el moment de l'esfondrament els estudiants d'educació primària i els professors es trobaven en un primer nivell d'un edifici de tres plantes. La situació de caos ha propiciat diverses accions de pillatge i ens ha desaparegut mobiliari com

ordinadors, taules, etc. Les altres obres salesianes de Port-au-Prince es troben en la mateixa situació, i els pares salesians dormen als automòbils o al ras.

Es podia haver previst aquesta tragèdia?

No sóc un científic en la matèria, però els experts diuen que és pràcticament impossible preveure quan es pot produir un moviment sísmic. Així doncs, la naturalesa té aquestes coses... De totes maneres, la pobresa d'un país com Haití, amb unes construccions molt febles com a conseqüència de la manca de recursos, ha estat un dels detonants de la magnitud d'aquest terratrèmol. D'altra banda, Haití és un estat molt inestable que no té la capacitat operativa necessària per reaccionar davant d'una catàstrofe d'aquesta magnitud.

Quina és la principal preocupació en aquests moments?

Ara mateix treballem per tal de crear les condicions necessàries i atendre el màxim nombre

de persones damnificades. És molt important en aquests moments establir un lloc segur on descansar, disposar de tendes de campanya, d'aliments precuinats i enllaunats, d'aigua potable, sacs de dormir, medicaments per contrarestar les epidèmies. I demanem a tothom que pugui que col·labori a través de donacions perquè la seva ajuda es fonamental per al poble Haití.

Com assumirà la població aquesta tragèdia?

Encara és molt prematur avaluar les seqüeles psicològiques tot i que de ben segur que es necessitarà molt suport psicològic per tirar endavant. Estem parlant de famílies completament partides, fills que han quedat orfes, pares que han perdut els seus fills, etc. Ha estat un cop molt dur i la unió del poble d'Haití serà imprescindible per poder mirar endavant amb optimisme.

Com serà la reconstrucció?

Encara estem en una primera fase d'avaluació de danys. Per a la reconstrucció serà imprescindible l'ajut de la comunitat internacional. De moment ha posat tots els esforços en aquesta primera fase d'emergència i esperem que mantingui el seu suport per a la reconstrucció del país, que serà imprescindible per poder seguir endavant.

La solidaritat de la gent, està a l'alçada de la magnitud d'aquesta tragèdia?

La veritat és que el ressò als mitjans de comunicació ha mobilitzat milions de persones arreu del món que s'han abocat en l'ajut a Haití. De totes maneres, és molt important que quan marxin les càmeres de televisió Haití continuï sent una prioritat i que es destinin els fons necessaris perquè la reconstrucció del país sigui possible.

Ha arribat el moment de plantejar-se com treure Haití de la pobresa?

Haití és el país més pobre d'Amèrica. Ja és hora que aquesta situació canviï i els seus ciutadans puguin viure amb dignitat.

TRAGÈDIA HUMANITÀRIA A HAITÍ

compartir amb aquells que sabem que lluiten per sobreviure.»

També des d'Ajuda a l'Església Necessitada (AEN) es posa en relleu que el poble haitià necessita la cooperació de tothom. Així, en declaracions a Ràdio Estel, Xavier Legorreta, director de projectes per a Amèrica Llatina d'AEN, insistia que «no és moment de plorar, de lamentar-se, sinó sobretot d'aprendre que els que tenim diners i vivim en el primer món no podem oblidar la gent que sempre resta oblidada. Déu ens demana que no siguem egoistes. Les imatges que ens transmeten els mitjans de comunicació són dramàtiques, però la realitat és molt més dramàtica del que podem imaginar».

Aixecar el país

Fa gairebé 40 anys que Mans Unides dona suport a Haití a través de projectes agropecuaris, sanitaris, educatius, sanitaris i socials, a més d'ajudes concretes en casos d'emergència, com va passar l'any 2008 amb el pas dels huracans *Gustave*, *Hanna* i *Ike*. El terratrèmol s'ha endut molts projectes, infraestructures, programes de treball... això no obstant, el coordinador de projectes de Mans Unides a Centreamèrica i el Carib subratlla que «per a nosaltres, el més important és haver promogut la capacitat de la gent local, perquè això no s'ho emporta el terratrèmol i és el que fa que la gent tiri endavant. Nosaltres donem molta importància a la capacitat de les forces locals perquè siguin elles els agents del desenvolupament».

Després de la primera fase d'emergència cal desenvolupar-ne una segona de reconstrucció global. «Així es podrà començar a viure una quotidianitat el més normalitzada possible», indica Olga Regueria, d'Entrecultures, «mirar d'obrir les escoles el més aviat possible és molt important en aquest procés i és on Entrecultures, al marge de la col·laboració d'emergència que està duent a terme juntament amb el Servei Jesuïta per a Refugiats i Migrants en aquests moments, es farà present acompanyant la població haitiana a llarg termini, perquè es tracta d'una emergència que caldrà atendre a molt llarg termini».

Les ONG fan molt d'èmfasi en la necessitat que l'ajuda a Haití es prolongui en el temps perquè, com diu Waldo Fernández, «aviat deixarà de ser notícia i aleshores vindrà la feina més grossa. Quan les càmeres de televisió hagin marxat, les ONG continuaran allà. Mans Unides espremerà el seu pressupost perquè el desastre d'Haití és de llarga durada. La nostra contrapart local a Haití ens ha dit que el país ha retrocedit 60 anys i recuperar això representa un esforç immens».

Entre les estructures afectades pel terratrèmol, n'hi ha moltes de l'Església catòlica. Segons Xavier Legorreta, a l'arxidiòcesi de Port-au-Prince prop de 200 temples han quedat destruïts, a més de seminaris, convents, hospitals, escoles, per això fa una crida especial: «L'ajuda que recapti Ajuda a l'Església Necessitada es destinarà a l'Església haitiana, que és qui millor pot ajudar i consolar el poble. Hem enviat 170.000 dòlars al nunci apostòlic d'Haití per-

ALBERTO LAFUENTE, COORDINADOR DE L'ASSISTÈNCIA MÈDICA DEL CONTINGENT ESPANYOL D'AJUDA A HAITÍ

«Això és el més dantesc que he vist mai»

Redacció

Alberto Lafuente Jiménez, anestesista de la Clínica Universitat de Navarra, és el coordinador de l'assistència mèdica del contingent d'ajuda humanitària que Espanya ha enviat a Haití. Pamplonès de 37 anys, Lafuente participa per cinquena vegada en una catàstrofe internacional per prestar ajuda com a voluntari. El Dr. Alberto Lafuente ha participat en el desastre bèl·lic de l'Afganistan, en el terratrèmol al Pakistan (octubre del 2005) i en els dos d'Indonèsia (juny del 2006 i setembre del 2009).

Com es troba el personal que participa en l'ajuda?

Estem bé, animats i contents amb la tasca que fem, tot i que molt cansats. Són moltes hores, la calor, mengem malament... però val la pena l'esforç que fem totes aquestes persones. Si no som capaços de donar una mica de nosaltres per a aquesta gent, no té cap sentit la carrera que hem estudiat i moltes altres coses...

Com són les condicions de treball?

La jornada comença a les 6 del matí, quan anem a l'hospital, i acabem a les 6 de la tarda. Són dotze hores ininterrompudes de feina en unes condicions molt precàries. La higiene i l'asèpsia són molt precàries. No tenim l'instrumental quirúrgic necessari i pel que fa a anestèsia tampoc no tenim els mitjans que cal, però amb el que arriba intentem normalitzar la situació.

Quines són les patologies que atenen?

Les patologies més freqüents, i amb molta diferència, són traumatismes oberts ja molt infectats, fins i tot en alguns casos amb cucs, és a dir, en estat de putrefacció. I l'única cosa que podem fer és amputar els membres afectats, posar antibiòtics i intentar que la infecció no s'agreugi i arribi a una sepsi. També atenem moltes cesàries ja que, a causa de l'estrès, molts parts s'avancen.

Hi ha molta violència al carrer?

No sentim sensació d'inseguretat, gens, tot i que tenim moltes mesures de seguretat òbvies, com tindriem en qualsevol altre país en una situació d'inestabilitat. Sí que apreciem qüestions d'inseguretat en les patologies, perquè ens arriben ferits de bala i d'arma blanca, però això és habitual en aquest país. No té tant a veure amb el terratrèmol, sinó que és una cosa que ja es donava al país.

Arriba bé l'ajuda humanitària?

De mica en mica arriba, malgrat que inicialment ha costat. S'ha fet una gran inversió perquè arribi tot el material i l'ajuda humanitària.

Què és el més urgent?

què els preveres, els religiosos i les religioses puguin afrontar l'emergència. L'Església d'Haití ens demana sobretot pregàries. El més important és pregar amb un cor convertit i solidari, perquè no se sentin abandonats.»

El repte d'aixecar el país de les seves runes és missió de tots. Com recorda Waldo Fernández, «Haití és el resultat d'una història cruenta de lluites internes, d'invasions externes, de dictadures, de corrupcions, de traïcions... un país amb una gran violència estructural i que s'ha convertit

en hàbit quotidià. Els països que van intervenir en l'època colonial tenen una responsabilitat especial. Nos'hauria hagut de deixar que Haití arribés a aquesta situació de pobresa. Cal promoure el desenvolupament a llarg termini. És un gran repte i tot el que fem serà poc».

Fent-se ressò d'aquestes paraules, Olga Regueria afirma que «aquest terratrèmol ha estat una hecatombe, però pot ser una oportunitat. Una oportunitat de reconstruir una ciutat, un país, de forma planificada reflexio-

nada i, sobretot, eficaç. Aprofitem-la i fem-la possible entre tots».

Encara que qui millor expressa l'anhel d'Haití i de tot un poble és qui conviu amb la seva gent i comparteix amb ells les coses bones i les dolentes. Aquesta és la petició de Jordi Bach, recollint el sentiment del país més pobre d'Amèrica Llatina: «Haití us necessita. Els que som aquí, hi som més que mai, forts i amb els ànims engrandits. No és hora per a les flaqueses. Tenim molta feina a fer, no ens deixeu sols!»

TRAGÈDIA HUMANITÀRIA A HAITÍ

Tragèdia a Haití

Gna. Maria Núria Gaza, o.p.

Haití és un país castigat freqüentment per catàstrofes naturals. Per ella mateixa és una nació estigmatitzada per la pobresa. És el país que està a la cua de la renda per càpita de Llatinoamèrica i un dels més pobres del món. Podem dir que és un estat sense Estat. Aquest sisme tan fort ha assolat Port-au-Prince. Tardarem una mica a saber quants morts ha provocat aquest terratrèmol. La mort apareix arreu: entre la runa, a les voreres. El pànic es troba per tots els racons. Després del terratrèmol fort n'hi ha hagut altres. De moment nosaltres, Dominiques de la Presentació, sabem que l'escola amb 400 infants que es va construir amb molts esforços i gràcies a la generositat de diferents aportacions s'ha desplomat completament. Una germana era a la classe amb 20 infants, va veure que la terra s'obria i els engolia a tots; després, el sostre es va ensorrar. Ella va quedar dreta. Físicament no li va passar res, però està complement traumatitzada sense reaccionar. Les germanes treballen també en dos hospitals, un de malalts comuns i l'altre d'infants malalts

de sida i amb malformacions. Tots dos s'han esfondrat. Les germanes van començar a gratar per cercar supervivents i rescatar material sanitari. La gent de seguida les va ajudar. La casa de les germanes ja no existeix. Estan al carrer amb el que portaven a sobre. Una d'elles, molt atrevida, va pensar en el sagrari i es va esmunyir per una escletxa fins a arribar-hi. De moment, sabem que una germana que era a missa està ferida de consideració, però una religiosa d'una altra congre-

gació que era al seu costat va morir. Cal tenir molt valor per enfrontar-se a aquest espectacle dantesc. Manca tot i cal que les ajudes arribin com més aviat millor, perquè les epidèmies hi són. Les tres germanes nostres haitianes eren en una reunió a Medellín (Colòmbia). Una té notícies dels seus pares; les altres dues no saben res i no poden viatjar a Port-au-Prince perquè els vols estan cancel·lats i les comunicacions telefòniques són molt difícils o inexistents. Quatre germanes de Santo Domingo han passat a Haití per col·laborar en el que calgui. El problema més greu és el caos total. No hi ha organització. Les ajudes arriben a molt pocs, en comparació amb les necessitats ingents. El pillatge comença a campar a plaer. La fam és tan forta com el dolor d'haver perdut la família. Hi ha molt a reconstruir i molt per consolar... Les ajudes no es poden restringir en l'emergència d'aquesta catàstrofe, sinó que hauran de perdurar a curt, mitjà i llarg termini si volem que aquest país castigat es pugui aixecar d'aquesta situació tremenda. Per a ajudes: Dominiques de la Presentació. Entitat bancària: "la Caixa" 2100 0832 62 0101192037

Explicació geològica del terratrèmol

Teodoro González

Geòleg i Hidrogeòleg
Director General del Centre Català de Geotècnia, S.L.

Des de fa uns 100 anys els estudiosos de la natura, geòlegs i físics, investiguen per trobar una justificació a l'existència d'unes zones de l'escorça terrestre on es produeixen amb més freqüència i intensitat els moviments sísmics. S'ha elaborat una teoria que dona resposta a gran part de la distribució de les zones de gran activitat de terratrèmols: es tracta de la teoria de la deriva dels continents i tectònica de plaques. Una descripció «simple» del contingut d'aquesta teoria seria que el globus terraquí que coneixem, que ens sembla tan ferm i massís, no ho és tant. La terra està dividida en diferents plaques que es mouen molt lentament com «surant» sobre el nucli terrestre. A aquest moviment se l'anomena deriva dels continents. Fa centenars de milions d'anys que els continents, segons aquesta teoria, haurien estat pràcticament units i s'han anat separant. En els fronts d'avenç de les plaques es formen serralades i són zones de gran activitat sísmica i a la franja de separació es formen fosses oceàniques. Actualment, s'han identificat sis plaques d'enormes dimensions i nombrosos «blocs» de dimensions menors pinçats entre les grans plaques. Les plaques principals són: africana, nord-americana, sud-americana, placa del Pacífic, placa de Nazca, euroasiàtica, Cocos, Carib, antàrtica, australiana, d'Àràbia i de les Filipines. La placa del Carib és una placa tectònica amb una superfície de 3,2 milions de km², que inclou una part continental d'Amèrica central (Guatemala, Belice, Hondures, Nicaragua, el Salvador, Costa Rica, Panamà) i constitueix el fons del mar Carib. La placa del Carib toca amb la placa nord-americana, la placa sud-americana i la placa de Cocos. Aquesta placa està pressionada per la placa nord-americana, que empeny Nord-amèrica cap al Sud, i la placa sud-americana que gira cap al Nord-est. A l'extrem nord de la placa del Carib hi ha Haití. Aquesta placa està resistint que la costa de Florida (EUA) i la costa de Veneçuela no s'aproximin.

Les empentes d'aquestes enormes masses de roca acumulen energia en algunes franges de terreny, fins que l'energia acumulada supera la resistència del terreny i aquest es trenca i produeix un esquinç i un salt de metres. Aquest trencament sobtat i violent del terreny produeix unes vibracions que a la superfície de la terra es manifesten com a moviment sísmic. Les empentes de les masses continentals han format diferents sèries de falles de subducció: la falla d'Enriquillo – Plantain Garden, són les més importants i actives de les falles d'aquesta illa. Són conseqüència que les plaques dels continents volen passar per sobre de les illes. Aquest moviment és actiu, cada pocs dies es produeixen petits terratrèmols, que els nadius anomenen «tremolors», i descarreguen part de l'energia que s'acumula. Es tenia informació històrica que la falla d'Enriquillo – Plantain Garden, havia estat la causant d'importants terratrèmols el 1860, 1770, 1761, 1751, 1684, 1673 i 1618. És a dir, feia 150 anys que s'acumulava energia, alliberant-se en petits tremolors. Port-au-Prince és una ciutat molt populosa, més d'un milió d'habitants, i s'ubica a pocs quilòmetres de la falla d'Enriquillo. Es calcula que l'epicentre del terratrèmol, que va mesurar 7,3 a l'escala de Richter, va ser a uns 15 quilòmetres de Port-au-Prince, i l'hipocentre, el punt sota la superfície terrestre on va començar el trencament, estava a només 8 quilòmetres. Un sisme d'aquesta intensitat equivaldria a l'explosió de 199.000 Tn de dinamita. La proximitat a la superfície, afirmen els experts, fa que els efectes del sisme siguin més destructius: els trens d'ones que es produeixen amb el trencament del terreny i que es mou cap a la superfície, hi arriben simultàniament i vibracions verticals i horitzontals es produeixen alhora. A les imatges que ens han arribat de Port-au-Prince, després de la destrucció que ha patit, es pot observar que entre les runes dels edificis amb prou feines s'aprecia la presència de ferro, només blocs de formigó. Als països desenvolupats hi ha una normativa sísmica que obliga a construir d'una certa manera, fent servir un armat amb gran densitat de ferro a les estructures de les edificacions situades en zones de risc sísmic elevat.

CÀRITAS

Campanya «Càritas amb Haití»
Tel. 902 339 999
"la Caixa"
2100 2208 39 0200227099

MANS UNIDES

«Emergència Haití»
Tel. 902 400 707
Banco Santander
0049 1892 63 2210525246

AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESSITADA

Campanya «Terratrèmol Haití»
Tel. 902 636 737
Banco Popular
0075 0080 17 0601667548

FUNDACIÓ NPH

«Terratrèmol Haití»
Tel. 934 342 029
Caja Madrid
2038 9254 56 6000041107

INTERMÓN OXFAM

«Terratrèmol a Haití»
Tel. 902 330 331
"la Caixa"
2100 0765 81 0200111128

ENTRECULTURES

«Emergència a Haití»
Tel. 902 444 844
Banco Santander
0049 0496 83 2010200200

CESAL

«Emergència Haití»
Tel. 902 242 902
Banco Santander
0049 0001 56 2010058858

Benet XVI, acollit entre aplaudiments a la gran sinagoga

Amb motiu de la seva visita a la comunitat jueva de Roma

Zenit
Roma

La visita de Benet XVI a la comunitat jueva de Roma, el 17 de gener a la tarda, va ser un èxit, testimoniats pels aplaudiments amb què el Pontífex va ser rebut dins i fora de la gran sinagoga. El Papa va ser acollit, entre altres personalitats, pel president de la comunitat jueva de Roma, Riccardo Pacifici, pel president de les comunitats jueves d'Itàlia, Renzo Gattegna, i pel gran rabí, Riccardo di Segni.

Abans de la seva entrada a la sinagoga, el Pontífex va dipositar una ofrena floral davant de les làpides que recorden dos dels moments més foscos de la comunitat jueva romana: la que commemora la deportació de 1.022 jueus, feta el 16 d'octubre del 1943, i la que recorda l'atemptat terrorista del 9 d'octubre del 1982 al temple, durant el qual va morir un nen de dos anys, Stefano Taché, i 37 persones més van resultar ferides. Minuts abans havia dipositat flors vermelles davant de la làpida que recorda la deportació durant la Segona Guerra Mundial.

Després de les intervencions de salutació de Pacifici, de Gattegna i del rabí Di Segni, el Papa va començar el seu discurs, interromput en set ocasions

pels aplaudiments dels presents. La sinagoga era plena a vessar amb més de mil persones, entre jueus, cristians i musulmans. En la seva intervenció, va recordar l'horror de la Shoah i va augurar una col·laboració més gran entre jueus i cristians, units pel decàleg i compromesos a donar testimoni de l'únic Déu i a desvetllar en la societat l'anhel de la transcendència. Entre els

presents al temple major hi havia també supervivents dels camps d'extermini nazis, visiblement commoguts quan el Pontífex va recordar una de les més grans tragèdies de la història de la humanitat.

En el seu discurs de salutació al Papa, el president de la comunitat jueva romana, Pacifici, va afirmar que la seva visita «deixarà un signe pro-

fund», no únicament des del punt de vista religiós, «sinó per la repercussió que esperem que pugui tenir sobre la societat civil». De la mateixa manera, va subratllar el seu apreci per l'«actitud valenta» del Pontífex sobre la immigració i va augurar una laïcitat «que mai no es contraposi a la contribució que les religions monoteistes poden donar». Recordant que el seu pare, Emanuele Pacifici, es va salvar de l'Holocaust en amagar-se al convent de les Germanes de Santa Marta, el president de la comunitat jueva de Roma va constatar que milers de catòlics van ajudar els jueus, subratllant que ho van fer «sense demanar res a canvi». En aquest context, es va referir al presumpte silenci de Pius XII com una «omissió» que hauria pogut donar ànim i esperança als qui fugien de l'extermini. Pacifici va concloure el seu discurs destacant que el diàleg entre jueus i catòlics «pot i ha de continuar», concepte adoptat del president de les comunitats jueves d'Itàlia Renzo Gattegna, que va augurar que «les diversitats no siguin mai més causa de conflictes ideològics o religiosos, sinó de recíproc enriquiment cultural i moral».

El rabí Di Segni va adreçar a Benet XVI una «salutació favorable» per la seva visita, recordant la necessitat d'un diàleg que posi en primer lloc els objectius comuns entre tots dos credos.

El Papa va regalar a Riccardo Pacifici una panoràmica de l'illa Tiberina, llenç de Giovanni Battista Piranesi, i va rebre al seu torn, per part de la comunitat jueva, una obra de l'artista venecià Tobia Donà, que representa un bosc blau la imatge del qual ha estat feta amb nombres, lletres i paraules jueves.

Els deu manaments, base del diàleg judeocristià

Zenit / Roma

Benet XVI va demanar un aprofundiment i un acostament més gran en les relacions entre les dues religions monoteistes. «Que Déu reforci la nostra fraternitat i faci més ferma la nostra entesa», va augurar. En la intervenció que va pronunciar a la gran sinagoga el Pontífex va recordar que tant jueus com cristians estan il·luminats pel decàleg, que representa «un far i una norma de vida en la justícia i l'amor, un "gran codi" ètic per a tota la humanitat». Des d'aquesta perspectiva, «hi ha diversos camps de col·laboració i testimoni» entre tots dos credos, va observar, i en va subratllar tres «de particularment importants per al nostre temps».

El Papa va explicar que les deu paraules «demanen reconèixer l'únic Senyor, superant la temptació d'adoptar altres ídols». «En el nostre món, molts no coneixen Déu o consideren que és superflu, que no té rellevància per a la vida; s'han fabricat, d'aquesta manera, altres déus nous davant dels quals s'inclina l'home», va reconèixer. «Despertar en la nostra societat l'obertura a la dimensió transcendent, donar testimoni de l'únic Déu és un servei preciós que jueus i cristians poden oferir junts.» En segon lloc, el decàleg demana «el respecte, protecció de la vida, contra tota injustícia i abús, reconeixent el valor de tota persona humana, creada a imatge i semblança de Déu». «Quantes vegades, a totes les parts de la terra, properes

o llunyanes, continuen trepitjant-se la dignitat, la llibertat, els drets de l'ésser humà!», va exclamar.

En aquest context, «donar testimoni plegats del valor suprem de la vida contra tot egoisme és oferir una important contribució per a un món on regnin la justícia i la pau». Els manaments «exigeixen conservar i promoure la santedat de la família i el seu "sí" personal i recíproc, un sí fidel i definitiu de l'home i de la dona que obre l'espai al futur, a l'autèntica humanitat de cadascú, i que s'obre, alhora, al do d'una nova vida». «Donar testimoni que la família continua sent la cèl·lula essencial de la societat i el context bàsic en el qual s'aprenen i s'exerceixen les virtuts hu-

manes és un servei preciós que cal oferir a la construcció d'un rostre més humà», va constatar. Tots els manaments, va subratllar Benet XVI, «es resumeixen en l'amor de Déu i en la misericòrdia per al pròxim», regla que compromet jueus i cristians «a viure, en el nostre temps, una generositat especial amb els pobres, les dones, els nens, els estrangers, els malalts, els febles, els necessitats». En aquesta direcció, va afirmar, «podem fer passes junts, conscients de les diferències que es donen entre nosaltres, però també que si aconseguim unir els nostres cors i les nostres mans per respondre a la crida del Senyor, la seva llum es farà més propera per il·luminar tots els pobles de la terra».

Cristians i jueus, va admetre, «tenen bona part del seu patrimoni espiritual en comú, resen el mateix Senyor, tenen les mateixes arrels, però sovint es desconeixen mútuament». «Ens correspon a nosaltres, responant a la crida del Senyor, treballar perquè quedi sempre obert l'espai del diàleg, del respecte recíproc, del creixement en l'amistat, del testimoni comú davant dels reptes del nostre temps, que ens conviden a col·laborar pel bé de la humanitat en aquest món creat per Déu, l'Omnipotent i el Misericordiós.»

Recordant que els fidels de totes dues religions conviuen a Roma des de fa uns dos mil anys, va augurar que «aquesta convivència pugui animar-se amb un creixent amor fratern, que s'expressi també en una cooperació cada cop més propera per oferir una contribució eficaç en la solució dels problemes i de les dificultats que cal afrontar».

També va pregar pel «do preciós de la pau arreu del món, sobretot a Terra Santa». «En la meua peregrinació del maig passat, a Jerusalem, davant del Mur de les Lamentacions, vaig demanar a qui tot ho pot: "Envia la teva pau a Terra Santa, al Pròxim Orient, a tota la família humana; mou els cors de tots els qui invoquen el teu nom perquè caminin humilment per la senda de la justícia i de la compassió"», va concloure, citant la seva pregària al Mur Occidental de Jerusalem, el 12 de maig passat.

El Papa demana «que es curin per sempre» les ferides entre cristians i jueus

Recorda l'Holocaust i els cristians que van salvar jueus

Zenit
Roma

Benet XVI va demanar, durant la seva visita a la gran sinagoga de Roma, «que es curin per sempre» les ferides provocades «per tot el que ha pogut afavorir de qualsevol manera les ferides de l'antisemitisme i de l'antijudaisme». Especialment, es va referir a la declaració sobre la Shoah del 16 de març del 1998 i a la pregària de Joan Pau II davant del Mur de les Lamentacions, durant la seva visita el març de 2000, tot manifestant el seu dolor pel «comportament dels qui, al llarg de la història», han fet patir el poble jueu.

Durant el seu discurs en el temple jueu, i davant dels representants de les comunitats jueves de Roma i de tot Itàlia, el Papa va tornar a reflexionar sobre l'Holocaust, tot recordant concretament la deportació dels jueus de Roma. «Com no recordar els jueus romans que van ser arrencats de casa seva, davant d'aquests murs, i enmig d'un turment terrible van ser assassinats a Auschwitz? Com és possible oblidar els seus rostres, els seus noms, les seves llàgrimes, la desesperació d'homes, dones i infants?» Encara que és veritat que «molts van restar indiferents», «molts, també entre els catòlics italians, sostinguts per la fe i per l'ensenyament cristià, van reaccionar-hi amb coratge, tot obrint els braços per socórrer els

jueus perseguits i fugitius, amb el risc de la pròpia vida, i mereixen una gratitud perenne». «També la Seu Apostòlica va dur a terme una acció d'auxili, sovint amagada i discreta», va afegir.

Benet XVI va animar que la memòria de l'Holocaust, lluny de dividir jueus i cristians, ens empenyi a «reforçar els vincles que ens uneixen perquè creixin cada vegada més la comprensió, el respecte i l'acollida». En aquest sentit, va voler recordar que l'Holocaust suposa «el cim d'un camí d'odi que neix quan l'home oblida el seu Creador i es posa ell mateix al centre de l'univers». «Els potentats del Tercer Reich

volien esclafar el poble jueu en la seva totalitat i, en el fons, amb l'aniquilament d'aquest poble, pretenien matar aquell Déu que va cridar Abraham, que parlant dalt del Sinaí va establir els criteris orientatius de la humanitat que resten vàlids eternament», va afegir, recordant el seu discurs a Auschwitz del 28 de maig del 2006.

El segle XX ha estat, va afegir, «una època veritablement tràgica per a la humanitat: guerres sagnants que han sembrat destrucció, mort i dolor com no havia passat abans; ideologies terribles que han tingut l'arrel en la idolatria de l'home, de la raça, de

l'Estat, i que han dut una vegada més el germà a matar el germà».

La visita a la sinagoga, la segona d'un Papa en gairebé 24 anys, ha de ser entesa, va afirmar Benet XVI, com una confirmació del camí iniciat amb la declaració *Nostra aetate*, del Concili Vaticà II, i dels passos fets pel seu predecessor, Joan Pau II. Aquella visita del 1986 «va voler oferir una contribució decidida a la consolidació de les bones relacions entre les nostres comunitats, per superar tota incomprensió i prejudici. Aquesta visita meua s'insereix en el camí traçat, per confirmar-lo i reforçar-lo». En aquest sentit, va afirmar que la declaració *Nostra aetate* «ha representat per als catòlics un punt ferm al quan referir-se constantment en l'actitud i en les relacions amb el poble jueu, marcant una nova significativa etapa».

Aquests esdeveniment, va afegir, «va donar un impuls decisiu al compromís de recórrer un camí irrevocable de diàleg, de fraternitat i d'amistat». «També jo, en aquests anys de pontificat, he volgut mostrar la meua proximitat i afecte cap al poble de l'Aliança», va confirmar, i va recordar les seves trobades, durant els últims anys, amb representants jueus, al Vaticà i durant els seus viatges. Així, va desitjar que la visita serveixi «per fer més fermes els vincles que ens uneixen i continuar recorrent el camí de la reconciliació i de la fraternitat».

ANÀLISI

Dels gestos emotius al pes de les paraules

Marta Nin
Corresponsal en Roma

L'any 1986 Joan Pau II complia una fita històrica visitant la sinagoga de Roma. Era el primer cop que un

Pontífex travessava el llinar d'un temple jueu. A més a més, es tractava del temple de la Ciutat Eterna, que acull la diàspora jueva més antiga d'Occident. Aleshores va donar la volta al món la imatge de l'abraçada entre Wojtyła i Elio Toaff, el rabí en cap de la comunitat jueva romana. Joan Pau II va afirmar: «Dos mil anys per a dos

mil metres.» I és que només són dos els quilòmetres que separen la seu de Pere de la sinagoga romana.

Han passat vint-i-quatre anys i un altre Papa ha tornat a visitar el temple jueu de Roma. La presència de Benet XVI ja no ha estat, doncs, excepcional i única però cabdal per tal que pugui esdevenir una consuetud en les difícils relacions entre jueus i cristians. I fonamental ara que aquestes relacions no passen per un dels millors moments. La trobada entre el Papa i el rabí en cap, Riccardo di Segni, va ser seguida de molt a prop pels mitjans italians. Els mitjans israelites van donar-li resò, però no tant com la que va recollir

Joan Pau II el 1986. Als periodistes que seguíem amb els ulls ben oberts tots els moviments dels presents, els protagonistes no van regalar-nos el retrat de cap abraçada. El tarannà de Benet XVI i Di Segni és força diferent del dels seus predecessors. Tanmateix, això no és símptoma d'una estima escassa entre tots dos ni significa que els camins entre cristians i jueus tornin a separar-se.

La voluntat de diàleg per ambdues parts continua ben ferma, malgrat que en totes dues confessions hi hagi qui abomini d'aquest diàleg o vulgui frenar-lo. Més aviat diríem que l'apropament entre cristians i jueus va augmentant de qualitat. Després de l'abraçada, ve el diàleg en profunditat. I tant Benet XVI com Di Segni, en els seus discursos, van demostrar-ho. Són molts els temes en el calaix que cal resoldre, però els dos líders espirituals, sense haver-se pas posat d'acord anteriorment, van parlar de la necessitat de caminar junts a partir dels elements que ens uneixen. Aquest camí és possible perquè el Papa va garantir que el Concili Vaticà II roman un «punt ferm» i és «irrevocable», és a dir, malgrat les pretensions dels lefebrians —alguns dels quals van celebrar «misses reparadores» per la visita del Papa a la sinagoga—, no es

torna enrere en les relacions amb els jueus. El terme «germans grans» amb què va qualificar-los Joan Pau II queda ben imprès en la memòria de tothom. No va ser endebades que Benet XVI va començar el seu discurs citant el salm 133: «Que n'és de bo i agradable viure tots junts els germans?» I el rabí Di Segni va demanar-se: «Si la nostra és una relació entre germans, ens hem de preguntar a quin punt som del recorregut i quant tram ens separa encara per recuperar una autèntica relació de germanor i comprensió, i què hem de fer per arribar-hi.»

Tant el Papa com el rabí van indicar els punts comuns: «el Decàleg», va dir Benet XVI, els «imperatius bíblics», havia dit Di Segni. En ambdós discursos va ser més que notable la voluntat de concretar les passes del camí i va ser evident com, emprant paraules diferents, hi va haver sintonia de pensament i de cor. Per això el discurs del Papa també va ser molt aplaudit en diferents ocasions pels jueus presents a la sinagoga, molts dels quals van expressar la seva satisfacció per les paraules de Benet XVI. La seva visita a la sinagoga de Roma no es pot resumir amb una instantània fotogràfica. Perquè no és pas veritat que una imatge val més que mil paraules.

LLOGUERS – ALQUILERES – LOCATIONS – RENTS
ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

alkilando
by FINCAS GANDIA

DIPUTACIÓ 189
08011 - BARCELONA

www.alkilando.com
93 451 50 00

El rabí de Roma afirma que la visita papal ha estat «un signe important»

Riccardo Di Segni valora positivament l'esdeveniment

Zenit
Roma

Riccardo Di Segni, rabí en cap de la comunitat jueva de Roma, considera que la visita de Benet XVI a la seva sinagoga constitueix un pas «important» en el camí d'entesa i reconciliació entre jueus i cristians.

En una entrevista concedida a Zenit, traça aquest balanç: «Crec que ha estat un esdeveniment important, més enllà de totes les polèmiques que s'han donat i que, en cert sentit, continuen donant-se de manera inevitable. Pensàvem que era un moment necessari en un camí, un signe de continuïtat important. I s'ha donat.» Segons el rabí Di Segni, en aquest càrrec des del 2001, la visita del Papa «demostra l'existència d'un fonament de bona disponibilitat per totes dues parts, que constitueix la base sobre la qual podem discutir amb tota franquesa, sense renunciar a res, per continuament endavant».

El rabí veu dos desafiaments per avançar en el diàleg entre catòlics i jueus, encara que reconec que si fa una llista completa «podria estarm'hi fins demà al matí». En primer lloc, aclareix, «hi ha un problema que afecta la interpretació del paper de l'Església durant la Shoah: la responsabilitat dels cristians en l'antisemitisme». «Una part d'aquest problema és precisament la responsabilitat de Pius XII. El judici sobre Pius XII és molt complex, ja que no hi ha dubtes que en el seu pontificat molts jueus van ser amagats i salvats, però per nosaltres tampoc no hi ha dubtes sobre el fet que va tenir lloc una certa aquiescència, un no fer res, davant del que estava passant.»

El segon problema que planteja en les relacions judeocristianes «és el paper teològic dels jueus en la visió catòlica». «Hem de convertir-nos o podem arribar tranquil·lament a la salvació i, sobretot, hem de seure a la mateixa taula del diàleg sense el malson de ser posats en dubte. Què és la nostra fe? Un altre punt sense resoldre.» «A més, hi ha problemes polítics que afecten la terra d'Israel, però són específicament polítics.»

Finalment, entre els reptes, el rabí va presentar la relació de jueus i cristians «amb la resta de religions, amb tots els problemes de la modernitat».

El rabí valora positivament el discurs que el

Un esdeveniment espiritual

Jorge Burdman

Representant del Diàleg Interreligiós
Comunitat israeliana de Barcelona

Amb molta joia es va rebre la notícia de la visita del papa Benet XVI a la sinagoga de Roma, on va ser rebut pel gran rabí de Roma, Riccardo Di Segni. Ja en el seu moment, quan va ser designat l'actual Pontífex en el seu càrrec, es va reunir l'endemà amb el rabí de Roma. Aquest esdeveniment espiritual ensenya que tots som germans i que cada religió és el camí de manifestar-nos davant d'un únic Creador ja que, precisament, la visita tenia lloc durant la celebració de la XXI Jornada Mundial del Diàleg Interreligiós. Aquí, a Catalunya, el diàleg interreligiós és intens i profund, compromès amb els valors de la convivència i el pluralisme, i amb una sola fita a aconseguir entre tots: la pau i la justícia per a tota la humanitat.

«La proposta de perdó presentada pel Papa, segons el rabí, pot purificar en el futur les relacions entre jueus i catòlics»

Papa va pronunciar a la sinagoga, en particular la cita de Joan Pau II en què demanava perdó pels patiments provocats pels fills de l'Església als fills del poble de l'Aliança. «És un text molt noble, molt important, sobre el qual cal reflexionar des de diversos punts de vista, ja que en el judaisme no hi ha la delegació del perdó. Cadascú pot perdonar les culpes patides, personalment, i demanar perdó. És una cosa que serveix, sobretot, com a compromís per al futur i des d'aquest punt de vista és important.» «Quin sentit té demanar perdó sense identificar a qui no dic ja que sigui el responsable, sinó potser indiferent? Aleshores, sobre això, s'obre una discussió que pot ser una mica complexa en aquests moments», afegeix.

La proposta de perdó presentada pel Papa, segons el rabí, pot purificar en el futur les relacions entre jueus i catòlics. «Per a nosaltres, el perdó ha de ser entès com no tornar a fer el mateix. Per a nosaltres, això és el que és veritablement important.»

El rabí, que continua exercint també la seva professió de metge en el Departament de Radiologia de l'hospital Sant Joan de Roma, considera que la defensa de la vida pot esdevenir un punt de compromís comú per a catòlics i jueus. «Estic compromès activament en el camp de la bioètica. Òbviament compartim el tema de la defensa de la vida des de l'inici fins al final. Tenim discussions sobre la manera de definir l'inici i el final, ja que no tenim posicions idèntiques, atès que no veiem la concepció com l'inici de la vida.»

Per acabar, quan parla de la persona de Benet XVI, el rabí subratlla «la seva profunditat doctrinal i la seva sensibilitat sobre temes culturals. És molt diferent de la imatge pastoral precedent. I jo li puc dir que nosaltres, els jueus, estímem la cultura.»

Jueus i catòlics ofereixen una resposta comuna a la crisi ecològica

Zenit / Ciutat del Vaticà

Jueus i catòlics tenen una resposta comuna a la crisi ecològica que viu el planeta i l'exposen en el comunicat publicat al final de la reunió de la Comissió Bilateral del Vaticà i del Gran Rabinat d'Israel, celebrada a Roma del 17 al 20 de gener.

«Avui la humanitat afronta una crisi ambiental única, que és essencialment conseqüència d'un abús material i tecnològic desordenat», explica el document, després d'aquesta trobada que havia esta suspesa en els dos últims anys per divergències plantejades pels rabins sobre la pregària pels jueus del Divendres Sant i el cas Williamson. «Si bé aquesta crisi ha de ser gestionada

òbviament amb els instruments tecnològics i l'autolimitació, la humilitat i la disciplina, els participants van subratllar la necessitat essencial per a la societat de reconèixer la dimensió transcendent de la Creació, que és important per garantir el desenvolupament sostenible i el progrés de manera èticament responsable», afirmen jueus i catòlics.

«No tot el que és tècnicament possible és moralment acceptable —adverteixen—. Aquesta consciència garanteix que tot aspecte de progrés humà promou el benestar de les generacions futures i santifica el Nom Diví, i de la mateixa manera la seva absència té conseqüències destructives per a la humanitat i per a l'ambient i profana

el Nom Diví.» «La Tradició bíblica, que confereix una dignitat única a la persona humana, no ha de ser entesa com a domini, sinó com a respecte i solidaritat. Això exigeix un sentit d'«ecologia humana», en el qual la nostra responsabilitat per l'ecosistema estigui lligada i reflecteixi els nostres deures recíprocs i, en particular, una generositat especial amb els pobres, les dones, els infants, els estrangers, els febles, els necessitats.»

En el transcurs de la reunió, els participants van assistir a la conferència comovedora del pare Patrick Desbois, a la Universitat Pontifícia Gregoriana que va il·lustrar la tasca de Yachad in Unum per localitzar i impedir que s'oblidin els llocs no

identificats d'Europa on van tenir lloc assassinats en massa durant la Shoah.

La Comissió Bilateral va instar les respectives comunitats religioses a prestar ajuda i donar a conèixer aquesta obra tan important per aprendre de les tragèdies del passat, a protegir i respectar la santedat de la vida humana arreu, perquè no es tornin a repetir atrocitats semblants.

La delegació jueva va estar presidida pel rabí en cap de Haifa, Shear Yashuv Cohen, mentre la catòlica va ser presidida pel cardenal argentí Jorge María Mejía. Els participants en la reunió havien estat presents el diumenge anterior en la visita de Benet XVI a la gran sinagoga de Roma.

Itàlia

Els salesians revisen la seva missió evangelitzadora entre els joves

La congregació fundada per Don Bosco celebra 150 anys

Fabrizio Assandri

Torí / Fotos: ANS

El 18 de desembre es va clausurar a Torí el Jubileu del 150è aniversari de la fundació de la Congregació Salesiana, amb una missa solemne a la gran basílica de Maria Auxiliadora, presidida pel rector major Pascual Chávez Villanueva, IX successor de Don Bosco. També va ser-hi present la mare Yvonne Reugon, superiora general de les Filles de Maria Auxiliadora. Unes celebracions semblants van tenir lloc en molts països, inspeccions i comunitats locals. Així va concloure un any molt especial per a la família salesiana, «un any de gràcia», com el va definir Chávez a la carta de convocatòria, per fer memòria dels orígens i trobar energies noves. La relíquia del sant, que des de Xile aquest estiu va començar el pelegrinatge per totes les nacions on els salesians són presents, conclourà el seu camí el 2015, quan se celebrarà el bicentenari del naixement de Don Bosco.

El camí d'enguany ha estat arrelat en tres punts, com ha explicat a Ràdio Vaticana el rector major: «Primer, recuperar la nostra identitat de consagrats; segon, reconèixer en les constitucions salesianes el do més preciós que Don Bosco ens va deixar, la seva experiència espiritual, pastoral i pedagògica; (...) tercer, orientar-nos cap al que va impulsar Don Bosco a donar vida a la congregació salesiana, projectats en l'Església i en el món, comptant amb els joves.»

Fa un segle i mig, el 18 de desembre del 1859, a l'habitació de Joan Bosco, a l'oratori de Sant Francesc de Sales a Valdocco, divuit joves «van decidir erigir-se en societat o congregació, tenint com a finalitat l'ajuda mútua per a la pròpia santificació, promovent la glòria de Déu i la salut de les ànimes, especialment de les més necessitades

Pascual Chávez, successor de Don Bosco.

d'instrucció i educació. Aprovat de comú acord el perfil proposat, feta una breu pregària i invocada l'assistència de l'Esperit Sant, van procedir a l'elecció dels membres», com es llegeix en els textos d'aquella trobada escrits pel sant. Des d'aleshores, aquella llavor ha crescut i s'ha convertit en una «multinacional» de la fe, molt rica en fruits: la congregació està present a 130 països d'arreu del món amb més de 16 mil salesians i 15 mil filles de Maria Auxiliadora, sense oblidar els cooperadors i moltíssims laics, i 23 grups més que s'ocupen d'escoles, oratoris, centres de formació professional, cases editorials.

«Volem donar gràcies a Déu Pare i a Don Bosco —va dir el rector a l'homília— perquè en la congregació hem pogut realitzar la nostra existència plenament, alegre, atraient, fecunda i aprofundir el nostre projecte de vida.» I, mirant al futur, va afegir: «La congregació tindrà un futur, així com ha tingut un passat brillant, si hi ha joves que lliuren completament la seva vida

a Déu perquè ell en disposi i la inverteixi en la salvació dels joves. (...) A un poble desconsolat i desorientat, com són els nostres joves, a un món confús i desesperat, Déu ha pensat a donar-li esperança i salvació.»

El mateix dia, a Torí i arreu del món, els salesians van renovar la seva professió religiosa, i amb ella, el compromís envers els joves, especialment amb els que necessiten més atencions i ajudes en l'educació i en la formació. Aquest dia el rector va rebre a l'Ajuntament de Torí la ciutadania d'honor. Actualment, com va recordar Chávez, a la ciutat hi ha «deu comunitats religioses salesianes, corresponsables, juntament amb molts laics adults, de set oratoris, dues escoles maternals, una escola primària, quatre escoles secundàries, liceus i instituts tècnics, tres centres de formació professional, dues universitats i quatre col·legis universitaris», que continuen amb les intuïcions del sant, tot i que en un context diferent, amb la immigració i amb els joves de segona generació. El rector major va explicar que l'estil salesià consisteix a «donar més a qui té menys; els destinataris preferencials són els joves pobres, abandonats i en perill, a qui els salesians ajuden amb l'educació que Joan Bosco anomenava "preventiva", per fer-ne "bons cristians i bons ciutadans"».

El 19 de desembre Pascual Chávez va tenir una trobada amb la família salesiana, on va indicar que hem de tornar a Don Bosco, «redescobrint-ne les inspiracions», i tornar als joves, «sentir les seves esperances i aspiracions». Hem de partir de la unió amb Déu, perquè, altrament passem «fàcilment a l'activisme que no més produeix cansament físic fins a l'extenuació, l'estrès psicològic i l'espiritualitat superficial». Com a conseqüència, no podem oblidar la missió evangelitzadora, que ha de ser central en el tarannà salesià: «Per això, avui més que mai, hem de sentir la urgència de privilegiar especialment una presència evangelitzadora entre els joves», sempre atents als nous contextos socioculturals, a la globalització i al secularisme.

La basílica de Maria Auxiliadora va acollir la celebració.

Pakistan

L'Església demana que no es barregi religió i política

Fides / Lahore

No a l'ús i a l'abús de la religió en política, que és causa de tants mals al país, i és un fet que genera malentesos i discriminació contra les minories religioses. Aquesta és la petició enviada per l'Església catòlica al Pakistan al govern d'Islamabad. El president de la Conferència Episcopal del Pakistan, Mons. Lawrence Saldanha, ha signat un document en el qual convida el Govern a «avançar cap a la reforma de la Constitució i del sistema jurídic», i aborda també la delicada qüestió de la presència de la religió en la política.

El document ha estat elaborat per

la Comissió Justícia i Pau, que des de fa anys condueix la campanya contra l'ús polític de la religió, i posa com a exemples mesures com la «lleï de la blasfèmia» o la llei electoral, que divideix els votants d'acord amb la seva filiació religiosa. En el document, Mons. Saldanha afirma que «l'extremisme creixent al país és un dels punts clau de l'abús de la religió en la política. La religió, de fet, és l'excusa principal en mans dels "partits religiosos", que han tingut un paper clau en la conducció del país en aquesta direcció».

L'Església fa referència al que ha passat recentment a Bangla Desh, on una sentència dictada pel Tribunal Suprem ha establert que a l'escena

política no s'admeten partits que facin referència explícita a la religió. La sentència obligarà els partits polítics a eliminar la religió del seu nom, la qual cosa ha causat protestes dels moviments islamistes. «El Pakistan ha de prendre exemple de Bangla Desh i aprendre'n la lliçó», insisteix el document. «Els afers d'Estat i la política s'han de tractar de manera independent i no sota la bandera de qualsevol creença religiosa», afirma. En efecte, assenyala el text, «un sistema polític influït per la religió discrimina les minories i els seus drets», mentre que la Constitució no pot ser un «document guardià de la fe», com passa a la Carta dels Drets Pakistanesos. La Constitu-

ció, que ja a l'article segon proclama l'islam com «la religió d'Estat», va ser modificada el 1985 per «forces no democràtiques», i afegeix un adjunt que ha creat un fort desequilibri a favor de la religió islàmica en el text de la Constitució.

En aquesta campanya, sobre la independència de la política i la religió, l'Església cerca el consens de les altres comunitats religioses minoritàries, i de la societat civil, fins i tot en els seus segments musulmans. L'objectiu és relançar aquests arguments públicament, i demanar al govern la reforma constitucional i la supressió de totes les lleis que creen discriminació religiosa en la ciutadania pakistanesa.

ASPECTES DE LA VIDA DEL PREVERE (9)

La fraternitat del sacerdot

Mn. Josep M. Turull

Rector del Seminari Conciliar
de Barcelona

Quan un seminarista és ordenat de prevere, s'integra en un presbiteri, és a dir, en un «col·legi» o comunitat de germans entorn del bisbe de la diòcesi. Aquesta germanor té un caràcter jurídic, però també un caràcter afectiu. Vol dir que, no només són «germans preveres», sinó que se'n senten i hi viuen. El temps de seminari és molt important per ajudar al coneixement mutu entre els futurs capellans i, alhora, per ajudar a estrènyer aquests lligams de fraternitat de manera afectiva i efectiva, que quedaran definitivament consolidats amb l'ordenació.

Aquesta fraternitat entorn del bisbe fa que, després, es pugui dur a terme un treball coordinat entre les diferents parròquies i d'unitat en tota la diòcesi. És una fraternitat que s'expressa en molts moments: en les trobades ja siguin diocesanes o arxiprestals; en les pregàries i celebracions conjuntes; en la col·laboració en els àmbits pastorals; en els diferents grups que ajuden a viure més intensament la pròpia vocació sacerdotal; i també en els moments gratuïts de lleure compartit.

«En la situació actual, d'una quantitat més reduïda de preveres, la fraternitat entre ells esdevé més necessària que mai»

Sant Joan M. Vianney destacava també en la sol·licitud per atendre els companys preveres malalts i també en ajudar-los en tot el que necessitaven, encara que hagués de fer un munt de quilòmetres a peu i amb pèssimes condicions climatològiques. Ja en la seva primera destinació, com a vicari

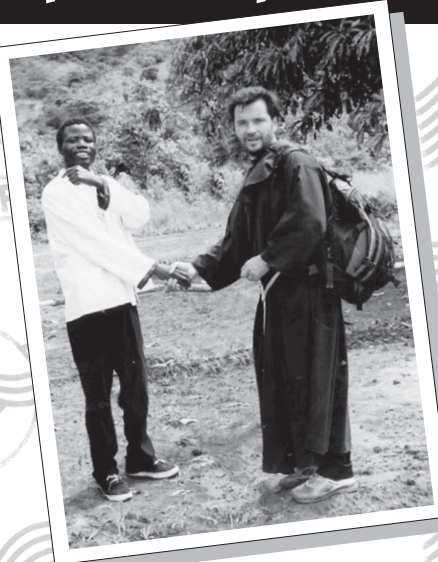
del poble d'Ecully, va estar amb Mn. Balley, el qual sempre havia confiat en ell i en la seva vocació sacerdotal. Allà van viure en una intensa i sincera comunió, ajudant-se mútuament a ser millor mossens. Un cop nomenat rector d'Ars, quan va tenir vicaris, va intentar el mateix, i sempre els va acollir encara que algun li fes més aviat difícil la tasca. Sant Joan M. Vianney també va haver de sofrir nombroses crítiques i fins i tot difamacions per part de companys preveres que, sobretot, no se'n sabien avenir de com un capellà amb tanta dificultat per a l'estudi del llatí tenia tant d'èxit en el confessional i en la catequesi. Ell, però, mai no va fer cas d'aquestes crítiques i sempre va perdonar els qui les feien. Considerava que el millor servei a la comunió era fer com si no les sentís. Creia que això havia passat sempre, fins i tot a les millors famílies, i que el més saludable era treure-li ferro a l'assumpte. «Ja

callaran, ja se'n cansaran», deia.

Aquesta fraternitat entre els sacerdots és un bon testimoni del que Jesús deixà com a encàrrec a tota l'Església: «Tothom coneixerà que sou deixebles meus per l'amor que us tindreu entre vosaltres» (Joan 13,35). Com més intensament ho viuen ells, més ho viuen també els cristians que els han estat encomanats.

En la situació actual, d'una quantitat més reduïda de preveres, la fraternitat entre ells esdevé més necessària que mai. Totes les vies de futur que s'entreveuen i que s'estan posant en pràctica en el nostre món occidental passen per reunir petites comunitats de mossens que, de manera conjunta, puguin fer-se càrrec d'un grup ample de parròquies unificades en la tasca pastoral. Unes comunitats de capellans que integrin des dels més joves fins als jubilats que encara tenen prou bona salut.

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica:** 230 € ☐
Àsia i Oceania: 308 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
(Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
Adreça
Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐
Titular Data
Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona — Tel. 934 092 810 — Fax 934 092 820

I ARA TAMBÉ US PODEU SUBSCRIURE A L'EDICIÓ DIGITAL PER NOMÉS 65 EUROS L'ANY

DONEU-VOS D'ALTA A WWW.CATALUNYACRISTIANA.CAT

Catalunya
Cristiana
Una xarxa per a
l'evangelització

Subscriviu-vos-hi ara
per només 117 € l'any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐
Nom Cognoms
Adreça Població
D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 117€ per any ☐ Amb dos pagaments semestral de 58,50€
☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació) ☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data
Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Signatura del titular del compte

.....

Punt de vista

Josep Masabeu

Doctor en Pedagogia. President de Braval

Immigració i encaix en la societat

La immigració és una realitat polièdrica, amb moltes facetes interconnectades, que constitueix, probablement, el repte més complex que el nostre país ha d'afrontar actualment.

És fonamental definir un model d'encaix en la societat que pugui ésser entès i compartit per tots els ciutadans.

Els immigrants han de ser legals i arribar a constituir una classe mitjana normal, desenvolupant una vida compatible amb la vivència de les pròpies creences. S'ha de comptar amb ells, sempre que acceptin els nostres codis. S'ha d'ensenyar que qui s'ha d'adaptar a una determinada cultura és el que hi arriba. I no pas a l'inrevés.

Només si en la societat està garantit un *nucli dur* inicial, un fons de referència en el plànol antropològic, es poden amalgamar les comunitats estrangeres, integrar-se amb els elements fundacionals i es pot evitar que «es torni boja» la convivència civil. Així es pot anar construint un encaix en la societat que ha de pivotar en la **interculturalitat + uniformitat ètica en els drets universals**, uns principis que han de ser inalienables i assumits per tothom, com són: la igualtat, els drets de la persona, la no-discriminació de la dona, la llibertat religiosa, la separació església-estat, la supremacia de la norma ètica, etc. L'exigència d'aquests valors és quelcom irrenunciable.

Hem de construir un país amb aquests valors únics i sense dubtes. La porta d'entrada al país s'ha d'obrir a aquells que es comprometen de veritat a arrelar-s'hi.

El problema rau a definir aquests valors. Per aconseguir-ho, des de l'any 2004 es van desenvolupant trobades interdisciplinàries en diverses universitats del món per mirar d'arribar a definir uns principis fonamentals, un comú denominador de principis, compartits per tothom.

Una gran dificultat es troba en la idea que tenim d'aquests principis. Quan a Occident ens referim als *drets fonamentals de la persona* pensem automàticament en els recollits en la Declaració Universal de Drets Humans de l'ONU del 1948. Però en el món musulmà estan pensant en la Declaració d'El Caire sobre Drets Humans en l'Islam de l'any 1990, signada per pocs països, en la qual es relativitzen molts d'aquests *drets* fins a gairebé buidar-los d'operati-

tat, en sotmetre'ls a la interpretació de la xara o llei religiosa islàmica. S'utilitzen les mateixes paraules, però es refereixen a realitats diferents.

On trobar aquests principis fonamentals? Caldrà seguir debatent, estudiant i aprofundint en aquests tres àmbits:

- La primacia de la raó enfront de la força.
- Una aposta decidida pel diàleg, per tendir ponts entre *diferents*.
- La responsabilitat dels representants religiosos, dels governants i dels intel·lectuals cridats a liderar aquest diàleg racional entre cultures i religions.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

Mansuetud

Mansuet s'aplica a algú de condició suau, dòcil, plàcida, pacient. El contrari de la mansuetud és la ira, pecat capital i origen de molts mals. La ira fa esclatar incomprendiments, discussions, venjances, rancors, desànim... Fa pecar contra la prudència —la virtut que guia les accions ben fetes— i la moderació. La vida social no és possible sense l'amabilitat, la justícia, el reconeixement pacífic dels drets dels altres i la serenitat interior. Serenitat personal i serenitat per al proïsme.

La mansuetud és una virtut eminentment cristiana. Per posseir-la cal la fortalesa i el domini de si mateix. La benignitat, segons sant Jeroni, és una virtut suau, amable, tranquil·la, que fa ús d'una parla mansueta, de maneres afables. És una mescla de totes les qualitats. Una suavitat que guanya als altres.

Un actuar mansuet demana ser amo de si mateix i dels propis sentiments, suportar-se amb alegria a si mateix i suportar els altres amb paciència, sense artificis, amablement, tranquil·lament, amb senzillesa, fent les coses fàcils... La mansuetud suposa una radical independència en relació amb tot el que no sigui la caritat vers el proïsme. És la virtut que assegura a la nostra vida un clima de serenitat i de pau espiritual.

La mansuetud, en el Nou Testament, és un dels fruits de l'Esperit, és alè de dolcesa de Crist, la qualitat de l'evangelitzador, l'actitud del servent de Jesucrist i dels qui entren en el tarannà de les benaurances. El Senyor Jesús va dir: «... Feu-vos deixebles meus, que sóc benigne i humil de cor...» Nosaltres li podem dir: «Jesús, mansuet i humil de cor, feu el meu cor semblant al vostre.»

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà

(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Ajuda espiritual

A Haití, que jo sàpiga, cap organisme no hi ha enviat psicòlegs. I això no és humor negre. Estem acostumats a llegir, de seguida que hi ha una catàstrofe, que la institució pública corresponent hi ha enviat un equip de psicòlegs per atendre les víctimes i els seus familiars. I es queden tan amples, o almenys ho sembla, segons els cronistes. I un pensa: què li pot respondre un professional a un pare que plora al costat del cadàver de la seva filla i que es pregunta, i li pregunta, sol·licitant una resposta, on és ara ella? Que consti que no tinc res en contra dels psicòlegs i que ho he comentat amb algun d'ells i amb sinceritat i modèstia m'ha dit: «A aquesta pregunta he de respondre que no puc donar cap resposta, que ha de recórrer a un conseller espiritual.»

Sí, és legítim que ens preocupem pel canvi climàtic, segurament nefast a llarg termini, però no és honorat que vulguem ignorar els perills imminents que amenacen des de la mateixa escorça molts pobles. Els desplaçaments possibles de les plaques tectòniques estan estudiats i les conseqüències, força calculades. Ara bé: obrem en conseqüència? Aquesta desgràcia hauria estat d'una altra magnitud si hagués passat en un altre lloc. Aquí no és el moment per recordar la història d'Haití. Aviat va aconseguir la independència política, però no es va poder alliberar mai de l'esclavitud de la pobresa, de la corrupció i del menyspreu. No fugim amb covardia d'aquestes reflexions. Per a qui no ho hagi entès, una constatació senzilla. D'entre els nostres viatgers, aquells companys o veïns que van de vacances, quants van a Haití?, quants a la veïna República Dominicana?

No hi han anat psicòlegs. Les grans institucions humanitàries i els governs responsables hi han enviat equips mèdics especialitzats en salvament. Què ha fet el Vaticà, és legítim que ens preguntem? Les immenses riqueses pontifícies, segons diuen, per a què serveixen? Gairebé ningú no en parla. Els funcionaris de l'Església gairebé no porten uniforme. Una excepció, segons constato, són les monges de la M. Teresa de Calcuta. On són la resta?

El Papa ha disposat que els arribi una gran quantitat de diners, malgrat que les agències no en diguin res, ha indicat que ajudem i que hi anem. D'una manera modesta: Mans Unides, Intermón, Ajuda a l'Església Necessitada i altres, s'han mobilitzat de seguida. O potser no, perquè ja hi eren presents. Molts servidors dels haitians, servidors d'un poble que reclama respostes transcendents, ja fa temps que hi són i molts d'ells han estat víctimes del terratrèmol. Des de l'arquebisbe fins a molts altres sacerdots i seminaristes.

Sé que no sóc gaire original en aquestes consideracions i que molts lectors deuen pensar el mateix. Però no ho podia ignorar. A favor meu he de confessar modestament que no ho he volgut escriure, sense haver fet el meu donatiu, a través de Mans Unides, a l'entitat bancària corresponent i que si em lamentava davant del Senyor perquè m'he quedat sense l'amor de la germana que em quedava, quan he llegit la notícia de la jove haitiana que ha perdut els 17 familiars, i que s'ha quedat sense amor familiar, m'he promès no queixar-me mai més i oferir a Déu les meves pregàries i patiments. I no vull acabar sense dir que, si qualsevol ONG destina una part del que rep a despeses d'infraestructures, en el Cos Místic, mitjançant la Comunió dels Sants, tot bé espiritual, tota pregària, tot sacrifici, arriba sencer i que no es perdi res pel camí.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Mirades esfereïdores

De totes les imatges que hem contemplat per la televisió sobre la tragèdia d'Haití, n'hi ha una que no podré oblidar mai. Les càmeres l'han enfocada repetidament.

Es tracta d'un nen d'uns sis anys completament nu, assegut a terra, i que s'agafa amb els dos braços —com si es tractés d'una abraçada—, les cames doblegades, formant amb el seu cos un angle agut. El seu rostre està girat cap a l'esquerra i els seus ulls miren l'objectiu de la càmera. Uns ulls negres que sembla que s'aboquen al món sencer, com si volguessin interrogar tothom: «Catàstrofe natural, o un SOS de la mateixa naturalesa perquè us adoneu del nostre abandonament?»

I, al costat d'aquesta mirada convertida en crit, la tendresa d'un soldat amb un altre infant tret de les runes i abraçat al coll com si també ens volgués dir que aquestes abraçades són les que necessiten, no només ara, sinó en tot moment... Aquestes imatges ben segur que ens han ferit però, per desgràcia, se'ns esborraran o oblidaran aviat. No ens faran canviar. També em va impressionar la fotografia d'aquella nena vietnamita que corria nua, quan ja els seus vestits s'havien cremat a conseqüència del bombardeig amb napalm d'un avió nord-americà. La seva història ens va impressionar, però les guerres han continuat... Qualsevol que vegi aquesta fotografia pot veure la profunditat del patiment i la desesperança del dolor humà de la guerra, especialment pels infants. I les guerres continuen. També hem esborrat o oblidat la fotografia guanyadora d'un Pulitzer amb un nen morint-se de desnutrició, mentre un voltor espera per devorar-lo. I han continuant morint de fam milers d'infants cada dia.

Mirades esfereïdores que colpegen la nostra sensibilitat però que no ens canvien la vida, els governs, els egoïsmes, els nostres sistemes capitalistes que n'enriqueixen uns quants i deixen al marge la majoria... i ni tan sols canvien els nostres signes d'opulència en el si de les institucions civils i religioses.

Jo sé que tots estem molt commoguts amb la terrible tragèdia d'Haití i ens preguntem què podem fer o com podem ajudar malgrat la desorganització i la manca d'estructures que ha creat un veritable caos d'incertesa. Però, per què oblidem tan aviat aquestes commocions?

De fet, a prop nostre —en petita, però a escala constant— tenim massa tragèdies personals i familiars que no ens canvien la vida. També al voltant nostre cada vegada veiem més persones sense sostre que vaguen pels carrers perquè un terratrèmol financer els ha enderrocant casa seva i els ha evocat a una crisi terrible...

I, com sempre, les conseqüències de qualsevol tragèdia —la de la crisi i sobretot la del terratrèmol d'Haití— són molt més punyents per als pobres i exclosos. Al sisè dia després de la catàstrofe encara no han arribat els equips d'emergència a les barriades més marginades...

Si tot això no ens canvia la vida, ens passarà com al ric Epuló que ni que baixés del cel un esperit, no ens la canviaria.

Zoom

El món sencer envellix. No només l'anomenat primer món, sinó també els països en via de desenvolupament. Segons l'últim informe de Població de les Nacions Unides, una de cada nou persones del planeta ja té més de 60 anys. Es preveu, però, que en 40 anys aquesta xifra gairebé es doblarà: una de cada cinc. «És un procés sense precedents en la història de la humanitat, que tindrà implicacions en totes les facetes de la vida», ha assenyalat també l'informe en les seves conclusions. Tant de bo que aquestes implicacions tinguin sempre a veure amb la millora de la qualitat de vida de les persones grans...

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Religioses i religiosos avui

Només a Catalunya n'hi ha milers. Es mouen en la discreció, però no es talvien la seva presència, especialment als llocs de frontera. S'entesten a alleujar el patiment humà, a construir relacions fraterne més enllà de les diferències, a oferir serveis socials, educatius, hospitalaris a les persones necessitades. N'hi ha que, des dels claustres de la vida contemplativa, es dediquen a oferir el do inestimable de la pregària, i intercedeixen per tothom. Són companys de camí per als emigrants, per als pobres, per als nens del carrer, per a les prostitutes, per als interns als centres penitenciaris, per als malalts terminals. La seva causa no és una ideologia sinó l'home i la dona contemporanis. Resulten invisibles per als mitjans de comunicació. Només en alguns casos, apareixen en els espais mediàtics per convertir-se en la veu dels sense veu, per denunciar abusos des de la llibertat de la seva condició, com Pere Casaldàliga, com Teresa Forcades, les afirmacions de la qual sobre els interessos farmacèutics s'han vist confirmades i fins i tot l'OMS ha hagut d'impulsar una investigació. Viuen en comunitat i comparteixen els béns. Saben que no tot és meravellós en la seva vida i saben que no sempre estan a l'altura de la crida que han rebut. Aquest coneixement els manté en la humilitat. El compromís social no els impedeix dedicar-se a l'estudi. N'hi ha que vesteixen hàbit. Altres no es distingeixen del seu entorn. Gran és el que fan a favor dels altres, però el motor que mou la seva vida és la persona de Jesucrist. A ell i a la difusió de la Bona Notícia han consagrat la seva vida. En ell troben la raó de la seva vida. Preguen, de vegades des de la penombra d'una fe peregrina. Es lliuren al proïsme, perquè, com diu sant Ireneu, «l'home és la glòria de Déu». Representen una pinzellada de transcendència, que contrasta amb l'imperi del materialisme i del consum. Intenten centrar la seva vida en Déu en comptes de mirar-se contínuament el melic. Volen neutralitzar l'exaltació del seu mateix jo obrint el seu cor al proïsme. Es mouen en la diversitat i el pluralisme com un peix a l'aigua. Saben que els dons són múltiples i que cadascú vol viure a fons el seu. Sempre amb la mirada posada en el bé de tothom. No cerquen privilegis sinó complicitats en la construcció del Regne de Déu. A Catalunya, són cada vegada més grans. La piràmide d'edat augmenta. Les passes són més lentes, malgrat que les conviccions continuen fermes. Els rostres reflecteixen més arrugues. Es pregunten per què hi ha escassos relleus. Hi ha moltes explicacions, que tenen l'origen en el model de societat que construïm. El neoliberalisme econòmic lloa el vedell d'or i s'allunya, així, del Déu veritable. La societat renuncia a la vida, com a natalitat i com a lliurament, i aquest fet repercuteix en molts nivells. Es pregunten si elles i ells són la causa que no cristal·litzin les crides vocacionals. N'hi ha que com ocells de mal averany s'instal·len en el retorn nostàlgic al passat com a beuratge per arreglar el descens de vocacions, quan l'únic retorn vàlid és la conversió contínua a Jesucrist i el seu evangeli. Moltes vegades són incompresos, però no oblidem que el seu Mestre no va tenir gaire més sort. Fou perseguit i crucificat als marges de Jerusalem. Esperem, amb tot, perquè l'amor sempre ressuscita, i deixa les tombes buides. El 2 de febrer proper se celebra la Jornada Mundial de la Vida Consagrada. Un dia especial per a l'Església i per a la societat.

CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860

C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

Des del monestir

El monestir, escola on aprenem a estimar-nos

Anna M. Sales
Carmel de Terrassa

Bé, en fer aquesta afirmació, cal deixar ben clar des del primer moment que, com en tota escola, també en aquesta es pot suspendre, però a l'escola del Carmel, com en els altres monestirs, tenim moltes ocasions que ens ajuden a recuperar i millorar la nota...

Com que la primera vegada vaig parlar de la relació amb Déu, de compartir la vida amb Ell, em sembla que aquest tema quedaria incomplet si no parlo ara de la relació amb les germanes, de compartir la vida amb elles, de «*l'amor unas con otras*», de què parla amb profunditat Teresa de Jesús. Per cursar aquesta «assignatura» de l'amor fratern, és cabdal en primer lloc un pacient coneixement de tu mateix. Davant les sorpreses que pots tenir, cal fer-ho amb bon humor i no tenir cap ensurt,

saber que Déu t'estima tal com ets i prendre consciència de la teva fragilitat. Això et serà una eina molt valuosa per poder comprendre els altres. Com a «classes teòriques» que se'ns imparteixen, tenim especialment: l'Eucaristia on Jesús ens demostra fins a quin punt ens estima a totes i la Paraula de Déu, que en les celebracions litúrgiques llegim amb tanta freqüència i que aprofundim també en la pregària personal. Quan t'emmiralles en el text sagrat i veus com s'insisteix en la qualitat que ha de tenir el nostre capteniment amb les germanes i amb tothom, és un revulsiu que et fa prendre consciència que és el que el Senyor et demana. Realment tenim el llistó molt alt. A vegades se'ns acusa que la religió empetiteix les persones, quan és tot al contrari. La persona hu-

mana, seguint el model de Jesús de Natzaret, pot arribar al desenvolupament complet de les seves possibilitats. Pel que fa a les «classes pràctiques», en tenim tot el dia, durant el qual és tan freqüent el nostre compartir. Em ve ara a la memòria un verset de l'himne que es canta en la festa de la dedicació d'una Església i que diu així: «Pedres polides pel cisell i el martelleig dels constructors, van edificant...» Sí, nosaltres, com tothom, som aquestes pedres i és el dia a dia en el tracte amb les germanes que ens va modelant. Quan veig el nostre altar de pedra tan polit i repicat, penso que queda molt bé, però que ha patit el martelleig, i nosaltres tampoc no ens n'escapem, repeteixo, com tothom, però procurem tenir la voluntat de superar-nos.

La sal de la terra

Oportunitat per canviar principis i valors

Joan Viñas
Rector de la Universitat de Lleida

El principi d'any és un bon temps per fer un balanç del passat i programar millor el futur. L'any 2009 no només no va començar la recuperació econòmica, sinó que aquest 2010 no sembla que sigui, en aquest aspecte, gaire millor.

Molts opinem que la crisi econòmica i social del segle XXI es deu a crisi de principis i valors ètics; a l'afany egoista d'acumular riquesa i de cercar la felicitat directament a través de plaers, poder i prestigi, amb el «tot val» o que per aconseguir-ho val enganyar, trepitjar, sotmetre, aprofitar-se del poder o força que hom tingui.

Treballar pel bé comú sacrificant els interessos propis immediats no és un camí gaire practicat. Tots tenim algun espai de poder i tendim a mantenir-lo i augmentar-lo. Els polítics, per guanyar eleccions

i tenir poder ràpidament, saben que dir la veritat i prendre decisions impopulars suposa perdre vots immediats. Les persones tendim a autojustificar-nos si ens tanquem en nosaltres mateixos i no acceptem la realitat que som limitats. En canvi, si aprofundim dins del nostre interior hi trobarem una font de vida inabastable i una consciència que podem desvetllar si l'hem anat apagant i domesticant. Aleshores recordarem la llei natural resumida en els 10 manaments i ampliada en l'«estima els altres com a tu mateix» de Jesús.

Per això quan fem un acte de caritat, que és d'amor, i ens sacrificuem o donem quelcom nostre —diners, temps de voluntariat o coses que apreciem— als més necessitats, aleshores ens trobem bé, creix dins nostre una satisfacció profunda que és un

camí vers la felicitat, sabent que en la seva plenitud mai no la tindrem en aquesta vida; per això el nostre desig de transcendència. També ser prou valent per fer l'acte d'humilitat de dir: no hi arribo, no ho comprenc, confio en Jesús, tracto de seguir el Seu camí, que és ser sensible i ajudar els més febles. Quan ho fem ens sentim feliços: per què no ho fem més vegades?

Això és el que desitjo per a l'any 2010 a tothom. Sols així podrem sortir de la crisi. Si la tanquem malament, solament haurem allargat una malaltia que tornarà amb més virulència més endavant. La natura és tossuda i que al món hi hagi una majoria de pobres acabarà passant-nos factura. Animo tothom a provar de fiar-se de la seva consciència profunda i neta. Bon any 2010!

Mirada al món

Jerusalem, entre Estocolm i Teheran

Joan Vernet
Salesià des de Jerusalem

Tots sabem que Israel és l'únic estat lliure i democràtic del Pròxim Orient. El Líban ho seria també, però està massa condicionat per Síria i Hezbollah. Dels altres estats àrabs de la regió, tots coneixem les enormes pressions que sofreixen, interiorment i exteriorment, a l'hora de les eleccions i, després, amb l'amenaça del terrorisme i de grups fanatitzats. Israel és diferent, és com un dels estats europeus occidentals o com els Estats Units o Canadà, és a dir un país laic, liberal, lliure... I en canvi, si mirem un mapa i veiem la situació de Jerusalem i la distància que la separa d'Estocolm o de Teheran, veiem que la proximitat a Teheran és molt més evident que la distància d'Estocolm. Això en pura geografia física. Sí, però el mal és que aquesta proximitat física a Teheran és una realitat també social i política. L'Israel modern, liberal, laic, lliure, ho és en molts casos només en pura teoria. La realitat és que també Israel està dominat per un fort corrent religiós, inseparable de la seva història i, malgrat el somni de la creació d'un estat laic i modern, Israel es veu totalment condicionat per factors tradicionals i religiosos que el fan endarrerir molt en la llista dels països democràtics actuals. Prenc el punt de reflexió per a aquest article d'un assaig escrit per un pensador israelià actual, Gideon Levy, que porta per títol *A semi-theocracy*, és a dir, veu Israel com una «semi-teocràcia», com un estat dominat per la religió. El motiu de l'assaig han estat les paraules de l'actual ministre de Justícia, Jacob Neeman, que han alçat una inmensa polseguera. Aquest ministre ha dit recentment que Israel hauria de ser

guiat «per la llei de la *halakhà*» o de la tradició jueva. Una cosa semblant, encara que més mitigada, al que seria, en llenguatge musulmà, la llei de la xaria o llei corànica.

El ministre ha hagut de donar mil explicacions davant l'allau de crítiques que li han caigut a sobre en tots els mitjans de comunicació. Pensar en aquestes lleis de la *halakhà* i de la xaria és traslladar-nos a segles enrere quan tant en l'Antic Testament com en l'Alcorà, es respirava la llei del desert o la llei del talió, de l'«ull per ull i dent per dent». Això xoca fortament amb la mentalitat d'avui dia que sap distingir entre temps i temps i es mou amb criteris d'un ordre establert i acceptat per tots i que es basa en els drets humans. Malgrat, però, les moltes crítiques al pensament d'aquest ministre, si analitzem, com fa Gideon Levy, la situació de la justícia i de les lleis que governen Israel, hom veu que una bona part d'aquesta justícia i d'aquestes lleis tenen encara el signe de la *halakhà* de temps passats.

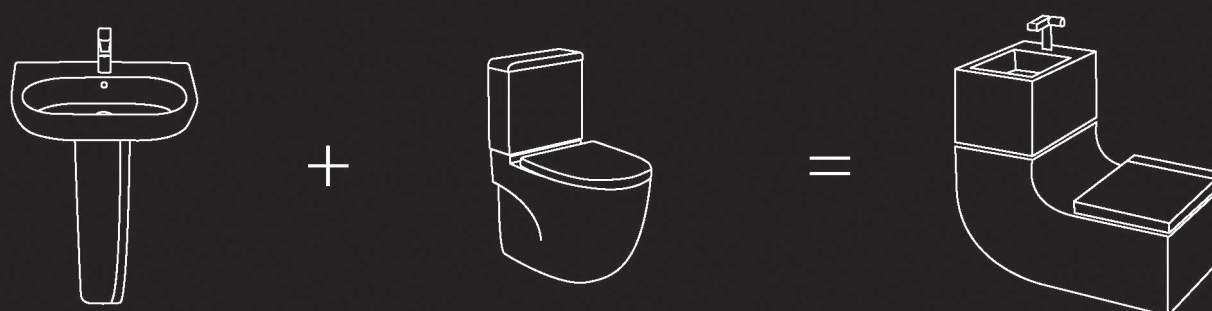
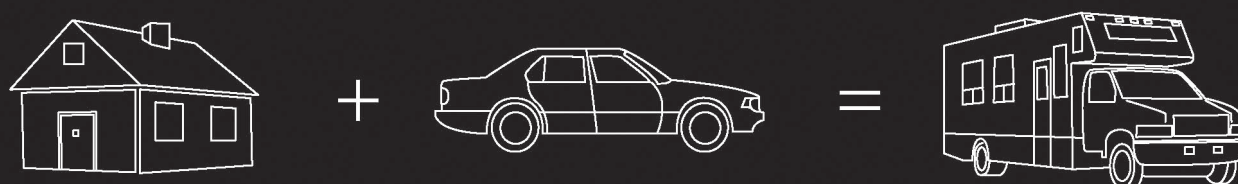
Diu Gideon Levy: «Des del naixement fins a la mort, des de la circumcisió fins als funerals, des de la fundació de l'Estat fins a l'establiment de la darrera colònia il·legal en els territoris ocupats, nosaltres estem actuant sota l'ombra dels manaments de la religió. Hauríem de ser honestos amb nosaltres mateixos i admetre-ho. El país és massa religiós. Neeman només pretenia anunciar el pròxim pas. La mateixa existència de l'estat d'Israel —continua Levy— és fruit d'un raonament teològic: Abraham, el patriarca, era aquí. Per això nosaltres som aquí també. Gent totalment

liberal i secular donen explicacions bíbliques en connexió entre Israel i aquesta terra. Si creiem en la Jerusalem unificada i eterna a causa de la fe religiosa. Encara no podem dir si el judaisme és una religió o una nacionalitat, però sí que podem dir que en cap altre país modern la religió no té un pes tan notable com a Israel. A Israel no hi ha matrimonis civils ni divorcis civils i gairebé no hi ha cap funeral secular. La llei del retorn i la definició de *jueu* es basen en la *halakhà*. Es veu una *mezuzà* o signe religiós gairebé en cada porta de casa i de cada ofici públic. El 85% dels israelians celebren el sopar pasqual que inclou la lectura de les plagues d'Egipte; el 67% de jenen el dia del Yom Kippur. L'absència de serveis públics (avions israelians, trens i autobusos) el dissabte i l'existència d'ascensors fets per als dissabtes en cada hotel i hospital fan d'Israel un país molt diferent dels altres països democràtics. Freqüents expressions sobre racisme i arrogància estan basades sobre la idea del «poble escollit».

»Hem d'admetre que nosaltres vivim en un país amb molts atributs religiosos i tradicionals. El secularisme és només com un vestit que portem, però la realitat és ben altra. El que pensa el ministre Neeman no és pas tan lluny de la realitat. Israel no és el que nosaltres pensem. I no és el que nosaltres pretenem de presentar a la resta del món...»

Sincera reflexió i descripció, la de Gideon Levy, sobre la realitat d'un país que té moltes contradiccions. Jerusalem, més propera a Teheran que no pas a Estocolm, ho pot explicar una mica.

¿y ahora?

DISEÑO + SOSTENIBILIDAD = W + W

W+W es el resultado de la ambición de Roca a la hora de incorporar soluciones nuevas, únicas e innovadoras en los espacios de baño. Una solución que combina diseño y sostenibilidad al unir el inodoro y el lavabo en una sola pieza. Su sorprendente diseño lo hace ideal para espacios reducidos, pero su gran aportación es la tecnología que permite reutilizar el agua usada en el lavabo para llenar la cisterna del inodoro. Un producto único que Roca ha hecho realidad.

Roca THE LEADING GLOBAL
BATHROOM BRAND
www.roca.com

Cartes del lector

Pel futur d'Haití

Si en un principi esperàvem el pitjor, cada moment que passa coneixem les dades que han provocat la magnitud del terratrèmol que ha colpejat el país més pobre de l'hemisferi occidental i amb més població. Organitzacions catòliques com Càritas, Mans Unides i Ajuda a l'Església Necessitada entre d'altres, fan un esforç continuat en la crida a la solidaritat.

El Papa va sortir en els primers moments a demanar «que no els manqui a aquests germans i germanes que viuen un moment de necessitat i de dolor, la nostra solidaritat concreta, i l'ajuda efectiva de la comunitat internacional».

Davant de catàstrofes com aquesta i d'altres, les persones són solidàries, i ja han començat a arribar les ajudes. Però tot i que Haití rep ajudes ara, no aconseguirà sortir del pou de la misèria si no ens comprometem en la reconstrucció d'aquest poble que arrossega una història de patiment tan llarga.

Jo he vist poc, però ja he llegit en alguns fòrums l'ofertament d'arquitectes, enginyers, professors, infermeres... que diuen que estan a l'atur i que s'ofereixen per ajudar.

Però que aquesta ajuda no es quedi en els temps que duren les notícies dels informatius i després ens n'oblidem per sempre, com acostuma a passar. Cal un compromís gratuït en la formació de grups humans i la reconstrucció material d'Haití. Perquè el terratrèmol ningú no el pot evitar, però que la construcció dels edificis tinguin garanties, això sí que és possible i hem de posar-hi tots els mitjans ara mateix. Ara! Perquè mai més hi hagi més morts que, com sempre, es cobren els més pobres i innocents.

ELENA BAEZA
Màlaga

Els fills i la professió

A la meitat de les dones entre els 30 i els 44 anys, tenir un fill els ha alterat significativament la vida laboral, i les ha obligat a una reducció de la jornada o a l'abandonament temporal o definitiu del treball. L'existència de fills no explica per ella mateixa la dificultat de conciliació entre treball i família. Sí que ho fa una taxa de treball femení i una fecunditat molt feble d'1,34 fills per dona.

Els països que formen part de la Unió Europea tenen una taxa alta de fecunditat i registren l'activitat laboral femenina més alta de la resta dels països no incorporats a la UE. Un factor peculiar de l'Estat espanyol, que incideix en la baixa natalitat, és que el 37% de les treballadores té un contracte temporal quan la mitjana comunitària és del 15,5%.

És freqüent que a una família jove tots dos cònjuges tinguin un contracte temporal, la qual cosa influeix en les seves decisions de natalitat. La majoria de les dones dels països de

El cor d'una mare

Avui recordava una anècdota que em va explicar una persona amiga. Va tenir un fill en un centre hospitalari, i cada vegada que li donava el pit, jugava amb la criatura. Li parlava amb dolcesa, l'acaronava, l'estrenyia contra el seu cor. Una de les vegades, una infermera es va quedar mirant i li va dir: «Es nota que és el teu primer fill, quan sàpigues la feina que donen, que ploren, que són pesats, ja et farà menys gràcia.» La dona va mirar el seu fill i després, mirant la infermera i molt serena, li va contestar: «No és el meu primer fill, és el quart, i sé molt bé la feina que comporta, però també sé com s'estima un fill, ara i quan són més grans, perquè al cor d'una mare que estima, sempre hi ha un lloc per a un nou nadó.»

M. DOLORS PUIG USTRELL
Terrassa

la Comunitat Europea creuen que el model ideal és aquell en el qual tots dos cònjuges tenen una feina de dedicació similar i es reparteixen la cura dels fills. Però menys de la meitat viu en una família d'aquestes característiques.

L'activitat laboral femenina no impedeix portar fills al món i fins i tot formar famílies nombroses. Aquesta és l'opinió sobre el treball i els fills, d'un autor del segle passat quan recordava als pares que «no dubtin a tenir una família nombrosa, perquè el que és prioritari no és la recerca de l'èxit professional, sinó transmetre als fills aquells valors humans i cristians que donen el veritable sentit a l'existència».

En aquesta societat decadent cal valorar l'infant en tota la seva dimensió i transcendència com una persona en desenvolupament i que els adults sembla que tenen un interès especial en anar «contra natura», degradant-ne la integritat física i moral. No han d'oblidar aquelles mares, cruels, que els fills no són seus, són fills de Déu.

«Les desventures de la infància repercuteixen sobre tota la seva vida i deixen una font inesgotable de melangia al seu cor», afirma P. Brulat.

CLEMENTE FERRER
Madrid

Sense drets religiosos

A Europa, el Tribunal d'Estrasburg ha sentenciat en contra dels crufixos en l'espai públic, i per això en contra de la llibertat religiosa. Paradoxalment, no es ruboritzza quan s'atribueix la defensa dels drets dels ciutadans. Segons l'estudi nord-americà del Pew Research Center's Forum on Religion and Public Life, el 70% de la població mundial no té drets religiosos, perquè es restringeix l'ensenyament i la predicació, es prohibeixen o dificulten les conversions (a 75 països), es controlen els grups religiosos... Els credos més afectats són el catòlic i el cristià-evangèlic. Les nacions menys transigents són: Aràbia Saudita, Pakistan, l'Iran, Egipte, Algèria, Turquia, Indonèsia, la Rússia ortodoxa, l'Índia hindú, la Birmània budista, el Vietnam i la Xina. El més amic de la llibertat és el continent americà. Atribuir-se drets

sobre la parcel·la més íntima de la persona és violar-ne la consciència i la llibertat. Ningú no pot arrogar-se aquesta competència. Sempre, els tirans han procurat imposar la seva voluntat subjugant els pobles. Acatat el temps nadalenc hem contemplat com el Déu que només es va fer home un cop, i en Jesucrist, és l'únic que pot dictar les sentències finals en la vida d'un home, però cap no pot sotmetre altres persones per fer-les abdicar de les seves creences.

LISA JUSTINIANO
Madrid

El sentit fa l'ésser?

Em pregunto què passaria si agafessin un ós del Pirineu i li canviessin el sexe. O un orangutan jovenet, tan semblant, segons diuen, als éssers humans. Els protectors d'animals n'armarien una de grossa!

Ho han fet amb un adolescent de 16 anys per l'única raó que «se sentia nena». Des de quan sentir et fa ser? Si em sento alta i sóc baixeta, m'operaran per tenir l'alçada que «em sento»? Aquí com a mínim hi ha un embolic de neurones. Els psiquiatres i els mitjans faran un seguiment d'aquesta criatura durant un temps. Després, què serà d'ella? No l'abandoneu, si us plau. Li caldrà molta ajuda.

VISI BERNAL LÓPEZ
Barcelona

Pep, el gran

En primer lloc, vull felicitar Pep Guardiola pel seu merescut guardó com a millor entrenador del món el 2009. Però a més m'agradaria agrair-li el fantàstic exemple que ens ofereix a tots, no només als joves, de treballar calladament i bé, de no presumir, sinó d'acceptar el que és bo i preparar-se per al que vingui. Fantàstica actitud en la vida de qualsevol de nosaltres. Com va dir: «No es tracta de treballar més, sinó de treballar més bé.» Si tothom demostrés aquest seny, aquest veritable esperit esportiu, les coses en la vida pública anirien molt més bé. Gràcies, Pep.

PAULITA INFANTES ESTEBAN
Barcelona

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Sóc digna?

...Sóc catòlica, realment tinc fe. No vaig a missa cada diumenge, tot i que a l'època d'Advent vaig procurar no faltar-hi. No em vaig confessar per a cada missa, i la darrera confessió va ser fa un mes. La meua pregunta és: pot ser que no sigui digna per rebre l'Eucaristia? Li agrairé un comentari.

Fa molt poc responia a una pregunta similar a la que avui rebo. Vostè es pregunta si és digna. Jo li recordo allò que diem abans de combregar: «Senyor, no sóc digne que entreu a casa meva...» Realment mai no som prou dignes però, com deia el sant rector d'Ars, tenim necessitat de la Comunió. No és la nostra netedat sinó la misericòrdia del Senyor el que ens fa dignes. Per simplificar li refrescaré algunes nocions ben elementals del catecisme. Requisits per combregar són: haver rebut el baptisme, estar en gràcia de Déu en el moment de combregar i guardar el dejuni eucarístic. Si es compleixen, combregui; si no, no ho faci fins que estigui ben disposada. Vostè em diu que no va a missa cada diumenge. Per què? Si hi pot anar i no ho fa és motiu suficient perquè no combregui fins que s'hagi confessat i en tingui propòsit ferm. La missa dominical no és un luxe en la vida cristiana; és una necessitat vital. El precepte és per a tots els cristians i suposo que vostè no es deu considerar una privilegiada. És trist assistir a la missa motivats només pel precepte, és cert, però molt més trist és no assistir-hi.

Dorm Déu?

Aquests dies, amb motiu del terrible terratrèmol a Haití, n'he sentit de tots colors... Llegia en un titular d'una notícia: ¿Dorm Déu? Jo ja sé que Déu no dorm però no puc deixar de pensar en el meu interior que Déu hauria pogut evitar el desastre...

La pregunta sobre el mal és punyent i no deixa de rosegar-nos en certes ocasions. Només la fe impedeix que caiguem en la desesperació. No tractaré ara aquesta qüestió tan complexa, que per altra banda ja he respost més d'una vegada en aquesta columna. Només voldria fer una observació. ¿Per què alguns mitjans de comunicació es complauen a menysprear la fe en Déu i no informen sobre la immensa onada de solidaritat dels fills de l'Església pels damnificats del terratrèmol? ¿Què fa Déu? Doncs molt senzill: Déu, en paraules de Sant Pau, fa miracles valent-se de nosaltres. El gran miracle de l'amor, de la caritat i solidaritat que fa que la vida de les persones sigui més humana i digna en una història tan trasbalsada com la nostra. El camí de Déu no ha estat «reparar» el món des del cel, sinó el de fer-se present enmig del món i company de camí dels homes. És el camí de l'Encarnació que no es realitza precisament en un món idíl·lic sinó en una humanitat, natura inclosa, ferida pel pecat.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121
25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

Paraula i vida

Artistes a la Capella Sixtina

Tenint com a testimoni les pintures del *Judici Final* de Miquel Àngel Buonarroti, a la Capella Sixtina, Benet XVI es va reunir i dirigí la paraula a uns 260 representants del món artístic de renom internacional i diferents creences o confessions religioses: cantants, músics, escriptors, pintors, escultors, arquitectes i artistes de cinema i televisió. Es tractava d'una iniciativa organitzada per l'arquebisbe Gianfranco Ravasi, president del Consell Pontifici de la Cultura, que durant aquest mes de gener ens ha visitat a Barcelona. La trobada ha volgut recordar que s'han complert els deu anys de la llarga carta que el papa Joan Pau II va adreçar als artistes en què sobretot volia superar el *divorci* i establir ponts de diàleg entre l'Església i el món artístic. Un *divorci* constatat amb dolor per Pau VI en una trobada d'aquestes mateixes característiques celebrada fa 45 anys, també a la Sixtina. El Sant Pare va recollir aquesta cita de l'escriptor rus Dostoievsky: «La humanitat pot viure sense la ciència, pot viure sense pa, però sense la bellesa no

podria continuar vivint, perquè no hi hauria res a fer al món. Tot el secret està aquí, tota la història és aquí.»

Amb realisme, el Sant Pare va dir que «massa sovint, la bellesa de la qual es fa propaganda és il·lusòria i fal·laç, superficial i enlluernadora fins a l'atordiment, i en lloc de desvetllar els homes i obrir-los horitzons d'autèntica llibertat, empenyent-los cap amunt, els empresona en ells mateixos i els fa encara més esclaus, traient-los l'esperança i l'alegria».

Per contra, el Sant Pare va dir que la bellesa pot esdevenir un camí cap al transcendent, cap al misteri últim, cap a Déu. Per aquest motiu l'anomenat *camí de la bellesa* pot convertir-se en «un recorregut artístic i estètic, i un itinerari de fe, de recerca teològica».

A Catalunya tenim un precedent lluminós d'aquesta qüestió: les conferències sobre estètica que qui fou bisbe de Vic, el doctor Josep Torras i Bages, pronuncià per als artistes que formaven part del

Cercle Artístic de Sant Lluc, entre els quals excel·lien els noms del pintor Llimona, del poeta Maragall i de l'arquitecte Gaudí.

No és previsible que l'Església pugui exercir avui la mateixa funció de mecenatge dels artistes que va fer en altres temps. El diàleg entre els artistes i l'Església no es fa ja en un clima d'hegemonia cultural de l'Església. Es fa en un clima més humil. Però és un diàleg al qual l'Església no pot renunciar perquè —com va dir Benet XVI— «per transmetre el missatge que Crist li ha confiat, l'Església té necessitat de l'art». La trobada va acabar amb una crida del Sant Pare als artistes: «No tingueu por de relacionar-vos amb la font primera i última de la bellesa, de dialogar amb els creients, perquè la fe no treu res al vostre geni, al vostre art; és més, els exalta i els nodreix.»

L'arquebisbe Ravasi, equivalent a un ministre de Cultura de la Santa Seu, creu que estem tot just als inicis d'un nou diàleg entre l'art modern i l'Església. Hi ha encara molt camí a recórrer per les dues parts.

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

L'autèntica prudència

Fa un mes parlàvem de les virtuts i us deia que dedicaria uns quants "Als quatre vents" a tractar d'algunes de les principals. Començaré per les que el Compendi del Catecisme de l'Església catòlica anomena cardinals, pel fet que tenen un paper fonamental en el dinamisme de la vida moral: són com l'eix en la recerca del bé. Totes les altres virtuts —tret de les teologals, de les quals també m'ocuparé més endavant— s'agrupen al voltant de les quatre cardinals. D'aquestes quatre virtuts ja en van parlar els grans savis de l'antiguitat grega; pertanyen, doncs, al patrimoni moral de tots els homes i no són res exclusivament cristià; la gràcia, però, les eleva a l'ordre sobrenatural.

La primera i potser principal d'aquestes virtuts és la *prudència*, virtut intel·lectual i moral alhora, que disposa la raó pràctica a discernir en tota circumstància el nostre veritable bé i a escollir

els mitjans justos per a aconseguir-lo. Ja es veu de seguida la gran importància que té; de fet, perquè qualsevol decisió sigui bona, per saber què cal fer ara i aquí, per a fer de debò un acte que sigui virtuós, ens cal un judici de prudència. Hom anomena *auriga virtutum* la que condueix les altres virtuts indicant-los la regla i la mesura. Potser tendim a pensar la prudència referida a les situacions de risc o de velocitat i pensem que el prudent és que el no corre massa. La prudència és «la regla recta de l'acció», escriu sant Tomàs seguint Aristòtil. No es confon ni amb la timidesa o la por, ni amb la duplicitat o la dissimulació. Era Calderón de la Barca qui deia que el valor és fill de la prudència i no de la temeritat.

Gràcies a aquesta virtut, apliquem sense error els principis morals als casos particulars i superem els dubtes sobre el bé que cal practicar i el mal que cal evitar. Penseu que abans de prendre qualsevol

decisió ens cal examinar i decidir per a després executar, i tot això té a veure amb l'experiència, el recte judici, el valor per a fer front a les decisions preses, etc.

En el vessant humà la prudència autèntica té molt a veure amb l'experiència, però en l'aspecte sobrenatural la podem relacionar amb els dons de l'Esperit Sant, dels quals també parlarem tot just acabem les virtuts. Especialment el do de consell enriqueix i perfecciona la prudència il·luminant el cristià perquè prengui les decisions més oportunes en cada moment. Veig això especialment important quan la decisió té a veure amb la pròpia vocació.

Que l'Esperit Sant ens guïi a ser *santament imprudents* per prendre aquelles opcions vitals que ens portin a estimar més Déu i a lliurar-nos als germans. Demanem-ho especialment perquè desvetlli en molts joves la vocació sacerdotal.

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Prímat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II) TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 4)

GENER

31. DIUMENGE

IV de durant l'any (F), Verd. Lectures: Jeremies 1,4-5.17-19 / Salm 70 / 1 Corintis 12,31-13,13 (o bé: 13,4-13) / Lluc 4,21-30

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan Bosco, prev. i fund.; Francesc Xavier Maria Bianchi, prev.; Santes, Marcel·la, viuda.

FEBRER

1. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: 2 Samuel 15,13-14.30 / Salm 3 / Marc 5,1-20

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Cecili, b. i mr.; Santes, Brígida d'Escòcia, vg.; beates Maria-Anna Vaillot i Otília Baumgarten, rel.

2. DIMARTS

La presentació del Senyor (F), Blanc. Lectures: Malaquies 3,1-4 (o bé: Hebreus 2,14-18) / Salm 23 / Lluc 2,22-40

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Corneli, b.

3. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: 2 Samuel 24,2-9-

17 / Salm 31 / Marc 6,1-6. Si es vol: *Sant Blai* (MLI), Vermell; *Sant Anscari* (MLI), Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Francesc Blanco i comp., mr.; beat Esteve Bellesini, prev.; beat Joaquim de Siena, rel.; Santes, Claudina Thévenet, rel. i fund.;

4. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Reis 2,1-4 / Salm 1 Corintis 29 / Marc 6,7-13

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Andreu Corsini, b.; Joan de Brito, i comp., mr.; Gilbert, monjo i fund.; Josep de Leonessa, prev.; Santes, Joana de Valois, rel. i fund.; Caterina de Ricci, rel.

5. DIVENDRES

Santa Àgata (MO), Vermell. Lectures: Siràcida 47,2-13 / Salm 17 / Marc 6,14-29

ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Calamanda, vg. i mr.

6. DISSABTE

Sant Pau Miki (MO), Vermell. Lectures: 1 Reis 3,4-13 / Salm 118 / Marc 6,30-34

ALTRES CELEBRACIONS: *Sant Misteri de Cervera*. Sants, Pere Baptista, Martí de l'Ascensió i Francesc de Sant Miquel, mr.; Amand, b.; Santes, Dorotea, vg. i mr.

Lectures bíbliques

Diumenge IV de durant l'any

Lectura primera

Jr 1,4-5.17-19

Et vaig fer un profeta destinat als pobles

Lectura del llibre de Jeremies:

En temps de Josies, el Senyor em va fer sentir la seva paraula i em digué: «Abans que et modelés a les entranyes de la mare ja et vaig conèixer; abans de néixer ja et vaig consagrar i et vaig fer profeta, destinat a les nacions. Ara, doncs, ceneix-te el vestit i vés a dir-los tot el que et manaré. No tinguis por d'ells, si no, seria jo, qui te'n faria tenir. Avui faig de tu una ciutat inexpugnable, una pilastra de ferro, una muralla de bronze que resistirà contra tot el país: contra els reis de Judà i els seus governants, contra els seus sacerdots i contra el seu poble. T'assaltaran però no et podran abatre, perquè jo et faré costat per alliberar-te. Ho diu l'oracle del Senyor.»

Salm responsorial

70

En vós m'emparo, Senyor,
que no en tingui un desengany.
Deslliureu-me, traieu-me del perill,
vós que sou bo; escolteu i salveu-me.

R. Els meus llavis diran a tothom com m'ajudeu.

Sigueu el meu castell de refugi,
la meua roca salvadora.
Déu meu, traieu-me de les mans de l'injust. **R.**

Vós sou la meua esperança, Déu meu,
he confiat en vós, Senyor, des de petit.
Vós em traguéreu de les entranyes de la mare,
acabat de néixer em vaig emparar en vós. **R.**

D'un cap a l'altre del dia els meus llavis

Jorge Rójas

diran a tothom com m'ajudeu;
m'instruïu, Déu meu, des de petit,
i encara avui us proclamo admirable. **R.**

Lectura segona

1Co 12,31-13,13

*La fe, l'esperança i l'amor subsisteixen,
però l'amor és el més gran*

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, el qui estima és pacient, és bondadós; el qui estima no té enveja, no és presumit ni orgullós, no és groller ni egoista, no s'irrita ni es venja, no s'alegra de les farses, sinó de la rectitud; ho suporta tot, i no perd mai la confiança, l'esperança, la paciència. L'amor no passarà mai. Vindrà un dia que el do de profecia serà inútil, que el do de parlar llenguatges misteriosos s'acabarà, que el do de conèixer també serà inútil. Els dons de conèixer o de profecia que ara posseïm són incomplets; el dia que ho coneixerem tot, allò que era incomplet ja no tindrà utilitat. Quan jo era un nen,

Comentari de la Paraula

Mn. Josep Rius-Camps,
teòleg i biblista

Sinagoga de Natzaret: de l'admiració al refús absolut

Llegim avui la continuació del discurs d'investidura de Jesús com a Messies a la sinagoga de Natzaret. Lluc ha anticipat, respecte a Marc, l'anada de Jesús a Natzaret a fi de conferir-li caràcter paradigmàtic, en representació de «la seva pàtria», Israel. La primera reacció del públic sinagoga al fet que Jesús s'hagi atribuït la profecia messiànica d'Isaïes, però hagi callat el darrer hemistiqui (en cursiva), «a proclamar l'any de gràcia del Senyor i el dia de la venjança» (Is 61,2), és positiva: «Tots testimoniaven a favor d'ell i s'admiraven de les paraules sobre la gràcia que sortien de la seva boca», malgrat que aquestes no quadraven, segons ells, amb la mala reputació de què gaudia el seu pare: «¿No és el fill de Josep, aquest?» (Lc 4,22), despectiu. Jesús, en adonar-se que li aplicaran aquell proverbi: «Metge, guareix-te tu mateix», pel fet de no adir-se, segons ells, el seu comportament familiar amb les paraules sobre la gràcia, els retreu que «cap profeta no és acceptat a la seva pròpia terra» (4,23). Després de recordar-los les actuacions d'Elies i Eliseu a favor de persones paganes en detriment d'Israel, un canvi gairebé imperceptible en el Còdex Beza respecte als altres manuscrits (un «però», adversatiu, per una «i», coordinadora) marca el punt d'inflexió: «Tots ells, però, s'ompliren de furor a la sinagoga en sentir això» (4,28). Si bé, des del punt de vista gramatical, la primera reacció podria interpretar-se de manera negativa: «Tots testimoniaven contra ell i s'oposaven a les paraules...», la proposició adversativa del Còdex Beza inclina la balança a favor de la interpretació proposada. És la típica manera jueva d'establir un contrast juxtaposant simplement dues reaccions oposades, sense desenvolupar-ho explícitament.

parlava com els nens, sentia com els nens raonava com els nens; però d'ençà que sóc un home, ja no m'és útil el que és propi dels nens. De moment coneixem com si hi veiéssim poc clar una imatge reflectida en un mirall; després hi veurem cara a cara. De moment conec només en part; després coneixeré del tot, tal com Déu em coneix. Mentrestant la fe, l'esperança i l'amor subsisteixen tots tres, però, de tots tres, l'amor és el més gran.

Al·leluia

Lc 4,18

El Senyor m'ha enviat a portar la Bona Nova als desvalguts, a proclamar als captius la llibertat

Evangeli

Lc 4,21-30

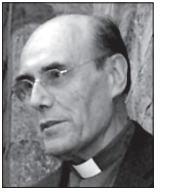
*Jesús, igual que Elies i Eliseu,
no és pas enviat només als jueus*

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc:

En aquell temps, Jesús, a la sinagoga de Natzaret, començà així la seva explicació: «Això que avui sentiu contar de mi és el compliment d'aquestes paraules de l'Escriptura.» Tothom ho comentava estranyant-se que sortissin dels seus llavis aquelles paraules de gràcia. Deien: «No és el fill de Josep, aquest?» Jesús els digué: «De segur que em retraureu aquesta dita: "Metge, cura't tu mateix": hem sentit dir el que has fet a Cafarnaüm; fes-ho també aquí, al poble dels teus pares.»

Però ell afegí: «Us ho dic amb tota veritat: no hi ha cap profeta que sigui ben rebut al seu país natal. En temps d'Elies, quan el cel, durant tres anys i sis mesos, no s'obrí per donar pluja, i una gran fam s'apoderà de tot el país, ben segur que hi havia moltes viudes a Israel, però Elies no va ser enviat a cap d'elles, sinó a una viuda de Sarepta de Sidó. I en temps del profeta Eliseu també hi havia molts leprosos a Israel, però cap d'ells no va ser purificat del seu mal, sinó Naaman, un lepros de Síria.» En sentir això, tots els qui eren a la sinagoga, indignats, es posaren a peu dret, el traqueren del poble i el dugueren cap a un cingle de la muntanya on hi havia el poble per estimbar-lo. Però ell se n'anà passant entremig d'ells.

Entre la litúrgia de la Paraula i la Pregària eucarística

Pere Tena
Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

Una pausa per al ritme

Quan acaba la pregària universal, o dels fidels, comencen en la celebració de l'Eucaristia uns ritus que podríem considerar de trànsit a la part central de la missa: la pregària eucarística, amb la consagració, i la comunió posterior. En certa manera, són uns moments de «pausa» que marquen el ritme del conjunt de la celebració, entre dos moments intensos: la litúrgia de la Paraula i la litúrgia eucarística. Aquests ritus s'engloben en el que anomenem «preparació dels dons», o de les «ofrenes». L'Ordenament general del Missal Romà els presenta d'aquesta manera: «Crist, en el darrer sopar instituí el sacrifici i convit pasqual; amb ell, el sacrifici de la creu es fa contínuament present en l'Església, quan el sacerdot, que representa Crist, el Senyor, realitza allò que el Senyor mateix va fer, i que manà als seus deixebles que fessin en memòria d'ell... A la preparació dels dons es porta a l'altar el pa i el vi amb l'aigua, que són els elements que Crist prengué amb les seves pròpies mans» (n. 72). En efecte, totes les narracions del sopar del Senyor que trobem en el Nou Testament, com les que han passat a la litúrgia eucarística, comencen precisament amb aquest gest: «Prengué el pa..., prengué el calze...» Perquè això sigui possible repetir-ho, cal preparar aquests elements sobre l'altar.

Un ofertori?

El nom que s'ha donat a aquests ritus, durant segles, ha estat el d'«ofertori». El motiu és que els dons del pa i del vi eren «oferts» al sacerdot perquè servissin per a l'Eucaristia. També avui, «és una cosa lloable que els fidels presentin el pa i el vi... Encara que el pa i el vi destinats a la litúrgia, que porten els fidels, no siguin del seu mateix pa i vi com es feia antigament, tanmateix el ritu de presentar-los conserva el seu valor i el seu significat espiritual» (n. 73). De les mans del sacerdot que pren les ofrenes, aquestes passen a ser col·locades sobre els corporals que hi ha sobre l'altar, al centre. El sacerdot ho fa recitant en veu baixa unes pregàries que donen el significat d'aquest pa i d'aquest vi, en aquest moment de la celebració. Diu: «Us beneïm, Senyor, Déu de l'univers, per aquest pa que hem rebut de la vostra bondat i que és fruit de la terra i del treball dels homes; us el presentem [oferim] perquè es converteixi per a nosaltres en pa de vida.» Sobre el calze el text és paral·lel: «Us beneïm... per aquest vi que hem rebut de la vostra bondat i que és fruit de la vinya i del treball dels homes; ...perquè es converteixi per a nosaltres en beguda espiritual.» El pa i el vi són vistos com el resultat conjunt de la naturalesa i del treball humà, síntesi per tant de tota la realitat creada. En posar-los sobre l'altar, queden destinats a la consagració eucarística, o sigui, posats a disposició de Déu —i en aquest sentit «oferts» a ell— perquè, arribat el moment ritual, la força de l'Esperit Creador i les paraules de Crist els facin passar a ser Cos i Sang del Senyor, la presència real sacramental del sacrifici del Crist, tal com ell el va lliurar a la seva Església per «fer el seu memorial».

La pregària silenciosa

Tot aquest ritu de preparació dels dons es caracteritza pel silenci. Les paraules del sacerdot són dites, en principi, en secret, això és, en veu baixa. Un cop les ofrenes estan sobre l'altar, el sacerdot recita, també en secret, una pregària per ell mateix; demana les actituds espirituals que corresponen al seu ministeri sacerdotal, en la celebració eucarística. L'encensació de les ofrenes que es pot fer en aquest moment, es fa també en silenci, i evoca la pregària que puja a la presència de Déu. Finalment, després de l'encensació, el sacerdot «es renta les mans al costat de l'altar. Aquest ritu vol expressar el desig d'una purificació interior» (n. 76); la pregària que l'acompanya, un verset del salm *Miserere*, demana el perdó dels pecats. L'assemblea prega també en silenci durant tots aquests ritus. Pot cantar, certament, un cant adient, o escoltar un cant de la Schola. Però la millor participació és preparar cadascú el propi esperit per «entrar» en el sacrifici eucarístic.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Santa Claudina Thévenet

- ✓ **Nascuda a Lió l'any 1774**
- ✓ **Fundadora de la Congregació de Jesús-Maria**
- ✓ **Es va dedicar a l'educació de les noies pobres**
- ✓ **Va morir l'any 1837**
- ✓ **Canonitzada l'any 1993 per Joan Pau II**

Aquesta santa francesa va viure de ben a prop el terror dels pitjors moments de la Revolució Francesa: dos dels seus germans, acusats de contrarevolucionaris, van ser executats públicament. Claudina Thévenet, que va assistir a l'execució, va quedar profundament marcada per aquest fet, i sobretot per l'enteresa dels seus germans, que al patíbul mateix van perdonar els seus botxins.

Aquesta experiència traumàtica va fer que la jove santa tingués una sensibilitat especial cap a les injustícies i el patiment humà. Per aquest motiu va conduir la seva vocació religiosa, amb l'ajut del germà André Coindre l'any 1818, cap a la fundació de les Germanes de Jesús-Maria, amb l'objectiu d'educar i tenir cura de la infància més pobre. La congregació es va centrar a atendre especialment les nenes més necessitades, sobretot les òrfenes, encara que des d'un principi també es van dedicar a l'educació de les filles de famílies de classe mitjana i alta.

Santa Claudina Thévenet, que com a religiosa va prendre el nom de Maria de Sant Ignasi, va ser la primera superiora de la congregació, i va aconseguir obrir diverses cases arreu de França, que més tard també es van escampar a altres països d'Europa. Les Germanes de Jesús-Maria van rebre l'aprovació papal l'any 1847.

MÒNICA ROZMAN

«Per què pinto?»

Per què pinto? La necessitat ve de dins. És com si el més pregon del meu ésser s'aboqués en els quadres i dibuixos. Vaig començar amb fulles i flors, ja que sempre he admirat la bellesa del món vegetal. Aviat es van impregnar d'alguna cosa més: la personalitat de tres amigues es reflectia en la forma i colors d'algunes flors. Més tard van arribar els retrats. Retrats de persones conegudes, retrats que són fruit d'una relació interpersonal i en els quals, segons m'han dit ja en diverses ocasions, hi ha tant dels qui són retratats com de mi mateixa. I finalment em vaig atrevir a exterioritzar el més important: l'experiència religiosa. Ara contemplo les meves obres i hi veig diversitat de tècniques i una certa inseguretat... Però hi veig també autenticitat. Expressió d'una vivència real. I la possibilitat de connectar amb altres persones que tenen experiències semblants a les meves. Persones que tan bon punt contempen *Flor de sang* intueixen el Crist que se suggereix on altres no veuen més que una flor. Persones com aquella dona que quan veu el dibuix de la portada d'aquest Nadal de *Catalunya Cristiana* reviu la proximitat de la Mare de Déu que va experimentar durant el seu embaràs. Els que en moments de tristesa o angoixa poden sentir la proximitat de Jesús quan contempen el misteri *Jo vull... vols Tu*. Els que poden submergir-se en la mirada de la Mare de Déu a *Mira Maria* i experimentar la pau de l'Esperit i a la vegada el desig de complaure el Pare i estimar l'Infant...

www.arrel.eu

L'ARTISTA CATALANA ARREL PRESENTA A

Contemplació de Déu

Samuel Gutiérrez

«Les meves obres volen ser una manifestació del món interior.» Així entén l'art Mònica Rozman, «una realitat que permet expressar visualment la fe i obrir l'ésser, a partir de la contemplació, a nous camins espirituals». Alguns dirien que Mònica Rozman crea, pinta, esculpeix... amb el cor, però no és ben bé així; ho fa amb les entranyes, amb el més pregon del seu ésser, des del seu epicentre vital, on Déu habita i l'empeny a anunciar al món, a través de l'art, la universalitat del seu amor.

«La meva incursió encara recent en el món artístic —continua dient sense cap mena de complexos— respon a una crida que sento de Déu a posar els meus dots artístics al servei de l'Evangeli.» Des d'aquesta perspectiva es pot entendre el fet que aquesta arquitecta barcelonina, establerta des de fa anys a Sant Cugat, signi les seves obres, i gairebé s'identifiqui, amb el suggeridor nom artístic d'«arrel»: «La realitat és com un arbre, que té una part visible, el tronc, les branques, les fulles... i una part amagada, l'arrel, al·legoria de les realitats espirituals i, al capdavant, al·legoria també de Déu.» «Jo treballo en comunió amb Ell —assegura—, que és l'Arrel de la realitat. A través del meu art vull parlar de Déu, que és el gran artista de la natura. I ho faig en Ell i per Ell.»

En els pròxims mesos, probablement durant la primavera, Arrel farà un pas molt important en la seva encara incipient carrera artística amb la seva primera exposició d'obres en un Museu: el de la Pia Almoina de Barcelona. Per a ella, que ha arribat al món de l'art després de dedicar-se a l'arquitectura i a l'ensenyament, «aquesta mostra representa una oportunitat de donar a conèixer les meves obres a un públic molt ampli en un lloc privilegiat». «És un somni per a qualsevol artista —afegeix— i a mi m'ha arribat abans del que m'esperava, ja que tot just començo la meva trajectòria artística...»

Representació visual dels misteris del Rosari

En una exposició col·lectiva, que tindrà lloc simultàniament a la Pia Almoina de Barcelona i a la Galeria Global Art (c/Sant Eusebi, 57), Arrel posarà per primera vegada a l'abast de tothom obres de petit format sobre un tema tan poc habitual avui dia en el panorama artístic com són els misteris del Rosari. «El seu atractiu —apunta l'artista— és sobretot espiritual, ja que permeten fer un recorregut pels moments més significatius de la vida de Jesús amb els ulls de Maria.» No es tracta, però, d'uns misteris del Rosari habituals, als quals dintre dels àmbits d'Església estem més o menys acostumats. Mònica Rozman aposta per obres diferents, agosarades, a mig camí entre l'art figuratiu i l'abstracte, sorgides, com ella mateixa confessa, «de la seva pròpia contemplació»: «El que intento comunicar són els sentiments profunds de comunió amb Jesús o amb la Mare de Déu que jo he experimentat.» Sense por que l'etiquetin d'«artista religiosa», perquè, en definitiva, és el que ella és, Mònica Rozman no té cap problema a reconèixer que el seu art prové d'una vocació anterior, la

Primer Misteri de Goig: «Faci's en mi» (Lc 1,26-38)

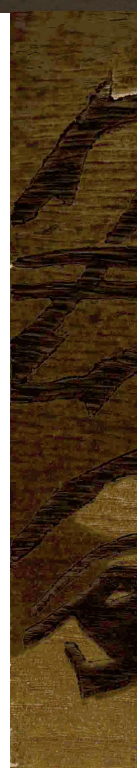

Tercer Misteri de Dolor: «Jo vull... vols Tu» (Mt 26,38-42)

«Treballo en comunió amb Déu, que és l'Arrel de la realitat.»

Primer Misteri de Dolor: «Jo vull... vols Tu» (Mt 26,38-42)

Tercer Misteri de Dolor: «Jo vull... vols Tu» (Mt 26,38-42)

BARCELONA LA COL·LECCIÓ «ELS MISTERIS DEL ROSARI»

Déu amb els ulls de Maria

Misteri de Goig: «Naixement» (Lc 2,1-6)

Cinquè Misteri de Goig: «A casa del Pare» (Lc 2,41-52)

A través del meu art
vull parlar de Déu,
que és el gran
artista de la natura.
I ho faig en Ell i
per Ell»

Misteri de Dolor: «Rei» (Mc 15,17-19)

Cinquè Misteri de Dolor: «A les teves mans» (Lc 23,34-46)

d'evangelitzar. «Per a mi és abans l'evangelització que l'art, encara que des de fa dos anys ho faig a través de les meves obres.»

La forta presència mariana en tota l'obra religiosa d'Arrel, sobretot en la mostra que ara presenta, no és casual, sinó que és reflex, com no podia ser d'una altra manera, de l'experiència interior de l'artista. «La Mare de Déu m'atreu per la senzillesa amb què va acollir el misteri de la salvació. Una dona de poble mare del Salvador de la humanitat. Devia ser difícil de pair per a ella... però es va posar en mans de Déu. I així va ser!» Tot i que al començament, a l'artista li feia molt de respecte representar la imatges de Jesús o Maria, per por que pogués ofendre algunes persones l'estil no completament figuratiu que fa servir, de mica en mica ho va anar superant amb un grau d'autoexigència alt. «M'agrada molt l'art entre figuratiu i abstracte —explica Arrel—, l'art que es troba en aquell punt en el qual encara es pot reconèixer la figura però es representa amb un alt grau de llibertat per accentuar així l'expressivitat i la intencionalitat de l'obra.» Fidel a la seva formació d'arquitecta, Arrel fa servir també molt les formes geomètriques abstractes, ja que «també contenen una expressivitat en elles mateixes». S'interessa molt per l'espiral i l'ordre fractal, tan presents a la natura...

Pel que fa al procés creatiu i a les tècniques emprades, l'artista barcelonina es presenta com a molt flexible, atenta i oberta sempre al que demana cada obra: «Gairebé sempre, però, parteixo d'un dibuix molt petit que expressa la idea fonamental. Al final m'agrada recuperar-lo i veure, d'una banda, l'evolució, i de l'altra, la fidelitat a la intuïció primera.» Les obres d'Arrel acostumen, a més, a combinar les tècniques pictòriques manuals i les digitals, i intenta sempre harmonitzar-les de la manera més càlida possible.

Art estretament vinculat a la fe

L'espiral artística en què es troba ara submergida Mònica Rozman l'ha permès unificar dues de les dimensions més importants de la seva vida: la fe i l'art. «Va ser l'any 2004 —confessa Arrel—, durant uns exercicis espirituals, quan vaig sentir una crida molt concreta de Déu a posar el meu art al servei de l'Evangeli. Fins llavors havia expressat la fe i la transcendència de forma indirecta a través de la natura i la seva bellesa, dels rostres de persones, de les mirades, buscant el fons de l'ésser humà. Però a partir d'aquesta forta experiència de pregària em vaig atrevir finalment a fer obres clarament religioses.»

L'aventura iniciada l'any 2004 encara continua. De fet, tot just acaba de començar. L'art és per a Mònica Rozman la seva manera particular de comunicar la Bona Nova. «El meu objectiu —acaba dient— és expressar la fe. Tant de bo que la contemplació de les meves obres arribés a suscitar vivències espirituals semblants a la meva!» Qui en vulgui fer experiència, ho podrà fer aquesta primavera a la Pia Almoina de Barcelona, on s'exposaran algunes de les obres més significatives que componen la col·lecció «Els misteris del Rosari».

Urgell

Terra Santa: ara, coratge

Joan Enric Vives torna a representar la CEE en la visita solidària anual a Terra Santa dels bisbes d'Europa i Amèrica del Nord

Patricia Navas
La Seu d'Urgell

Les solucions per pacificar Terra Santa ja són conegudes, ara el que cal és voluntat política i coratge. Ho afirmen els bisbes d'Europa, Canadà i els Estats Units que formen la Coordinadora de les Conferències Episcopals en ajuda a Terra Santa, al seu missatge final de la seva darrera visita anual a Terra Santa, que van dur a terme del 9 al 14 de gener. «La pau amb justícia està a l'abast, però els líders polítics i totes les persones de bona voluntat necessiten coratge per aconseguir-la», declaren.

També demanen coses ben concretes: a les seves comunitats d'Europa i Amèrica, «aprendre d'aquesta situació i venir-hi en pelegrinatge per donar testimoni de la fe profunda de les "pedres vives" de l'Església que és a Terra Santa», i «donar suport als funcionaris públics que emprenen iniciatives valentes per a una resolució justa del conflicte»; «als creients de totes les nacions, que preguin per l'Església de Terra Santa, per una pau justa, i per l'èxit del proper Sínode del Pròxim Orient»; i als polítics, portar endavant «la solució de dos estats, amb seguretat i reconeixement d'Israel i un Estat viable i independent per als palestins».

A la desena trobada anual dels representants d'aquest grup de bisbes occidentals amb els representants de les Esglésies catòliques presents a Terra Santa, el bisbe d'Urgell, Mons. Joan Enric Vives, ha representat novament la Conferència Episcopal Espanyola i no ha dubtat a expressar públicament la seva preocupació per la situació que viuen els cristians a Israel, Palestina, Gaza i els territoris ocupats fins al Jordà. «Cal trobar camins de solució i camins humanitaris de justícia i pau —ha declarat—. És necessari que es materialitzin les resolucions de les Nacions Unides, i s'estableixin així dos estats amb fronteres clares i seguretat i un estatus internacional per a la ciutat de Jerusalem.»

Per als vuit bisbes que signen el missatge —procedents d'Espanya i Andorra, Regne Unit, Canadà, Estats Units, França, Itàlia, Bèlgica, Portugal i Islàndia—, «això no és tan sols un afer polític, és una qüestió de drets humans bàsics».

Tensions a Jerusalem

Precisament les jornades de treball d'aquesta edició, en què han participat un total de 26 prelats i representants d'aquesta Coordinadora formada l'any 1998 a petició de la Santa Seu, s'han centrat en la situació de l'est de Jerusalem, on encara persisteixen les tensions relacionades amb la construcció de nous assentaments israelians.

El representant de l'organització Ir Amim, Daniel Seidermann, ha informat

«Cal trobar camins de solució i camins humanitaris de justícia i pau»

als bisbes sobre els assentaments (que els prelats van visitar personalment) i sobre el nou Pla per a Jerusalem que s'està duent a terme a l'est i a l'oest de la ciutat, després de l'aprovació de la resolució 4.090 de 9 d'agost del 2005 del Govern d'Israel per als anys 2006-2013. Segons l'expert, amb aquest pla, els assentaments jueus a l'interior del centre de la ciutat i el barri antic s'intensifiquen i s'enderroquen cases palestines, la qual cosa canviarà significativament el tradicional equilibri entre les tres religions que consideren santa la ciutat. En aquest sentit, Mons. Vives considera «preocupant» la situació i ha denunciat que aquest canvi es vol dur a terme sense donar informació a la comunitat internacional. També destaca la necessitat que Jerusalem sigui «una ciutat lliure on les tres grans religions puguin celebrar amb llibertat i considerar-la i viure-la com a ciutat santa».

El missatge dels bisbes de la Coordinadora indica que «Jerusalem, ciutat

Un sol cor i una sola ànima

Dos punts de referència importants han estat la visita del papa Benet XVI a Terra Santa, el mes de maig passat, i el proper Sínode del Pròxim Orient, que aplegarà en assemblea al Vaticà els bisbes d'aquesta zona convulsa del 10 al 24 del proper mes d'octubre, sota el tema *L'Església catòlica al Pròxim Orient: comunió i testimoni*. «La multitud dels creients tenia un sol cor i una sola ànima.»

Durant els cinc dies que ha durat la visita, els bisbes s'han reunit amb representants de les Esglésies catòliques i han compartit les seves celebracions. El bisbe d'Urgell ha concelebrat la divina litúrgia en ritu siríac amb el bisbe vicari del Patriarcat catòlic siríac de Jerusalem, Mons. Pierre Melki, i ha compartit amb la comunitat la festa i el dinar, amb la presència també d'una delegació del Consell Ecumènic de les Esglésies, que realitza un programa d'acompanyament a Palestina i Israel (EAPPI).

Els bisbes han pogut parlar amb representants de Càritas i d'altres institucions internacionals de servei i ajuda, amb polítics i diplomàtics, amb universitaris i amb membres de comunitats parroquials i religioses. Com ara les germanes comonians de Jerusalem, que tenen una guarderia on els infants han de passar per un petit forat del mur escortats per la policia israeliana armada, perquè la paret, que ja envolta Jerusalem, divideix la seva propietat.

D'aquesta manera, han pogut conèixer directament els problemes dels cristians i de tots els habitants de Terra Santa, i afirmar després amb més precisió que «el distanciament cada vegada major entre israelians i palestins, el buit de contacte humà

que dificulta la confiança i el diàleg, la violència, la inseguretat, la demolició d'habitatges, els problemes amb els visats i els permisos de residència, el traçat del mur, l'expropiació de terres i altres polítiques amenacen al mateix temps la solució dels dos estats i la presència dels cristians».

A més, els prelats han aprofitat per encoratjar el ple desenvolupament de l'Acord Fonamental entre l'Estat d'Israel i la Santa Seu, que tots dos estats estan negociant, i han demanat que siguin facilitats els permisos per als agents pastorals que l'Església necessita per complir la seva missió.

En opinió dels bisbes, «molts expressen un desig de pau, però el que cal és un compromís per la justícia que asseguri la pau». «En la situació actual, és difícil mantenir l'esperança, però, com a cristians, tots hem nascut amb Jesucrist a Betlem, i tots hem mort i hem ressuscitat a la nova vida a Jerusalem —afegeixen—. Malgrat les ferides d'aquesta terra, l'amor i l'esperança estan vius.»

sagrada per a jueus, cristians i musulmans, ofereix un lloc especial on els diferents pobles i diverses religions podrien convergir en diàleg i respecte», però constata a la vegada que «lamentablement, és el centre volàtil del conflicte».

Barcelona

Gianfranco Ravasi, «ambaixador» del diàleg art i fe

El president del Pontifici Consell de la Cultura va clausurar el 20è aniversari de la Fundació Joan Maragall

Carme Munté

Barcelona / Fotos: Agustí Codinach

Durant dos dies, el 20 i el 21 de gener, va ser a Barcelona Mons. Gianfranco Ravasi, president del Pontifici Consell de la Cultura. La seva atapeïda agenda a la capital catalana va venir marcada per la seva voluntat explícita d'erigir-se en ambaixador de luxe de la importància del diàleg entre fe i cultura, i entre fe i ciència. Convidat per la Fundació Joan Maragall per protagonitzar l'acte de cloenda del 20è aniversari, Mons. Ravasi va impartir la ponència *La Bíblia com a «gran codi» de la cultura occidental* a l'Auditori de la Pedrera de Caixa Catalunya.

Al llarg de la seva breu però intensa estada a Barcelona, el president del Pontifici Consell de la Cultura també va tenir ocasió de reunir-se amb el president de la Generalitat de Catalunya, José Montilla, de visitar el temple de la Sagrada Família, que enguany veurà assolit l'objectiu de ser obert al culte, de trobar-se amb els professors de la Facultat de Teologia de Catalunya i amb els patrons de la Fundació Joan Maragall, així com de mantenir una interessant conversa amb representants dels mitjans de comunicació de casa nostra.

Al llarg de les diverses etapes del viatge, Mons. Gianfranco Ravasi (Merate, Itàlia, 1942) va voler explicitar les principals preocupacions i ocupacions que marquen la seva agenda com a president del Pontifici Consell de la Cultura, però també com a president de la Pontificia Comissió per als Béns Culturals de l'Església i de la Pontificia Comissió d'Arqueologia Sacra.

«L'art contemporani viu a la pràctica un divorci amb la fe», va afirmar durant la trobada amb els periodistes. Segons Mons. Ravasi, a diferència d'èpoques passades en què la Bíblia va ser el gran codi de la cultura, especialment de l'art, avui dia l'art i la fe recorren camins separats, de manera que, amb excepcions com la del teòleg Hans Urs von Balthasar, la teologia ha abandonat la dimensió estètica de la seva reflexió. «Hi ha moltes esglésies actuals», va dir Mons. Ravasi, «que o bé són lletges o bé són simplement imitacions de l'art antic».

Per tal de recuperar la sintonia entre art i fe plasmada en catedrals, en composicions musicals, en pintures i en grans obres literàries el Pontifici Consell de la Cultura de la Santa Seu podem dir que té un «paquet de mesures» que van des de fer present la Santa Seu a la Biennal de Venècia del 2011 fins a l'establiment de trobades específiques amb grups d'artistes de les diverses disciplines, començant amb els arquitectes i prenent com a punt de partida la reeixida trobada del Papa amb els artistes a la Capella Sixtina el 21 de novembre passat. Altres iniciatives són l'organització a Roma d'un Festival sobre Cinema Espiritual, titulat Tercer Mil·lenni, així com la creació d'una Escola Cinematogràfica a Guadalajara (Mèxic) que, en col·laboració amb

Ravasi, acompanyat del Dr. Antoni Matabosch, durant la trobada amb els periodistes.

l'Acadèmia de Cinema de Nova York i Universal Studios, neix amb l'ambiciosa pretensió de *Filmar l'Inefable*.

A propòsit d'una pregunta formulada per Mn. Jaume Aymar, director de *Catalunya Cristiana*, Mons. Gianfranco Ravasi també va explicar durant la

trobada amb els periodistes en què consisteix la proposta formulada pel mateix Benet XVI de constituir l'Atri dels Gentils, en referència a l'espai que ocupaven els pagans al temple de Jerusalem. Sigui com sigui, va dir Mons. Ravasi, la principal dificultat per

al diàleg entre fe i cultura ve marcada avui dia per una evidència: «L'ateisme teòric ha estat substituït per la indiferència.»

Una altra de les «missions» de Mons. Ravasi a Barcelona el va portar a reunir-se amb el president José Montilla al Palau de la Generalitat de Catalunya amb l'objectiu precisament de consolidar la col·laboració entre el Vaticà i les institucions catalanes pel que fa al diàleg entre fe i art, i entre fe i ciència. L'objectiu, al cap i a la fi, és aconseguir que aquest diàleg formi part de la dinàmica habitual del món acadèmic i universitari per tal d'esdevenir un diàleg significatiu per als homes i les dones d'avui.

La preocupació que també va voler explicitar Mons. Ravasi durant la trobada amb els periodistes va ser la manca de formació religiosa dels infants i dels joves. «El problema d'haver oblidat la història religiosa precedent impedeix de comprendre la pròpia identitat», va afegir en aquest sentit el president del Pontifici Consell de Cultura.

El «gran codi» de la cultura occidental

Mónica García / Barcelona

El tancament de la celebració del 20è aniversari de la Fundació Joan Maragall va tenir per protagonistes la Bíblia, la cultura occidental i Mons. Ravasi, president del Pontifici Consell de la Cultura. L'acte va tenir lloc a l'Auditori de la Pedrera de Gaudí, gran exemple artístic entroncat totalment en la cultura i pensament cristià. Van acompanyar Mons. Ravasi el cardenal Lluís Martínez Sistach i el Dr. Antoni Matabosch.

La ponència va captivar l'atenció dels més de 250 assistents que no podien ni deixar-se una coma si no es volien perdre en la profunda reflexió de Mons. Ravasi. El prelat va reflexionar sobre la imatge de Déu a l'Antic Testament: no només és impossible contemplar la imatge de Déu sinó que Déu és, per sobre de tot, «un verb, una realitat dinàmica». La paraula, va continuar Mons. Ravasi, és la realitat més humana que existeix perquè ens permet comunicar; és fràgil perquè es gasta, desapareix, no es pot posseir; és eficaç perquè és capaç de conduir la nostra ment, la nostra fantasia. L'exemple és la Creació —l'acte creador més gran—, que no resulta de cap lluita entre divinitats ni confrontacions sinó que existeix a través de la paraula. «"Que existeixi la llum". I la llum va existir.» Mons. Ravasi va fer també referència al *logos* del pròleg de sant Joan: «Al principi existia el qui és la Paraula (...) i la Paraula era Déu (...) i el qui és la Paraula s'ha fet home.» Aquesta paraula no ha passat ni de bon tros desapercebuda als artistes i pensadors occidentals de tots els temps. Així, va explicar el president del Pontifici Consell de la Cultura, quan el *Faust* de Goethe tradueix l'evangelista Joan no empra ni «la paraula», ni «la potència» ni «el significat». Utilitza «*die Tat*, l'acte, l'acció». «En hebreu el mot que significa paraula vol dir també acció; per tant la Bíblia escull per mostrar Déu una paraula que es veu i no es veu, mor quan ja s'ha pronunciat i alhora transforma», va precisar Mons. Ravasi. La Bíblia com a gran codi de lectura artística ha mostrat al llarg dels vint segles de cristianisme molts

altres exemples. Marc Chagall afirmà que «els pintors han sucut el pinzell en l'alfabet de colors que és la Bíblia»; William Blake reconegué que «és impossible comprendre la cultura occidental sense aquesta estrella polar»; Paul Claudel qualificà la Bíblia com «el nostre gran vocabulari»; i l'enemic de la Bíblia Nietzsche escrigué que «entre els versos de Petrarca i els salms hi ha una distància com de la terra al cel». Kierkegaard, C. G. Jung, Mozart, Schonberg, etc. van il·lustrar en la ponència de

El cardenal Martínez Sistach, Mons. Ravasi i el conseller de Cultura en l'acte de cloenda del 20è aniversari de la Fundació Joan Maragall.

Mons. Ravasi els diferents models artístics que a partir de la Paraula han creat obres artístiques immenses de la cultura occidental. L'art ha intentat apropar sempre la paraula a l'experiència interior de l'home, va reconèixer el responsable del Pontifici Consell de la Cultura, i per això «la llengua enverinada de Voltaire» va dir que «l'eloqüència sagrada és com la llarga espasa de Carlemany»... o dit d'una altra manera: també les paraules dels profetes fan mal, obren ferides, ofenen i són foc per provocar també l'acte... El llenguatge artístic de la tradició occidental ens remet contínuament a la Paraula, a Déu.

Girona

Les Germanetes dels Pobres i la Fundació Astrid 21, premis Sant Fèlix 2009

La Delegació de Mitjans de Comunicació concedeix els guardons en la festa de Sant Francesc de Sales

Víctor Gay
Girona

La celebració de la festa de sant Francesc de Sales, patró dels periodistes catòlics, l'organitza la Delegació de Mitjans de Comunicació Social del bisbat amb un programa que inclou l'Eucaristia en honor del sant bisbe de Ginebra, una trobada amb els professionals que fan informació religiosa que convoca el bisbe i l'acte de lliurament dels premis Sant Fèlix, instituits ja fa catorze anys i que reconeixen la tasca i l'acció social que porten a terme persones, institucions i col·lectius en l'acció social, educativa, humanitària i de promoció de les persones, en l'àmbit territorial de la diòcesi, més enllà que siguin d'Església o de la societat civil.

Un jurat que presideix el vicari general de la diòcesi i que integren els membres de la delegació convocant, consell de redacció de la revista diocesana *El Senyal*, el director del *Full Parroquial* i el vicari episcopal de Pastoral Funcional, van acordar concedir els premis Sant Fèlix corresponents a l'any 2009 a la comunitat de les Germanetes dels Pobres a Girona i a la Fundació Astrid 21, que s'ocupa d'ençà de fa vint anys de perso-

La nova residència de les Germanetes dels Pobres a Girona, en el mateix espai que ocupen d'ençà del 1881.

nes afectades per la síndrome de Down. Les Germanetes van arribar a Girona per voluntat del bisbe Constantí Bonet, l'any 1868, en una iniciativa que va encoratjar l'ajuntament d'aquell moment. De tota manera caldria esperar deu anys per a la presència definitiva de les religioses de santa Joana Jugan (1792-1879), les guerres carlines ho varen retardar.

La seva primera casa, molt petita i modesta, era propera a la catedral,

però ben aviat, el 1881, ja es varen traslladar a la nova residència en el mateix espai que ocupen actualment a la carretera de Barcelona, on fa pocs anys van construir la moderna residència actual amb capacitat per a 70 persones que atenenen una comunitat d'una dotzena de religioses, la meitat de les quals són d'edat avançada, juntament amb un equip professional. La presència d'aquestes religioses a la ciutat s'ha mantingut sense interrupcions,

ja que durant els anys de la guerra civil la República Francesa es va encarregar de la seva protecció.

L'acció social d'Astrid 21

Fa poc més de vint anys, era el 1989, quan un grup de pares amb fills afectats per la síndrome de Down decidien aplegar esforços per tal de treballar per incorporar aquestes persones a la societat amb plena normalitat d'educació i treball. El 1993, es transformaria en una Fundació privada sense ànim de lucre que segueix treballant en aquesta franja social, amb resultats excel·lents, com ho demostra la progressiva presència de persones amb l'esmentada síndrome en el món del treball i la societat gironina.

La Fundació es regeix per un patronat i un equip executiu i més d'una vintena d'entitats, corporacions i empreses privades en són col·laborador i patrocinadors. Disposen de centres de formació i seguiment. Enguany, per primera vegada, l'acte de lliurament va sortir d'espais directament vinculats al bisbat, per fer-se a la residència de les Germanetes, on d'ençà d'uns anys hi és Mons. Jaume Camprodon, bisbe emèrit de Girona, juntament amb el seu fidel secretari, Mn. Josep Padrós, que participarien activament en l'acte que presideix el bisbe Pardo.

Els premis Sant Fèlix es materialitzen en una escultura creada específicament per l'artista gironí Josep Perpinyà i Cítoler que simbolitza, estilitzadament, el campanar de l'església de la parròquia major de Sant Fèlix, nucli inicial de la comunitat cristiana a la ciutat.

Solsona

Solsona viu la festa de Sant Antoni amb el dol per la mort del seu alcalde

Ramon Estany / Solsona

La Festa de Sant Antoni Abat ha tingut aquest any un to més seriós i respectuós, per la recent pèrdua de l'alcalde de Solsona, Xavier Jounou. Per aquest motiu, la processó i cercavila dels cavalls va ser en silenci, sense la presència de cap orquestra ni banda de tambors. També es van suspendre els actes lúdics com l'exhibició de gossos, el sopar i el ball a la Sala Xelsa, així com el lliurament del premi Pendonistes i l'obra de Teatre.

Amb tot, es va mantenir el programa més tradicional. La missa va ser celebrada per Mn. Enric Bartrina, acompanyat per Mn. Joan Clos i Mn. Lluís Grifell.

Mn. Bartrina va comentar les lectures de la missa de Sant Antoni que ens apropen al sant; la primera, les lluites del sant contra les temptacions del diable. I a l'evangeli en què es compleix el que va dir Jesús al ric de vendre's tot el que tenia i donar-ho als pobres per tenir un tros al cel. Sant Atanasi explica que un jove Antoni, en morir el seu pare, heretà una gran fortuna que donà als pobres i se'n anà al desert.

Mn. Lluís Grifell beneint els animals.

Mn. Enric Bartrina va fer referència així mateix al nom i l'origen de la festa i a la setmana dels barbuts, també la setmana que fa més fred. Advocat dels animals de càrrega, domèstics, porcs, cavalls, rucs i mules. És una festa estesa per tots els països catalans en Tres Tombs i desfilades. Destacà que a molts pobles aquesta setmana és un esclat de festa. La tradició, arrelada al nostre país, és ben viva. Mn. Enric Bartrina també va fer una valoració de la devoció a sant

Antoni avui. Va destacar que és una devoció popular que avui fa més falta que mai, perquè molts fidels han abandonat la pràctica religiosa en un procés de descris-tianització. Però en el fons, va dir Mn. Bartrina, «sempre hi queda el misteri. El misteri de la vida i el misteri del més enllà, i el misteri de Déu entre nosaltres. Al nostre temps, ens calen també sants com sant Antoni, que amb les seves tradicions reconcilien el poble amb el culte de l'església».

Trobada de joves al Seminari de Solsona

R. E. / Solsona

Un bon grup de joves de tots els racons del bisbat es van reunir a Solsona per participar en el 1r Agaplec, organitzat per les delegacions de Joventut, Vida Consagrada i Vocacions, que va tenir, com a protagonista, la Gna. Glenda. En arribar, després de la benvinguda a tots els participants, va tenir lloc la Tenda del Tabernacle, una pregària portada per la mateixa Gna. Glenda. En aquesta pregària els joves van poder preparar-se per obrir el cor a Nostre Senyor i, una vegada més, fer experiència del seu amor.

Més tard, van poder escoltar el testimoni d'un mercedari que viu a Barcelona, el P. Josep M. Carod, que va narrar la seva història personal, va explicar en què consistia la seva vocació d'entrega als més exclòs i, sobretot, va demostrar que per fer present l'amor de Déu no hi ha barreres que existeixin. En acabar, va deixar un espai per als joves que volguessin fer preguntes i aclariments. Tot seguit, va venir el testimoni de la Gna. Glenda a partir de preguntes dels mateixos joves referents a la seva vida i la seva vocació.

A la tarda hi va haver una taula rodona de testimonis amb la participació de la família Torné, de Mn. Marc Majà i de la jove Eva Carcasona. Escoltant els testimonis es va poder comprovar que «tot aquell que busca troba; a tot aquell que truca li obren; i, a tot aquell que demana, li donen; és a dir, Déu té un pla preparat per a tota persona perquè la vol feliç, però és clar, cal estar molt atents a la seva crida per descobrir-lo». La jornada va acabar amb un concert d'oració a càrrec de la Gna. Glenda i els joves van rebre com a record de la trobada el llibre *Paraula i Vida 2010*, així com un bonic punt de llibre.

Girona

Càritas va atendre més de 22.000 persones el 2009

Segons Mn. Narcís Ponsatí, director de l'entitat, cada cop més a la diòcesi «la pobresa té cara de dona»

Víctor Gay
Girona

L'any 2009, els serveis de Càritas diocesana de Girona van atendre més de vint-i-dues mil persones, amb el suport de més d'un miler de voluntaris, segons va avançar el seu director, Mn. Narcís Ponsatí, en el primer programa d'enguany de la sèrie *Converses gironines*, que cada setmana realitza l'emissora Cope Girona. Càritas està en procés d'elaboració de la seva memòria anual, però alguns trets són ja evidents pel que fa a la realitat de la situació social en l'àmbit territorial de la diòcesi gironina.

Els rostres de la pobresa

Si les accions i els serveis en el món de la immigració són evidents i importants pel que fa a Càritas, Mn. Ponsatí va assenyalar alguns aspectes nous respecte de les situacions que es presenten en els programes socials.

«La pobresa té cara de dona. I no solament es tracta de dones a l'atur, també aquelles que separades que no reben les pensions per part de la seva exparella, dones vídues que han vist com després de la pèrdua del seu marit, el que perden és més de la meitat de la pensió. Els polítics s'omplen la boca, especialment en èpoques electorals, respecte d'aquesta situació de les vídues, que continuen igual o pitjor que fa quatre anys.»

Càritas diocesana de Girona compta amb el suport d'un miler de voluntaris.

Els polítics s'omplen la boca, especialment en èpoques electorals, respecte d'aquesta situació de les vídues, que continuen igual o pitjor que fa quatre anys»

Tampoc no ha millorat la situació dels immigrants i especialment de les immigrants. Una iniciativa de Càritas diocesana de Girona, els pisos d'acollida de dones immigrades, amb fills petits, evidencia aquesta realitat. «Darrere d'aquestes situacions quasi sempre hi ha la manca de feina», afegia Mn. Ponsatí.

«Tampoc no podem oblidar determinades parelles del país, persones d'edat que mentre treballaven podien mantenir un nivell de vida i que, de sobte, es troben en situacions crítiques, malgrat que l'habitatge sigui seu. Determinades despeses superen les seves possibilitats econòmiques, que moltes vegades poden ser el resultat de l'esforç que han fet per ajudar els seus fills i néts. Qualsevol voluntari de Càritas podria aportar-hi molts exemples.»

Voluntaris de cor

Més de mil diocesans de Girona participen en tasques de voluntariat de Càritas. «Ho fan amb el cor a la mà», diu el director. «El seu compromís no sols és gratuït i generós, és a canvi de res. Es tracta d'un esperit acollidor. Tot-hom sap que en cap cas no demanaran als "clients" quina és la seva confessió religiosa, ni tan sols si en tenen. Tampoc es demana quin servei social civil els deriva, en el cas que sigui així. El més important és ajudar a superar aquella situació crítica.»

Precisament fa poques setmanes a Girona es va obrir un supermercat solidari en el qual participa Càritas. S'ajuda les persones que ho demanen a escollir aquells productes bàsics inicialment de forma totalment gratuïta, malgrat que no es descarta que en el futur es pugui establir un copagament simbòlic per part de l'usuari. Quan se li va formular un desig de futur, per a Càritas, Mn. Ponsatí va ser utòpic: «Que haguéssim de tancar per manca de feina...»

El Calendari de Quaresma, una eina per reflexionar i fer camí vers la Pasqua

V.G. / Girona

La Delegació de Mitjans de Comunicació Social del bisbat de Girona ha editat, un any més, el Calendari de Quaresma, que pretén ser un mitjà que ajudi a fer camí vers la Pasqua. Mig centenar de pàgines, dia a dia des del Dimecres de Cendra fins a l'esclat pasqual, ofereixen un parell de breus reflexions cada dia. El text de Setmana Santa són un xic més llargs. També s'hi inclou el santoral i les lectures pròpies de cada dia.

Una obra de la comunitat de Solius

Aquest any la realització del calendari de Quaresma s'ha encomanat a la comunitat cistercenca del monestir de Santa Maria de Solius (terme de Santa Cristina d'Aro, Baix Empordà). Es tracta d'un treball col·lectiu, que no s'ha volgut personalitzar.

En la presentació de l'obra els monjos ens diuen que amb el seu treball s'ofereix una eina que ajudi a seguir el camí d'aquests quaranta-set dies: «Un camí que no fem pas sols: Jesús, Senyor nostre i germà, el fa amb nosaltres.»

El calendari s'estructura seguint el model dels blocs, és a dir un full per dia. S'hi apleguen un parell de reflexions, una sempre és de la Bíblia, mentre que l'altra la signen autors molt diferents en el temps i les respectives circumstàncies, sense oblidar les dites populars. Tenim sants, com ara Francesc de Sales, Teresa de Jesús o que van camí dels altars com Teresa de Calcuta. Literats diversos: des de Joan Maragall fins a Gabriel García Márquez, pensadors prou diferents, des de Confuci al *mahatma* Gandhi, sense oblidar persones de l'Església dels nostres dies, com el cardenal Daneels.

Esmentarem només un parell

d'exemples del gairebé mig centenar que figuren en el Calendari de Quaresma: «Pregar suposa estar disposat a seguir camins insospitats», són paraules del P. Miquel Estradé. O com ara: «Un sí o un no poden canviar tota la vida», ens diu l'escriptor Paulo Coelho. I encara aquest: «Cada matí surto de casa per veure què aprenc dels altres, de la vida», del filòsof López Aranguren.

Els autors han volgut insistir, en els darrers fulls del Calendari de Quaresma, els corresponents a la Setmana Santa, que el terme final d'aquest camí és la culminació de la Pasqua: «Un camí que, dia rere dia, va ascendint progressivament vers el cim. I el cim és la celebració de la Pasqua, la celebració —comunió— de Jesucrist Ressuscitat, viu.»

El Calendari de Quaresma es distribueix arreu de Catalunya. També es pot demanar al telèfon 972 412 884.

Tarragona

El 6 de febrer, celebració de la Jornada Diocesana de la Pastoral de la Salut

Joan Boronat / Tarragona

La sala d'actes de l'Hospital de Sant Joan de Reus serà el marc de la Jornada Diocesana de la Pastoral de la Salut (2010), tot coincidint amb el 25è aniversari, enguany, de la celebració de la Pasqua del Malalt.

La jornada es desenvoluparà de les 9.30 a les 13.30 hores i comptarà amb la intervenció de Francisco Álvarez, provincial de l'orde dels Camils, professor de l'Institut Internacional de Teologia Pastoral Sanitària (Camillianum) de Roma i professor de les escoles de Pastoral de Salut. El ponent, autor de nombroses publicacions, presentarà els temes *La Pastoral de la salut des de l'Evangelí de la Salut* i *Pastoral de la Salut i comunitat cristiana: itineraris i perspectives*.

La jornada la presidirà l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, el qual compartirà després el dinar amb el conferenciant i participants, amb la finalitat d'allargar la convivència. Els interessats a prendre-hi part es poden adreçar a la respectiva pastoral d'enllaç.

Lleida

Commemoració de l'aniversari de la mort de la M. Maria Félix

Fundadora de la Companyia del Salvador i dels col·legis Mater Salvatoris, es troba en procés de beatificació

Jordi Curcó
Lleida

El 12 de gener, Lleida va commemorar el IX aniversari de la mort de la M. Maria Félix, fundadora del la Companyia del Salvador i dels col·legis Mater Salvatoris.

En aquesta mateixa jornada va tenir lloc una Eucaristia a la parròquia de Sant Martí de Lleida presidida pel rector, Mn. Vicenç Alfonso, i alhora professor del col·legi Mater Salvatoris. A la celebració va assistir-hi la comunitat de religioses del Salvador de Lleida, així com professors, alumnes i pares d'aquest centre escolar, el primer que va fundar la M. Maria Félix.

En la seva homilia Mn. Vicenç Alfonso va dir que tots els que la van conèixer i tractar, molt especialment les seves religioses, poden destacar de la M. Maria Félix la seva intel·ligència brillant, la bondat i generositat, la força de voluntat, la vivència de la caritat, el goig i fortaleza interiors, la confiança total amb Déu, sentint-se instrument de les seves mans; l'opció per l'educació de la joventut, la seva gran humilitat i senzillesa, la seva profunda humanitat, la rica experiència de l'espiritualitat de sant Ignasi de Loiola i la capacitat de saber llegir en la seva història personal la voluntat de Déu.

Va continuar el celebrant dient: «La M. Maria Félix volia transmetre la seva vivència de l'Evangeli i la seva experiència de Déu a l'estil de sant Ignasi», alhora que va convidar els professors del

Jordi Curcó

Les religioses de la Companyia del Salvador de Lleida van assistir a la missa per la seva fundadora celebrada a la parròquia de Sant Martí.

col·legi a seguir aquest carisma com una «marca», un «estil» com a professors del Mater: «Lliurats a l'opció per l'educació dels valors humans i cristians en els nostres alumnes, amb alegria, perseverança, paciència i sentit de fe.»

Mn. Vicenç es va referir a la mort de Maria Félix als 93 anys d'edat i «de lliurament fidel al Senyor, de qui va néixer la Companyia del Salvador». En la celebració es va pregar per les religioses de la Companyia i per les vocacions; així com pels pares, professors i alumnes dels seus col·legis, tot recordant el seu lema: «Estimar per a millor servir.»

«Volia transmetre la seva vivència de l'Evangeli i la seva experiència de Déu a l'estil de sant Ignasi»

També a la capella del col·legi Mater Salvatoris el bisbe de Lleida, Joan Piris, va presidir una Eucaristia commemorativa amb l'assistència de nombrosos pares, alumnes i professors, que van voler acompanyar la comunitat en el record per la M. Maria Félix, tot pregant alhora per la seva prompta beatificació. L'octubre passat, l'Acadèmia Mariana de Lleida va celebrar el seu anual Certamen Marià dedicat a l'advocació Mater Salvatoris, tancant alhora oficialment els actes celebrats amb motiu del naixement de la M. Maria Félix, nascuda el 25 d'agost de 1907 a Albelda, poble de la província d'Osca i aleshores diòcesi de Lleida.

Tot i els seus orígens aragonesos, va ser a la ciutat de Lleida on Maria Félix va viure la seva joventut i els inicis de la seva obra. A Lleida va fundar l'any 1931 el primer centre educatiu anomenat l'Acadèmia Nova. El 31 de juny del 1932, Lleida fou l'indret on Déu li va fer sentir el que seria l'origen de la Companyia del Salvador i en aquesta ciutat, concretament el 1948, va fundar el primer col·legi sota l'advocació Mater Salvatoris.

En els inicis de la congregació hi va tenir un paper molt important la lleidatana Carme Aige, que va formar part de l'embrió de la Companyia del Salvador, juntament amb altres dues lleidatanes, la historiadora Montserrat Amigó i la llicenciada en Ciències Victorina Jené.

Avui la Companyia del Salvador, que té com a lema «La major glòria de Déu», està formada per un centenar de religioses, amb nou cases, amb la seva casa general i noviciat a Madrid i una casa d'espiritualitat a Mota del Marqués, a Valladolid, dos col·legis universitaris i set centres d'ensenyament. La congregació és present també als Estats Units, concretament a Bridgeport (Connecticut). Lleida és, però, el bressol de la Companyia del Salvador i dels seus col·legis i on el record de la M. Maria Félix és més viu i present.

L'alcalde de Lleida agraeix el treball que fan les parròquies als barris

J. C. / Lleida

L'alcalde de Lleida, Àngel Ros, ha valorat com a molt important el treball que fan les parròquies als barris de la ciutat, i n'ha lloat la tasca espiritual i social, una tasca que «cal reconèixer i agrair, perquè ajuden a cohesionar el teixit social, a fer uns barris més humans i en definitiva una ciutat més humana i millor».

Així mateix, l'alcalde de Lleida ha dit que, en aquesta situació actual de crisi econòmica, la tasca caritativa i solidària de l'Església, mitjançant les Càritas parroquials i altres iniciatives, és digna de ser reconeguda.

Les paraules les va pronunciar l'alcalde de la capital del Segrià amb motiu de la descoberta d'una placa que dona el nom de Mn. Antoni Rubiella a una plaça ubicada vora l'església parroquial de Sant Martí.

L'homenatge a Mn. Antoni Rubiella, que durant 44 anys va ser vicari de l'esmentada parròquia, una de les més antigues de la ciutat ubicada al barri antic de Lleida, el va encapçalar

Josep M. Prada

Un gran nombre de persones es van aplegar en l'acte d'homenatge a Mn. Antonio Rubiella.

la parròquia de Sant Martí i l'associació de veïns del barri, però s'hi va sumar entusiàsticament la Paeria. La recordança conjunta es va fer coincidir amb la celebració de la festa patronal i amb el segon aniversari de la mort del vicari

de la parròquia.

Va ser el mateix alcalde, amb el rector i un germà de Mn. Rubiella, el qui va destapar la placa deixant-ne al descobert la inscripció, on des d'aleshores es pot llegir: «Plaça Mossèn Antonio

Rubiella. Rubiella Laspuertas. Colungo (Osca) 1930, Lleida 2007. Vicari de la parròquia de Sant Martí durant 44 anys. Home d'Església, exemplar sacerdot, humil i discret, donat a servir qui ho necessités.»

El rector, Mn. Vicenç Alfonso, agraeix a la Paeria el fet d'haver acceptat la petició que en el seu dia van presentar conjuntament la parròquia de Sant Martí i l'Associació de Veïns de Jaume I de donar el nom de Mn. Rubiella a l'esmentada plaça i la posterior col·locació de la placa. Destaca el fet, gens freqüent, que l'homenatge i el record s'ha fet en la figura d'un sacerdot discret i senzill, que no va fer grans coses, però que tothom recorda per la seva bondat i pel seu servei callat i fidel a Déu i als germans: «Tot un exemple en els temps actuals», afirma.

Mn. Vicenç Alfonso recorda el qui va ser vicari de la parròquia com un sacerdot fidel, humil i senzill, disposat sempre a servir els germans i a ajudar-los en la precarietat, «un exemple per a tothom en l'actual situació de crisi que estem patint».

El Sr. Bascompte i l'economia de l'Església

Antoni Matabosch

Delegat episcopal d'Economia
de l'arquebisbat de Barcelona

El meu record de l'Antoni Bascompte gira a l'entorn de la seva tasca com a delegat d'Economia de l'arxidiòcesi de Barcelona. No fou un administrador més, sinó que capgirà completament el «concepte». El cardenal Jubany li encarregà la responsabilitat de l'economia diocesana i treballà amb ell un nou model basat en el Fons Comú Diocesà.

Abans de la reforma, l'economia diocesana es basava en la pluralitat d'economies autosuficients. Cada parròquia era una unitat que cercava les entrades i distribuïa els recursos segons el criteri dels rectors. La parròquia obtenia els diners mitjançant els aranzels de casaments, batejos i altres serveis, de les col·lectes diverses; de les misses, dels donatius, etc. Cada parròquia tenia la responsabilitat bàsica de cobrir els sous dels seus preveres i les altres despeses corrents o extraordinàries. Per això es podia parlar de parròquies riques i parròquies pobres. Els preveres en uns llocs podien estar ben remunerats, però en altres llocs només podien sobreviure.

En les trobades setmanals del Dr. Jubany i del Sr. Bascompte s'anà configurant un model molt més just, basat en la comunió, en els vasos comunicants, en

«En les trobades setmanals del Dr. Jubany i del Sr. Bascompte s'anà configurant un model molt més just, basat en la comunió, en els vasos comunicants, en la corresponsabilitat»

la corresponsabilitat. El nou Fons Comú Diocesà es convertí en un organisme recol·lector i distribuïdor dels recursos diocesans. D'una banda s'establí que tots els preveres cobrarien el mateix per un nombre similar d'hores de dedicació, amb independència de la responsabilitat que tinguessin; segons les possibilitats, el Fons Comú ajudaria en la conservació dels edificis. Per la seva part, les parròquies nodrien el Fons Comú amb un percentatge dels seus superàvits, amb una escala que depenia del volum econòmic.

Una altra prioritat seva fou l'autofinançament. Es tractava d'anar progressivament essent independents de les aportacions de l'Estat, de tenir prou recursos propis i poder renunciar a dependències seculares.

Per assolir aquests objectius s'havia d'obtenir un canvi profund de mentalitat, a fi d'establir un model més solidari, més just, més de comunió de béns, més interdependent, en definitiva més eclesial. I aquí rau un dels grans èxits del Sr. Bascompte: fou un gran pedagog, un comunicador, un encomanador d'entusiasme. No es cansà mai de visitar parròquies i arxiprestats; de reunir rectors i consells d'Economia. I amb èxit.

Es pot ben dir que avui dia encara vivim de les seves intuïcions i de l'estructura bàsica que ell promogué juntament amb el Dr. Jubany.

Ens ha deixat l'historiador Pere Anguera

Joan Pallarès-Personat
Historiador

El 4 de gener passat, a la seva Reus natal, i després d'una trista malaltia, moria tot just havent complert els 56 anys l'historiador Pere Anguera i Nolla, catedràtic de la Universitat Rovira i Virgili i que, partint de la història local, havia assolit un notori prestigi com a historiador, en especial en temes del convuls segle XIX a casa nostra.

Pere Anguera havia publicat un grapat de llibres i treballs sobre aspectes inèdits de la nostra història, en especial dels conflictes del segle XIX amb conservadors, carlins, malcontents, revolucionaris i anti-

clericals, ensems sobre els orígens del catalanisme modern.

Força preocupat per la història local, va coordinar el III Congrés Català del 1995 i els fulls d'història local de la revista *L'Avenç* entre el 1997 i el 2000. Del 2001 al 2007 va presidir una entitat tan prestigiosa de la societat civil catalana com és el Centre de Lectura de Reus. Home compromès amb la seva ciutat i el seu país, encara va poder veure en els darrers dies de la seva vida, com el ple de l'Ajuntament de Reus aprovava donar el seu nom a la nova biblioteca que es construirà a la ciutat. La capella ardent fou acollida a l'Ajuntament de Reus i el funeral es va fer a l'església prioral de Sant Pere.

«Pere Anguera havia publicat un grapat de llibres i treballs sobre aspectes inèdits de la nostra història»

Ayuda a la Iglesia Necesitada
¡Tú eres su esperanza!

Información y donativos
Banco Popular
LA CAIXA

93 237 37 63
0075-0080-17-0601667548
2100-1344-63-0200111817

Indicar en concepto Haití

AYUDA DE EMERGENCIA PARA HAITÍ

El consiliari diu...

Testament de la Mare de Déu

Mn. Miquel Bada, pvre.
Consiliari Interdiocesà de Vida Creixent

Un d'aquests diumenges de gener haurem llegit el magnífic relat de les Noces de Canà, segons l'evangeli de sant Joan; i també aquests dies en els grups de Vida Creixent —moviment cristià per a gent gran— hauran reflexionat o reflexionaran sobre aquest text.

Voldria accentuar un aspecte que sempre m'ha servit per estimar i viure la Paraula de Déu, especialment els evangelis. Ho veig com una lliçó important, concreta i pràctica que ens ofereix la Mare de Déu i mare nostra.

Després del breu diàleg entre Jesús y la seva mare, sobre la dificultat de la manca de vi, a la taula de nocces, Maria diu als servidors, en presència del seu fill: «Feu tot el que ell us digui.» Les conseqüències de fer cas d'aquest consell ja les coneixem, l'aigua es converteix en «vi bo».

Nosaltres també hem de fer cas d'aquestes paraules de la mare. Per tant, hem d'escoltar i llegir tot el que Jesús ens ha deixat dit a l'evangeli i sobretot fer-ho. La nostra vida rutinària es converteix en vida divina i excel·lent en bé dels altres. Llegir i escoltar l'evangeli almenys el dominical amb aquesta disponibilitat ens convertirà en «vi bo» que animarà les nostres comunitats.

I encara n'hem de fer més cas, perquè aquestes paraules són com una mena de testament que ens

deixa Maria. Ella, a l'evangeli, ja no tornarà a parlar. El missatge és clar i prou evident i va destinat a persones creients. És el seu únic missatge: «Feu tot el que ell us digui.»

Jesús ens ha parlat prou clar i ens ha dit quina és la voluntat del Pare i l'ha aconseguit, és testimoni del Pare; doncs, si nosaltres volem confrontar la nostra vida amb la seva, cal llegir la Paraula de Déu, reflexionar-la i assimilar-la. És el nostre camí cristià, per mitjà de l'any litúrgic, enguany llegint l'evangeli de sant Lluç. El Pla Pastoral Diocesà ens proposa un objectiu adient al que estic comentant: «Conèixer, celebrar i viure la Paraula de Déu.» Fem un esforç per valorar-la i per integrar-la més en la nostra vida de creients cristians i acceptem el suggeriment, el consell de la Mare de Déu.

L'alegria de la festa

A continuació podreu llegir un resum, força extens, de la conferència que Mn. Jordi Cussó ens va fer en la trobada d'animadors de final de curs.

En aquests moments crítics que la societat està passant, i que, de prop o de lluny, ens toquen a nosaltres també, val la pena llegir les reflexions que Mn. Cussó ens fa sobre el goig de viure.

1. Pau-alegria-festa (Pasqua, Pentecosta, tants moments de la vida personal i comunitària que són festa). Aquest hauria de ser l'itinerari normal d'un cristià.

Alegria: anunci d'un bé que s'esdevindrà a la nostra vida. Quines són les coses bones que ens anuncien i que ens desperten l'alegria? Què ha desvetllat alegria darrerament en la nostra vida? El Barça? Què? No oblidem aquella cançó pasqual: la nostra alegria ningú no ens la prendrà.

La Bona Nova de Jesús, aquest anunci, despertà en el cor de la humanitat una alegria immensa, que encara no s'ha aturat en el cor dels creients que han escoltat aquesta proclamació. Ell és la causa de la nostra alegria.

Som àngels anunciadors? Pares, avis, germans, amics, ciutadans... Què anunciem a la gent que ens envolta? Som de veritat causa d'alegria, o la nostra actitud crítica i un xic desanimada genera desànim als fills, als pares, germans, amics, etc.?

El goig; la festa: el compliment de l'anunci. La plena possessió del bé anunciat. Ja ha esdevingut a la nostra vida l'anunci: «Feliç tu que has cregut, perquè el que t'ha dit el Senyor es complirà.»

Quan vivim en el goig hem arribat a la festa. Jesús ens va anunciar: em trobaràs en el germà. Et va despertar alegria? Quan et trobes amb els teus germans és un goig, una festa? Qui és germà per a tu?

Feu això que és el meu memorial: és l'Eucaristia un veritable àgape fraternal?

És com trobar una perla, un tresor: encara cerquem o ja l'hem trobat? Vivim instal·lats en l'alegria de la recerca o ens hem tornat escèptics i ja estem de tornada de tot?

Paràbola del fill pròdig: és una ale-

«Vosaltres sou un testimoni per a l'Església que la vida és festa. Sou el gran referent per a les generacions joves i adultes»

gria saber que tornarà aquell que ha marxat, que m'ha fallat? I quan torna és un goig? No serà que hem desvirtuat l'anunci i el que ens desperta l'alegria són altres coses diferents de les que ens assenyala Jesús?

2. Entre l'alegria i el goig què hi ha? Hi ha les tres virtuts teològals: fe, esperança i caritat.

L'alegria ens reanima la fe. Tenim confiança en l'anunci i en el missatge. Ens fiem d'Ell, quan sabem que ve de part del Senyor.

Ens mou a l'esperança: sé que el que ha dit el Senyor es complirà, perquè Ell és l'amic que no ens falla mai.

Viu en la caritat, treballa amb entusiasme i ple d'amor per anticipar allò que el Senyor ens ha anunciat.

Però també constatem que entre l'alegria i el goig es pot donar el desencís i la frustració. Perquè quan l'alegria no esdevé goig, ens frustrem en les expectatives. Se'ns trenca l'alegria i brolla el desencís i la posterior tristesa.

Les coses de Déu sempre són un goig, però necessitem discernir bé, per no caure en el desencís.

Avui el nostre món està desencisat, hi ha un desencís polític, econòmic, social, familiar. Fins i tot, un cert desencís eclesial.

Aquest desencís ens menja per dins i esdevé una malaltia de l'esperit. Algunes persones els fa trontollar la fe, els desinfla l'esperança i no viuen en la caritat. Es perd la pau interior.

I sense pau és difícil escoltar l'altre,

creure en l'altre i fer les coses més senzilles i elementals es fa complicat.

Cal recuperar la pau: com? Reconeixent una altra vegada la veu real del Senyor i sabent demanar perdó.

Jesús ressuscitat quan s'apareix, les seves primeres paraules són sempre: «Pau a vosaltres.» I ells s'alegren de veure el Senyor.

La pau és la porta de l'alegria, aquesta ens porta al goig i podem viure la festa de la vida i de la fe.

3. Vida Creixent

Vosaltres sou un testimoni per a l'Església que la vida és festa. Sou el gran referent per a les generacions joves i adultes. A vosaltres els anuncis no us parlen d'un futur millor, sinó que viviu instal·lats en el present obert a la vida de Déu que ja intuïu i sentiü propera. Però no ho feu amb por, sinó que ho viviu des del goig.

Cal que el món us vegi contents i gaudint del que sou. Si no el nostre món vol fer-nos fugir. Ens vol fer viure en una falsa joventut, gairebé diria en una permanent adolescència. D'aquesta manera per a molta gent la vida és un sense sentit.

Vosaltres reivindiqueu aquesta etapa de la vida com un moment de plenitud. Malgrat la malaltia sou testimonis de fe i d'esperança, perquè viviu instal·lats en la caritat. Quan sembla que ningú no em valora, que ja no produeixo, que no tinc forces ni pràcticament salut o vida, segueixo estimant, i aquest amor que no espera res a canvi, és signe de la caritat, de l'amor de Déu. La festa de Déu és possible.

Hem de girar el nostre món, com ho faríem amb un mitjà. Ens hem de convertir: deixar de mirar i enyorar la infància i la joventut, per mirar l'adultesa i la vellesa com les grans etapes de la vida. Si continuem enyorant la infància estem instal·lats al paradís perdut i tastem frustració i desencís. Si vivim amb entusiasme l'adultesa i la vellesa vivim instal·lats al paradís real de la vida, entenem que el goig de la vida està només en Déu. Vida Creixent sou un bon anunci per a totes les generacions, perquè hi ha goig de viure. Sou els preferits del Senyor, els nous àngels que ens anuncien el goig de viure amb fe, esperança i caritat.

CELEBRACIÓ DE LA CANDELERA

Vida Creixent celebrarà la XXII Diada de la Gent Gran el dia de la Candelera, 2 de febrer, a les 17 h, a la basílica parroquial de Sant Josep Oriol de Barcelona. L'eucaristia serà presidida per l'Emm. i Rvdm. Sr. Lluís Martínez Sistach, cardenal arquebisbe de Barcelona.

AGENDA

FEBRER

DIMARTS 2: CELEBRACIÓ CANDELERA.

Simeó i Anna patrons de Vida Creixent. Basílica Sant Josep Oriol. A les 17 hores. Eucaristia presidida pel Sr. cardenal arquebisbe de Barcelona.

Dijous 4: reunió d'animadors.

A les 5 de la tarda, a Rivadeneyra, 6, 3a. Aula 1. Tema VI: *Canà de Galilea*.

Dijous 11: reunió d'animadors.

A les 5 de la tarda, a Rivadeneyra, 6, 3a. Aula 3. Tema VI: *Canà de Galilea*.

Entitats socials en defensa dels immigrants

Càritas signa un manifest en què demana la retirada immediata dels criteris d'empadronament anunciats per l'Ajuntament de Vic

Redacció

Vic

L'Església és capdavantera en la defensa dels més febles i, especialment al nostre país, del col·lectiu dels immigrants. Per això davant la voluntat de l'Ajuntament de Vic de modificar els criteris d'empadronament pels quals es privaria d'empadronament els immigrants en situació irregular, han estat moltes les entitats d'Església que de seguida han fet pública la seva disconformitat amb uns criteris d'empadronament que «són il·legals i greument discriminatoris».

Un grup important d'entitats i associacions de Vic van acordar en una reunió celebrada l'11 de gener fer públic un manifest en què demanen la retirada immediata dels criteris d'empadronament anunciats per l'Ajuntament de Vic. Entre les entitats firmants del manifest podem destacar Càritas o el Casal Claret, des del punt de vista de l'Església catòlica, però també trobem entitats que apleguen precisament els col·lectius nouvinguts com el Centre Islàmic de Vic.

El 15 de gener l'alcalde de Vic es va reunir amb representants de les associacions d'immigrants de la ciutat per tal d'acostar posicions.

«Reclamem respecte pel col·lectiu de persones nouvingudes, i que es deixi de criminalitzar les persones només pel seu origen, condició social o situació administrativa», afirma el manifest, que també reclama «a totes les administracions que intensifiquin el seu esforç i suport a favor de les poblacions que tenen uns índexs d'im-

migració més alts i de les polítiques a favor de la igualtat d'oportunitats, proporcionant les degudes dotacions econòmiques i de mitjans materials i humans, per tal de preservar, abans que tot, la pau social i la bona entesa entre tots i totes».

Per a Càritas, al centre del fet hi ha el futur de les persones més pobres i necessitades, sovint sense feina, sense recursos, sense protecció, i aquest fet central s'oblida. «Des de Càritas», afirmen, «no podem mirar mai si tenen papers o no, si procedeixen d'una regió o d'una altra. No seria una mirada cristiana perquè no posaria al centre la persona i la seva necessitat».

Immigració per aconseguir rèdits electorals

Dues entitats més que han manifestat el seu suport amb els immigrants han estat Andalusia Acoge i la Fundació Bayt al-Thaqafa, fundada i dirigida per la religiosa Teresa Losada.

Segons aquestes dues entitats socials, «aquesta mesura que pretén aplicar l'Ajuntament de Vic amaga a més una estratègia de cara a les properes eleccions. Estratègia perillosa, ja que es torna a utilitzar la immigració per aconseguir rèdits electorals plantejant un discurs demagògic que, en lloc de centrar el debat en propostes integradores, només aconsegueix accelerar el creixement de postures xenòfobes. A més, aquesta mena de polèmiques estèrils abunden en la divisió social i en la discriminació del col·lectiu de persones immigrants».

Per una «televisió sense fronteres»

Redacció / València

Davant la prohibició de les emissions de TV3 a la Comunitat Valenciana, Acció Cultural del País Valencià ha engegat una proposta d'Iniciativa Legislativa Popular (ILP) sota el lema «Televisió Sense Fronteres». L'objectiu és «modificar la llei estatal i construir un marc català de comunicació que asseguri la unitat dels territoris de parla catalana». El projecte de llei que va ser presentat a mitjans d'octubre a la Mesa del Congrés espanyol compta amb el suport d'un grup nombrós de persones de reconegut prestigi que fan d'impulsors del projecte. Destaquen, entre elles, Jordi Pujol, Pasqual Maragall, Joan Rigol, Salvador Giner, Ignasi Riera o Antoni Tàpies. També formen part d'aquesta comissió promotora de la Iniciativa Legislativa Popular diverses personalitats de l'Església catalana, com ara el P. Josep Alegre, abat de Poblet, el P. Josep M. Soler, abat de Montserrat, i la Gna. Anna M. Camprubí, abadesa de Vallbona de les Monges.

La nova proposta de llei «té com a objecte garantir la recepció directa de les emissions de ràdio i televisió autonòmiques realitzades totalment o majoritàriament en les llengües incloses en l'àmbit de protecció de la Carta de les Llengües Regionals o Minoritàries en les altres comunitats autònomes amb les quals compartiquen llengua». En el cas espanyol, això vol dir també «assolir el reconeixement

legal de l'existència de les realitats lingüístiques i culturals catalana, basca i gallega i dels seus respectius espais de comunicació».

Per aconseguir la modificació de la llei, i per tant que es faci efectiva la Iniciativa Legislativa Popular, cal recollir 500.000 signatures vàlides al conjunt de tot l'Estat en el termini de nou mesos des de la presentació del nou projecte de llei, que va tenir lloc durant el mes d'octubre passat. Actualment s'han recollit més de 300.000 signatures i tot apunta, segons els impulsors de la iniciativa, que aviat s'arribarà a les 500.000 signatures necessàries. Més informació a: www.televisiosensefronteres.cat.

«Reclamem respecte pel col·lectiu de persones nouvingudes, i que es deixi de criminalitzar les persones només pel seu origen, condició social o situació administrativa»

La bona notícia

Dos projectes plausibles

Francesc Gamissans

Sense ànim d'entrar en cap valoració professional ni política sobre la filosofia o ideologia del diari *La Razón* (Madrid), sí que és plaent donar una bona notícia anunciada per aquest mateix periòdic. En la seva edició del dia 23 de desembre passat, manifestava la decisió d'eliminar de les seves pàgines els anuncis comercials sobre explotació sexual i contactes.

Amb aquesta determinació editorial, *La Razón* renuncia a una important font d'ingressos que comporta sempre la col·laboració amb l'explotació sexual; i es compromet, inversament, a participar en la defensa de la dignitat de la persona humana, sigui home o dona. També, per la via dels fets, *La Razón* denunciava la greu xacra de la prostitució que ha convertit Espanya en el més gran focus de tot Europa pel que fa al tràfic i tracte d'éssers humans amb finalitats d'abús i explotació. Tant de bo que altres diaris seguissin aquest exemple de refús a tot allò que és pornogràfic, ja que els mitjans de comunicació social han de ser conscients de la seva transcendència com a transmissors de valors i del seu servei a la societat, i no dels interessos d'uns pocs o de les màfies de la corrupció.

Un altre aspecte plausible d'aquest periòdic és la decisió —que no coneix precedents semblants— d'incloure en el seu interior *L'Osservatore Romano*. El diari oficial del Vaticà va agregat tots els diumenges a *La Razón*. És a dir que 200.000 exemplars de *L'Osservatore Romano* —edició setmanal castellana— es distribueixen juntament amb *La Razón*, sense que augmenti el preu per als lectors, ni tampoc el cost del periòdic de la Santa Seu.

Dues notícies ben dignes d'aplaudiment en els inicis del nou any 2010!

AJUDA L'ESGLÉSIA. SI POTS, VIATJA
AMB NOSALTRES. SI NO, FES-NE DIFUSIÓ

Club[★]amics

PROGRAMACIÓ PER A L'ANY 2010

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

RUTA DE JOAN PAU II

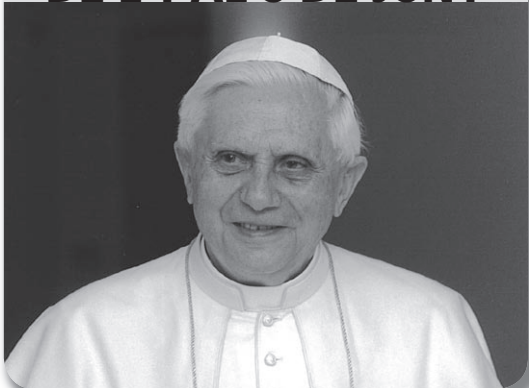
Pelegrinatges a **TERRA SANTA**

✓ DEL 24 AL 31 D'AGOST

✓ DEL 27 DE DESEMBRE AL 3 DE GENER

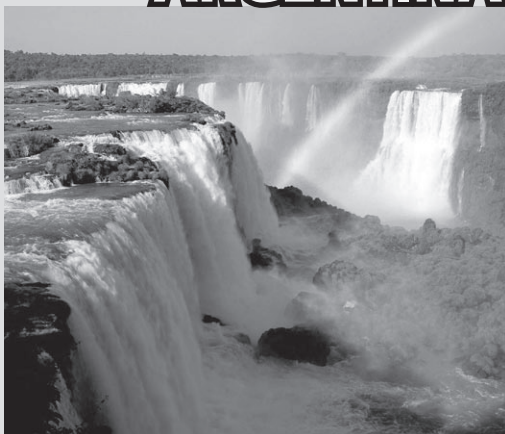
CROÀCIA i Santuari de Medjugorje

DE L'1 AL 8 DE JUNY

ITINERARI EXCLUSIU PER A AMICS

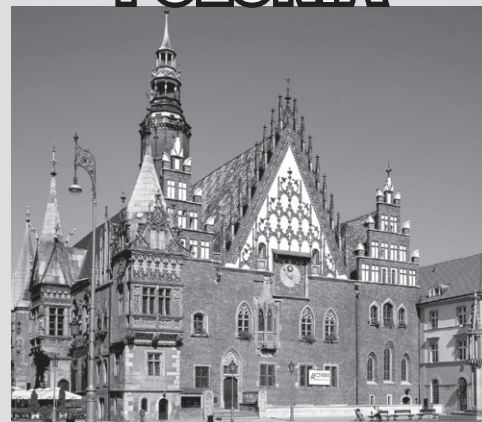
ARGENTINA

Parcs nacionals
de Patagònia,
d'Iguazú i
missions
jesuítiques i
Buenos Aires
amb Santuari
de Luján.

DEL 9 AL 21 D'AGOST

POLÒNIA

DEL 2 AL 9 D'OCTUBRE

Petits Pelegrinatges

Organització tècnica **relitur** viatges GC 1045 D

FÀTIMA

DEL 12 AL 18 D'ABRIL

LOURDES

Coincidint amb la
trobada internacional
de Metges Cristians

DEL 7 AL 9 DE MAIG

DEL 15 AL 17 D'OCTUBRE

SANTIAGO DE COMPOSTEL·LA

ANY XACOBEO

DEL 7 AL 13 DE JUNY

PLACES LIMITADES.
PER A MÉS INFORMACIÓ
CLUB+ amics

COMTES DE BELL-LLOC, 67-69 - 08014 BARCELONA,

TEL. 934 092 700 - FAX 934 092 775 - CORREU ELECTRÒNIC: INFO@CLUBMES.CAT

Art gràfic d'avantguarda i contemporani al Museu de Montserrat

Una selecció de dibuixos inèdits donats recentment a Montserrat complementen l'oferta cultural de la temporada d'hivern i primavera del MDM

Redacció
Montserrat

El Museu de Montserrat (MDM) ja ha presentat les exposicions de temporada (hivern i primavera). Les Sales Daura i Espai d'Art Pere Pruna, respectivament, mostren dues col·leccions coetànies i contemporànies, que es podran visitar fins al 31 de maig.

A la Sala Daura hi ha l'exposició d'obra gràfica de l'abadia de Montserrat que porta per títol *Art d'avantguarda i contemporani*, comissariada per Tristan Barbarà. En aquesta mostra, el MDM presenta les darreres donacions: lligats d'art, obsequis d'entitats que van encarregar obres a un artista famós o, directament, regals dels mateixos artistes.

I és que l'abadia de Montserrat conservava des de feia molts anys una gran col·lecció de gravats antics, però l'interès per les litografies i obres calcogràfiques d'autors moderns no es va desvetllar a Montserrat fins a l'any 1961, quan Picasso va regalar a l'abat Aureli M. Escarré i a la comunitat de monjos *La ronde de l'amitié*, dedicada afectuosament.

Després, molts altres artistes contemporanis han fet el mateix i, amb el pas del temps, la col·lecció s'ha incrementat a ritme accelerat i ha aconseguit amplitud i importància. A partir de la selecció, a càrrec del comissari de la mostra, Tristan Barbarà, i del mateix P. Josep de C. Laplana, director del MDM, es permet de conèixer els actors principals i les etapes que han conformat —que estan conformant— el panorama artístic de la nostra actualitat.

Obres de Pablo Picasso, en primer terme «La ronde de l'amitié».

La col·lecció de Montserrat és, per a Tristan Barbarà, «el mirall d'un país cada cop més ric en artistes que van descobrint i adoptant nous llenguatges i tècniques: s'hi reflecteix l'art de la modernitat i de l'avantguarda de la segona meitat del segle XX fins avui». La col·lecció comença amb la superació de l'ambient tancat de la postguerra, quan els artistes de l'exili —com ara Picasso i Miró— van començar a gaudir de la fama que ja tenien a l'estranger, i també amb altres artistes que es van formar a Catalunya, com és el cas de Tàpies, Cuixart o Ponç, que llavors eren molt joves. Aquesta generació està

representada amb autors com Eduardo Chillida, Antoni Clavé, Max Ernst, Willi Geiger, Joan Miró, Pablo Picasso, Joan Ponç o Antoni Tàpies.

Els continua una generació que va conèixer una tímida obertura i que va produir nous tallers, editors i galeries d'art. En aquest context, artistes com Ràfols Casamada, Guinovart, Hernández Pijuan van enriquir i van ampliar la seva visió amb la d'altres artistes de fora, com Hartung o Dubuttet. Amb l'arribada de la democràcia, el gravat va eixamplar la seva esfera d'influència i va enriquir el seu llenguatge amb noves tècniques i formats, com és el

cas de Robert Llimós, Antoni Llena o Joaquim Chancho.

Tot travessant generacions i estils, en aquesta mostra es troben una gran diversitat d'obres amb qualitats pròpies com el *pouchoir* de Natàlia Gontxarova, les obres de Georg i Max Ernst, els retrats de Subirachs, i les figures de Guayasamin i Condé. Destaquen també la impressió només en paper *collage* de Canogar, el paisatge de Joan Barbarà sorgit de l'abstracció i la barreja de tècniques de Forteza, Riera i Aragó i Rosa Vives.

Per aquesta raó s'integren en la col·lecció d'obra gràfica els cartells d'artistes, com els de Chillida, Frederic Amat i Perejaume, argumenta el comissari de la mostra. «L'artista realitza un dibuix original com a mostra del seu suport a un esdeveniment cultural o social i, a partir d'ell, es produeix una dilatada edició, de la qual només una petita part anirà numerada i signada per l'artista», afirma Tristan Barbarà.

I a l'Espai d'art Pere Pruna es pot veure la segona de les mostres temporals del MDM. En concret, es poden veure obres que per la seva naturalesa fràgil o per les seves pròpies característiques no poden ser exhibides permanentment. Dins de la col·lecció que porta per títol *Selecció de dibuixos del Museu de Montserrat* es troben treballs en els quals es poden veure reflectides moltes de les possibilitats del dibuix.

Comissariada per l'historiador de l'art Josep Bracons, la mostra és una petita antologia del dibuix català dels segles XIX i XX, que convida a mirar atentament i a resseguir amb calma els traços d'alguns dels grans mestres d'aquest art. Cal dir que la majoria de dibuixos —donacions rebudes i seleccionades— són novetats. Entre els autors hi ha Luigi Rossini, Ramon Casas, Francesc Gimeno, Claudi Castelucho Diana, Laura Albéniz, Ricard Opisso, Pablo Gargallo, Isidre Nonell, Joaquim Torres García, Apel·les Mestres, Joan Llimona, Josep Clarà, Pablo Ruiz Picasso, Joan Miró, Vila Arrufat, Pere Pruna o Ràfols Casamada.

OPINIÓ

Comentant els Globus d'Or de cinema d'enguany

Peio Sánchez

Director del Departament de Cinema de l'arquebisbat de Barcelona

El premi a la millor pel·lícula aconseguit per *Avatar* és un premi a la indústria cinematogràfica que busca com sobreviure, versus guanyar diners, en un món audiovisual enormement competitiu. Les 3D, els mons fantàstics i el desembarcament publicitari són les apostes d'una història elemental amb un missatge ambigu que dirigeix James Cameron. Va ser ell el qui va rebre un discutible Globus d'Or al millor director si bé el premi important ja l'ha rebut, ja que la seva pel·lícula ha esdevingut, ara per ara, la segona més taquillera dels Estats Units només després de *Titanic*, casualment també obra seva. Vet aquí un noi d'or. Pensem que en aquest cas *Up in the aire*, de Jason Reitman i Sheldon Turner, hauria estat, sens dubte, una opció cinematogràficament molt més valuosa, tot i que finalment només s'hagi endut un merescut premi al millor guió. En aquestes mateixes opcions comercials trobem

Up, tot i que amb un guió molt més intel·ligent per a l'acostament a tota mena de públic. El que també queda clar és que els avenços tecnològics es posen al servei del negoci i donen bons resultats. Tot i que en aquest cas amb una interessant història i un humanisme suggeridor. També va rebre Michael Giacchino un merescut premi a la millor banda sonora pel seu treball en aquesta pel·lícula.

Ressaltem especialment els premis femenins que han anat a recaure en tres pel·lícules interessants. La gran Meryl Streep rep el premi de millor actriu de comèdia per la seva actuació a *Julie & Julia*, una pel·lícula maltractada per la crítica per la seva simplicitat però que explica una història entranyable amb unes interpretacions excel·lents. També cal destacar el premi a una transfigurada Sandra Bullock a *The blind side*, un drama imprescindible des del punt de vista dels valors espirituals. Basada en un fet real, on un jove adolescent de família desestructurada i de raça negra de gairebé dos metres d'altura i fort com un brau, acaba sent acollit per una família formada per un matrimoni amb dos fills. Esperem poder veure-la estrenar-se en les pantalles

del nostre país. Finalment l'interessant premi de millor actriu de repartiment a la presentadora de televisió Mo'Nique pel seu paper de la monstruosa Mary a *Precious* de Lee Daniels, representant la mare d'una nena que pateix abusos físics. Premi just a la millor pel·lícula en llengua estrangera per a *La cinta blanca*, de Michael Haneke. Una obra imprescindible sobre la formació de la violència al cor humà i un avís sobre l'origen pervers dels fonamentalismes. Una aposta formal arriscada en la línia que ens té acostumats Haneke. Poc a comentar dels premis masculins on el més destacable és el rebut per Christoph Waltz a *Malditos bastadors*, de Quentin Tarantino, malgrat Matt Damon en la molt més interessant *Invictus* del mestre Clint Eastwood. La resta pot quedar sense comentaris.

Resumint, premis de suport a la indústria en un moment de crisi econòmica i turbulències per a la captació de públics. L'aposta sembla decantar-se més per la forma que pel fons, per la innovació tecnològica que per les històries suggeridores, per la bomba comercial i no pel cinema per pensar. Tot i que hi ha algunes excepcions interessants.

Història

La pobresa i les institucions assistencials a la Barcelona medieval (5)

Josep Capdevila i Soldevila

Arxiver de la basílica dels Sants Màrtirs Just i Pastor

Des de la primera meitat del segle XII algunes de les famílies de la ciutat comencen a destacar per damunt de les altres. Eren famílies dels sectors més actius de la societat que, en una època d'augment de la producció agrícola, de les transaccions comercials i del tràfic marítim, van assolir un important poder econòmic i es van unir per objectius comuns davant de l'autoritat, de qui van obtenir concessions favorables.

Aquestes famílies van actuar en l'esfera privada i especialment en la vida pública com a assessors dels oficials reials i alguns d'ells com a consellers del monarca. Eren coneguts amb el nom de *cives* i *burgenses*, segons si el seu lloc de residència era dins dels murs de la ciutat romana o bé als burgs que s'havien anat formant.

Un d'aquests homes fou en Bernat Marcús, ciutadà acabat, veí del barri de Santa Maria del Mar, que gaudia d'un considerable potencial comercial i financer, amb importants propietats a la ciutat, els castells de Fuxà, de Port i terres a Montjuïc. Va ser conseller de Ramon Berenguer IV i va ser distingit a la cort dels comtes-reis amb el privilegi de ser testimoni en el testament de la reina Peronella.

Les guerres de conquesta i el progrés econòmic i social havien produït en la societat de Barcelona un canvi de mentalitat i una relaxació de costums. Els ciutadans caritatius que creien que la salvació eterna de la seva ànima depenia de fer obres de misericòrdia i que posseïen els mitjans per fer noves fundacions eclesiàstiques, van preferir afavorir hospitals, leproseries o convents d'ordes mendicants, abans que no pas fer donacions a les esglésies i als ordes tradicionals.

L'any 1148 Ramon Berenguer IV, a causa de la demora en la culminació de la conquesta de Tortosa, es va veure en la necessitat d'obtenir un préstec important i va empenyorar els molins de Barcelona, juntament amb altres drets, per la quantitat de 7.700 sous a un grup de ciutadans, entre els quals figuraven Guillem Ramon de Montcada, Bernat Marcús, Joan Martí Eimeric, Guillem Pons, Bernat Adarró, entre d'altres. Aquests ciutadans barcelonins van exigir que els beneficis de la conquesta es traduïssin en compensacions no tan sols a la Tortosa conquerida sinó també al territori de Barcelona.

A tocar del vell camí de la Bòria i cap a la banda de mar, des del segle XI s'havia anat formant un raval anomenat Vilanova de Mar que creixia amb certa dificultat a causa de les regalies (drets reservats al comte sobirà, tal com molins, banys, camins, sèquies, etc.) Aquests drets degueren ser liquidats a favor dels ciutadans prestadors, la major part dels quals veurem fincats en aquesta Vilanova, que des d'aleshores va créixer amb tota llibertat, tenint com

a centre el nou carrer que portarà el nom de Guillem Ramon de Montcada, l'organitzador de la conquesta de Tortosa i del seu finançament.

L'Hospital d'en Marcús

Bernat Marcús, mogut per la devoció a la Verge Maria, inicià la seva obra benèfica amb la construcció d'un hostel o hospital, establiments que en aquell temps es confonien bastant, per hostatjar pelegrins i acollir pobres i infants abandonats. Estava situat a l'antic camí del Vallès, que conduïa a França, en l'actual confluència dels carrers de Carders i Montcada. L'any 1147 Marcús s'havia fet confirmar pel bisbe de Barcelona Guillem Torroja la donació d'un alou en el lloc on s'havia d'edificar l'hospital. Va dotar la seva fundació amb cases a la ciutat i terres a Montjuïc i va adquirir un camp a tocar de Santa Maria del Mar, destinat a cementiri per als pobres que morien a l'hospital, i on ell mateix volgué ser enterrat.

Sembla que les obres de l'hospital no es van iniciar fins poc abans de la seva mort, l'any 1166, i van ser continuades pels seus hereus segons les seves disposicions testamentàries. També es construí una capella, al costat de l'hospital, dedicada a la Verge Maria, tal com s'acostumava a fer, per vetllar per la salut espiritual dels malalts i pelegrins. Avui dia, de l'hospital només resta dempeus la seva capella, d'estil romànic, amb una estructura que correspon a una església de nau única, coberta amb volta de canó, que tenia un absis, possiblement semicircular, que va ser suprimit al segle XVIII per una testera recta. Va ser restaurada després de la guerra civil 1936-1939 i conserva

«La capella de Marcús i la Confraria dels Correus van estar des del principi sota l'advocació de la Verge Maria»

encara la façana i el mur lateral amb arcuacions de tradició llombarda i coronada per un campanar d'espada de dos ulls.

Són molt poques les notícies del segle XIII que perduren sobre la fundació hospitalària de Bernat Marcús, perquè l'any 1936, en l'incendi de l'arxiu parroquial de Santa Maria del Mar, es va perdre l'obra titulada *Memoriale Sancte Marie capelle Bernardi Marcuci*, escrita pel rector de la capella, Mn. Guillem Bartomeu, l'any 1340, que sortosament havia pogut ser, en part, publicada per Pi i Arimón l'any 1854.

Els fills de Bernat Marcús acabaren l'obra de l'hospital i la capella, però sembla que els seus descendents se'n

Capella de la Mare de Déu de la Guia de l'Hospital de Marcús.

van desentendre. En realitat la família s'anà extingint i la institució governada per un rector nomenat pel bisbe amb l'acord dels consellers de la ciutat, va passar èpoques de moltes dificultats econòmiques durant tot el segle XIII. Les rendes que es cobraven dels béns de l'hospital i de la capella annexa no eren suficients per al seu sosteniment i malgrat que el Papa, en butlla datada a Avinyó l'any 1335, concedí indulgències a tots aquells que fessin almoines i procuressin per al bé de l'hospital, la situació econòmica no es pogué redreçar i el 1338, els administradors es van veure obligats a cedir-lo al Consell de Cent per la quantitat de 100 sous barcelonins.

La informació continguda en les visites pastorals realitzades pel bisbe Ponç de Gualba a principis del segle XIV ens permet conèixer parcialment el funcionament de l'hospital. Primerament veiem que estem a l'època que l'hospital encara estava governat per religiosos. El rector administrava les rendes que produïen els béns i els censos propietat de l'hospital. També rebia les contribucions benèfiques que provenien dels testaments o llegats dels difunts de la ciutat. Els acaptadors voltaven diàriament per la ciutat per demanar pa, tret del diumenge que captaven a les portes de les esglésies.

Segons una de les visites pastorals, a l'hospital s'hi acollien 16 malalts i nens expòsits, atesos per 19 persones entre donats, pedisetes, acaptadors i dides. Les dides i pedisetes s'ocupaven dels infants abandonats, anomenats *infants del comú*, que eren atesos en aquest i en altres tres hospitals més de la ciutat.

En aquella època era molt corrent

que l'estat de necessitat fes que els pares abandonessin els infants acabats de néixer a les portes d'un hospital. Llavors les seves mares s'oferien a criar-los com a dides, a canvi dels emoluments establerts. Els administradors de l'hospital, assabentats d'aquests abusos, es van queixar al rei, el qual va determinar que aquells infants fossin retornats a les seves famílies i que es reembossessin els diners derivats del seu didatge.

L'hospital i la capella de Bernat Marcús, com ja hem dit, havia estat construïda en un dels camins més freqüentats de la ciutat, per protegir i hostatjar també viatgers. Per tant no és estrany que fos sovint freqüentat pels correus que entraven i sortien de Barcelona.

Amb l'aparició dels registres de Cancelleria, en temps de Jaume I, a partir del 1255, comença a aparèixer en els documents l'ofici de missatger, correu o troter. Hem d'esperar, però, fins al 1339 per trobar unes disposicions encaminades a reglamentar els correus de la ciutat. Durant el segle XIV ja trobem la Confraria dels Correus a Cavall i a Peu, sota la advocació de la Verge Maria, ubicada a la capella de Marcús. La vida de la Confraria s'anà esllanguint, fins que, a punt de perdre's, l'any 1417, va ser renovada per Alfons el Magnànim, conferint-li l'organització d'un servei postal amb una legislació social molt avançada que va ser la causa que la Confraria incrementés el nombre de confreres en molt pocs anys.

La capella de Marcús i la Confraria dels Correus van estar des del principi sota l'advocació de la Verge Maria i no és fins a mitjan segle XVIII que la Mare de Déu de la Guia esdevingué patrona dels correus i advocació principal de la capella.

Sabem de l'existència d'una capella dedicada a la Mare de Déu de la Guia a prop del portal Nou, que pogué tenir l'origen en un vot atribuït a Jaume I, que trobant-se en batalla, en greu perill de mort i aïllat del seu exèrcit, va prometre a la Mare de Déu que si el guiava i el treia d'aquella situació tan difícil, faria edificar una capella sota l'advocació de la Mare de Déu de la Guia. La capella votiva fou edificada, encara que no sapiguem amb precisió quan. Durant el segle XVI la capella pertanyia al patrimoni reial, perquè ens ho confirma una declaració del 1563 que diu: «*Capella regia sita iuxta Portale Novum, dicta la Verge Maria de la Guia*», la qual cosa confirma el lloc i l'origen reial.

És possible que durant la Guerra de Successió, com que la capella estava situada a prop de la muralla i del portal, la Mare de Déu de la Guia fos traslladada a la capella de Marcús. Una notícia del 1706 ja ens revela l'existència de la Confraria dels Correus sota l'advocació de la Mare de Déu de la Guia a la capella de Marcús.

«El Dios presente», darrer llibre de J. A. González Casanova

És una aproximació del cristianisme a la ciència i a una dimensió desconeguda de Jesús

Mónica García
Barcelona

El cristianisme fa parlar molt i continua sent motiu d'assajos, confessions, testimonis, etc., de les diferents maneres d'entendre i de viure el missatge de Jesús de Natzaret. Un dels darrers llibres publicats a Barcelona és *El Dios presente. Confesiones de un viejo cristiano*, de José Antonio González Casanova. La presentació va tenir lloc a la llibreria Bertrand, on Salvador i Agustín Pàniker —president i director respectivament de l'editorial Kairós, que ha editat l'obra—, juntament amb el jesuïta Xavier Melloni i l'escriptora Teresa Guardans, van acompanyar l'autor.

L'editorial Kairós es distingeix precisament per la idea de crear un «fòrum» per al diàleg entre ciència i espiritualitat, entre Orient i Occident; entre la raó i la intuïció creant un pont entre diferents sensibilitats a l'hora d'entendre el món. L'autor, reconegut catedràtic de Dret Polític, Dret Constitucional i col·laborador en el redactat de la Constitució espanyola, aplega el pensament d'esquerra amb una espiritualitat cristiana. El filòsof indoespanyol Salvador Pàniker va reconèixer que no havia pogut resistir la temptació d'anar a l'acte i va definir *El Dios presente* com «l'única manera intel·ligent de ser cristià avui i com el nou catecisme, davant del *Ripalda*, que era un tractat algebràic en blanc i negre».

Xavier Melloni va fer una breu descripció de l'assaig que va qualificar de sorprenent per la seva capacitat de parlar de tot —la seva pròpia biografia, eclesiologia, filosofia, sociologia...— i sense dispersió: «És un mosaic de la seva pròpia vida i de la de molts altres.»

El jesuïta va advertir que González Casanova ha pres el relleu intel·ligent per trobar la llum en el buit i

Moment de la presentació del llibre.

interpretar la realitat. Va considerar que la seva trajectòria com a jurista és motiu d'alegria perquè remet als savis antics, de pensament profund i amb capacitat per legislar en el bé comú. En definitiva, va afirmar Melloni, la tesi del llibre de la primera a la darrera pàgina és: «Si vivim amb intensitat cada moment, aquí mateix hi ha l'eternitat; i voler posseir-la és trencar-la.»

La filòloga i escriptora Teresa Guardans va mostrar la seva profunda admiració per José Antonio González Casanova i va descriure el pensador com una persona curiosa, inquieta, receptiva, capaç d'aprendre de tot i de fer reflexions denses, amb els ulls oberts al món... En opinió de Teresa Guardans, *El Dios presente* és una reflexió encarnada en la pròpia vida de l'autor i que deriva en un compromís en el dia a dia amb els desposseïts com «un deure de servei a qualsevol persona com algú sagrat». El pilar de l'obra és la descripció constant de Jesús, que convida el lector a plantejar-se què significa ser el seu deixeble avui i a apostar per postures

valentes, va assenyalar la filòloga. «Són unes pàgines d'aire fresc i que cal agrair avui dia», va concloure.

Finalment González Casanova va

confessar que estava molt emocionat i va agrair a Agustín Pàniker la seva intuïció en editar el seu darrer llibre. Va afirmar que si bé «Déu és amb nosaltres, té preferències: els oprimits, homosexuals, comunistes, marginats...» i que la societat realment humana és la societat socialista, apuntant una franja de la història de la Iugoslàvia socialista com a exemple. El pensador va assenyalar a més que els místics són aquelles persones actives que estan al servei dels altres, posposant qualsevol interès propi.

A causa de la presència de Xavier Melloni, va aprofitar per declarar-se lector de la secció de mística de la revista *El Ciervo*, l'autor de la qual és precisament el jesuïta. L'acte de presentació de *El Dios presente. Confesiones de un viejo cristiano* va acabar amb la participació d'alguns dels assistents que van voler aportar la seva opinió i felicitar José Antonio González Casanova.

Campanars

Estaron

A l'entrada de les valls d'Àneu, al Pallars Sobirà, per la carretera que va de Sort a Esterri, per davant de la vall de Baïasca situada a la dreta de la Noguera Pallaresa, un trencall de la carretera, cap a llevant, es dirigeix, per damunt de les cornises de la muntanya, girant i tornant a girar, a un petit poblet, pràcticament abandonat, Estaron, amb encara alguna casa on, amb bon temps, hi fan estada alguns excursionistes. Hi veureu l'església de Sant Sebastià d'origen romànic, segona meitat del segle XI, avui discretament restaurada, d'una nau coberta amb un embigat de fusta, amb portal d'arc de mig punt a la façana lateral de migjorn, capçada per un absis semicircular amb decoració llombarda a base d'arcuacions cegues sota cornisa i lesenes.

L'originalitat d'aquesta modesta esglesia es troba precisament en el campanar. És un campanar d'espaldanya, però així com les espaldanyes solen trobar-se damunt d'algun mur principal, normalment el del frontis, aquí l'espaldanya es troba en un mur lateral que de fet fa com de contrafort, per la banda meridional, perpendicular doncs a aquesta cara de l'església, proper a l'absis i, com que el terreny inclinat no deixa amb prou feines lloc, fa que aquest mur estigui obert per deixar un pas en arc de mig punt amb les lloses en forma de ventall. A la part alta, hi ha oberts dos ulls, amb dues campanes (almenys quan hi vaig anar l'estiu del 2000; en aquests llocs perduts, a vegades desapareixen), que es poden fer sonar, amb molt bon so, manualment, amb cadenes que en pengen. Un tercer petit ull, amb una campaneta, queda damunt de la teulada. Tot el conjunt, des del terra fins al vèrtex superior fa 13 metres i escaig d'alçada i prop de sis d'amplada. El portal o pas inferior fa dos metres d'alt i gairebé dos d'ample.

Aquest llogaret d'Estaron es troba a mig aire de la serra d'Aurati, a 1.071 metres d'altitud. La serra separa les valls d'Àneu i de Cardós i arriba gairebé als dos mil metres d'altitud. Si mai pugeu per aquests pendents que arriben a Estaron, podreu sentir el silenci, la pau i la tranquil·litat que s'hi respira; això sí, haureu d'anar amb peus de plom perquè els costers no deixen gaire lloc per posar-los plans i els espaldats no permeten la seguretat que cal si no domineu bé el vertigen.

Delfí Dalmau i
Argemir
delfidalmau@yahoo.es

Neix el Premi Internacional d'Ètica Mèdica i Deontologia Joan XXI

Zenit / Lisboa

L'Associació de Metges catòlics portuguesos ha creat el Premi Internacional d'Ètica Mèdica i Deontologia Joan XXI destinat a estimular l'estudi de l'ètica mèdica i la deontologia arreu del món. El premi pren el nom del pontífex Joan XXI (Pedro Juliao, 1215-1277), conegut com el *Papa metge* i l'únic Successor de Pere de nacionalitat portuguesa de la història. En la seva joventut havia ensenyat Medicina a la Universitat de Siena.

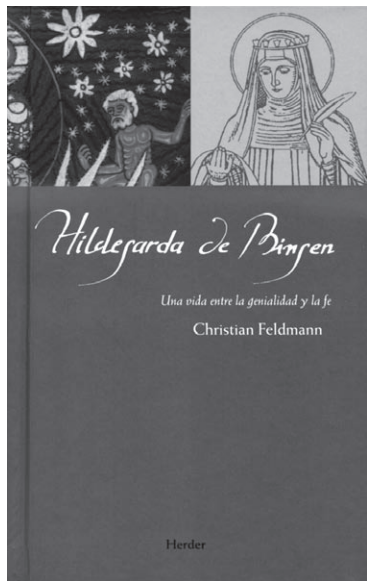
La primera edició d'aquest premi es fallarà durant el proper congrés de la Federació Internacional de Metges Catòlics (FIAMC), que tindrà lloc a Lourdes del 6 al 9 de maig, sobre el tema *Medicina i fe*.

Segons informa la FIAMC a la pàgina web del seu proper congrés, la

millor obra original, escrita o publicada en l'interval de dos congressos internacionals consecutius de metges catòlics, serà premiada amb una medalla especial amb l'efígie de Joan XXI i amb un diploma.

Els treballs presentats han d'estar vinculats a l'ètica mèdica o a àmbits de la deontologia i a les qüestions ètiques i deontològiques més debatudes en el moment de la convocatòria. S'accepten ara, per exemple, treballs sobre l'ajuda mèdica als damnificats d'Haití. Entre el jurat, hi haurà un sacerdot amb un profund coneixement dels problemes ètics i deontològics i un professor d'ètica mèdica o deontològica en una facultat de medicina.

La institució portuguesa va informar que no acceptarà obres que tinguin un sentit contrari a l'opinió de la doctrina de l'Església catòlica.

Una dona fascinant

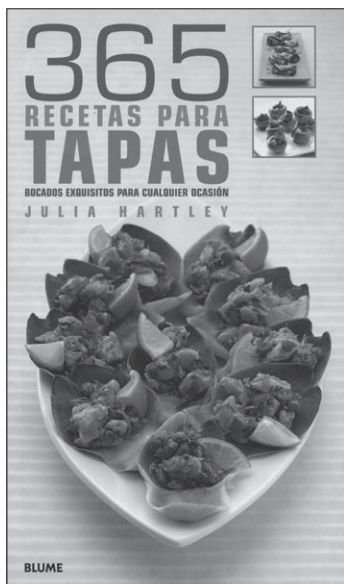
Biografia d'aquesta dona extraordinària del segle XII que va plantar cara a la jerarquia eclesiàstica, va mantenir correspondència amb papes, governants, bisbes i reis, i també amb dones que necessitaven el seu consell. Una religiosa amb una personalitat poderosa, independent, honesta, una barreja de sentit comú i exaltada passió. A més de dirigir dues abadies, va exercir nombrosos oficis. Escrita per Christian Feldmann, amb un bon coneixement històric i un estil palpitant, s'atreveix a mirar vers el llunyà segle XII fent evident l'actualitat d'aquesta figura.

Christian Feldmann, *Hildegarda de Bingen. Una vida entre la genialidad y la fe.*
Herder Editorial, 2009, 359 pàg.

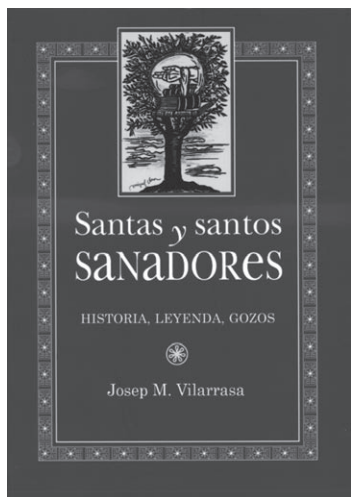
Tapes exquisides

Idees brillants per servir en festes, aperitius, còctels, celebracions, etc. Tapes fàcils de preparar, que aquesta especialista en restauració ha ideat, i que resulten perfectes per quedar bé amb els nostres convidats. Tant si volem oferir una senzilla selecció o donar-ho tot i demostrar de què som capaços, en aquest llibre trobarem el que necessitem. Al llarg de 6 capítols, il·lustrats amb magnífiques fotografies en color, se'ns proposa des de receptes senzilles i tradicionals fins a altres d'exquisides i innovadores, que podrem preparar encara que no tinguem gaire experiència com a cuiners.

Julia Hartley, *365 recetas para tapas. Bocados exquisitos para cualquier ocasión.*
Editorial Blume, 2009, 216 pàg.

Sanadors i protectors

Aquest treball de Josep M. Vilarrasa, pretén recollir i divulgar motius mèdics, religiosos, històrics, artístics, llegendes populars, reveladores de l'extraordinària influència de la fe i de la confiança en el fet sobrenatural. Hi trobarem vivències dels nostres avantpassats, excessivament dependents del món màgic i miracler.

El monjo benedictí Josep de C. Laplana situa en unes notes hagiogràfiques el lloc històric o llegendari a què corresponen molts d'aquests relats.

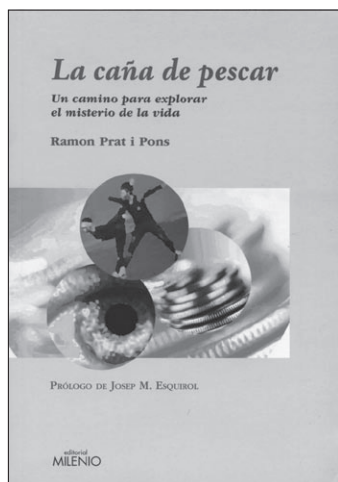
Josep M. Vilarrasa, *Santas y Santos sanadores.*
Editorial Mediterrània, 2009, 211 pàg.

Model de vida

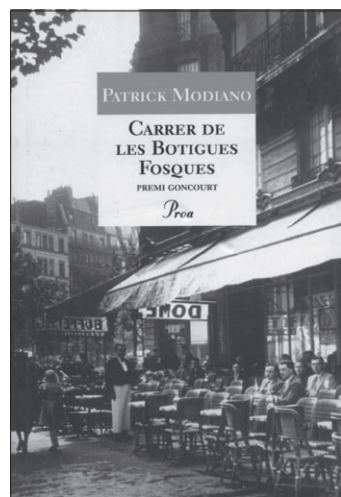
Un llibre que ens ofereix un camí per explorar el misteri de la vida. La primera part del llibre reflexiona sobre l'ofici del teòleg a la societat contemporània. La segona part ofereix al lector unes eines de treball per continuar endavant, amb la finalitat que també ell pugui ser protagonista de la recerca.

La caña de pescar clou una trilogia dedicada a explorar el sentit de la vida. El primer llibre ...y les lavó los pies, marca els objectius; el segon, *El hilo de la vida*, mostra les opcions fonamentals, i el tercer ofereix un model per continuar el camí en la vida diària.

Ramon Prat i Pons, *La caña de pescar. Un camino para explorar el misterio de la vida.*
Milenio, Col·lecció Ensayo Milenio, 2009, 255 pàg.

Retrobar el passat

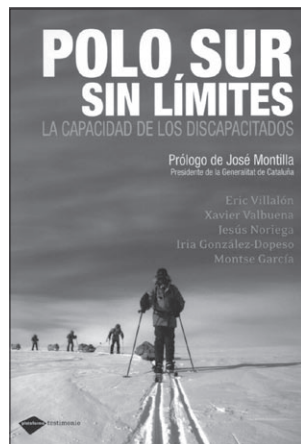
Guy Roland investiga la seva pròpia vida, la vida anterior a un accident que l'havia deixat amnèsic quinze anys abans. Recollint les pistes que li van donant vells coneguts, Guy es remuntarà fins a la Segona Guerra Mundial per descobrir la seva autèntica identitat. Una recerca vertiginosa li confirmarà que en realitat havia estat un jueu de Salònica que treballava a la delegació de la República Dominicana a París. L'obra és una investigació profunda dels abismes d'una ànima errant. Modiano és un dels pocs autors capaços de crear atmosferes misterioses i alhora subjugar el lector amb una intriga novel·lesca.

Patrick Modiano. *Carrer de les botigues fosques.*
Editorial Proa, 2009, 244 pàg.

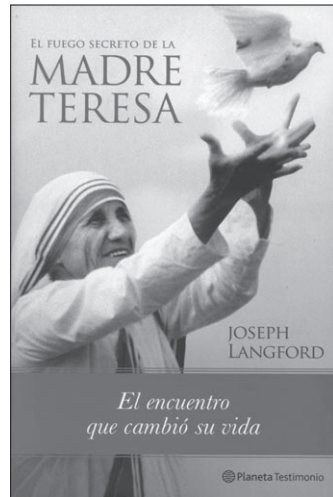
Aventura a l'Antàrtida

Cinc persones, tres reptes i una aventura. L'aventura és arribar a peu al Pol Sud geogràfic des del paral·lel 88° S on la llegendària expedició d'Ernest Shackleton va haver d'abandonar fa exactament 100 anys. Tres reptes forts i transcendents. Recollir mostres de gel de la zona central de l'Antàrtida per analitzar per primer cop l'impacte del món industrial sobre el que es considera l'últim reducte del planeta. Superar les inclemències del temps i les dificultats personals per arribar-hi abans de l'inici de l'hivern austral. I demostrar que la incapacitat per aconseguir alguna cosa és, sovint, una limitació més mental que no pas física.

Enric Villalón, Xavier Valbuena, Jesús Noriega, Iria González-Doposo i Montse García, *Polo Sur sin límites. La capacidad de los discapacitados.*
Plataforma editorial, 2009, 212 pàg.

Experiència íntima

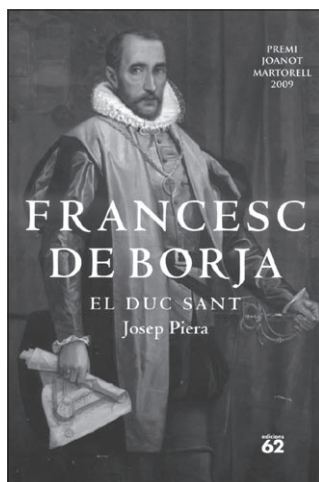
La Mare Teresa va abandonar el convent on vivia a Calcuta per treballar amb els més pobres entre els pobres. Però, què la va motivar a fer-ho? El 10 de setembre del 1946, viatjant amb tren, de camí a Darjeeling per un recés, va tenir una esglaiadora experiència de comunicació amb Déu. Una experiència tan íntima que es resistia a parlar-ne. Va mantenir silenci fins al 1984, quan per fi ho va explicar a Joseph Langford perquè ell ho compartís amb la resta del món. Es pot afirmar que aquest llibre és una síntesi de la seva obra.

Joseph Langford, *El fuego secreto de la Madre Teresa. El encuentro que cambió su vida.*
Editorial Planeta, 360 pàg.

Francesc de Borja

Francesc de Borja és un dels personatges més singulars i universals del seu segle. Va créixer envoltat de poderosos privilegis perquè era l'hereu d'un ric ducat del regne de València i el successor de la nissaga dels Borgia romans. Coincidint amb el cinquè centenari del naixement del duc sant, i a través d'un relat subtil i apassionant, l'autor retrata humanament la figura i la vida de sant Francesc de Borja. A partir d'un intens treball de recerca, amb una prosa elegant i propera, Josep Piera ens presenta la vida d'aquest personatge excepcional.

Josep Piera, *Francesc de Borja. El duc sant.*
Edicions 62, Col·lecció Biografies i Memòries, 246 pàg.

Crítica literària

El casal de Dickens

Sílvia Coll-Vinent
Professora de la Facultat de
Filosofia de la URL

Els lectors de novel·la clàssica estan d'enhorabona. La magnífica traducció de *Bleak House* assegura hores i hores de lectura confortable, i divertida. Aquí no ha tingut mai el ressò d'altres grans obres de Dickens, com ara *Oliver Twist* o *David Copperfield*, i per això mateix cal agrair aquesta primera traducció al català, de la mà de Xavier Pàmies. *Bleak House* és una novel·la d'envergadura, especialment apta per als lectors que esperen un argument intrigant i una trama sentimental, i que demanen més, que l'ordit s'expandeixi creant un univers de personatges secundaris i que l'escriptor toqui una varietat de registres, de la descripció expressionista al còmic, el grotesc i la sàtira més decidida.

La novel·la victoriana és tan rica que no ens hauria de sorprendre trobar-hi pedres precioses traduïdes al català per primera vegada. No ens ha arribat encara, per exemple, l'Anthony Trollope de *Barchester Towers*. Però Dickens té una qualitat pròpia, pel llenguatge i per l'enginy, més enllà del sentimentalisme romàntic. Aquesta qualitat explica que a la Gran Bretanya avui es pugui transportar en format de sèrie de televisió, en episodis de mitja hora que

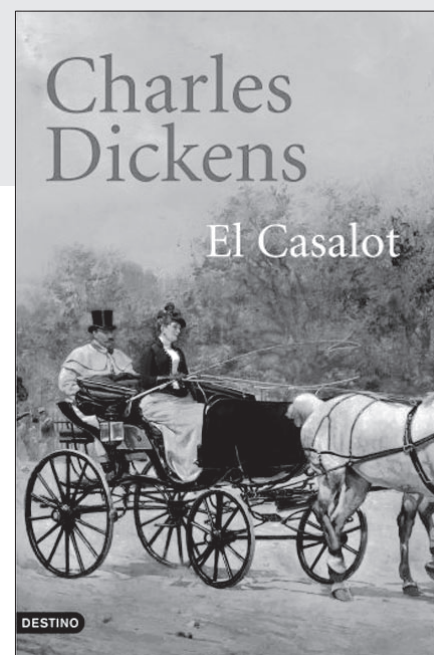
CHARLES DICKENS
El casolot
Traducció de Xavier Pàmies
Destino, 2008, 1118 pàg.

competeixen, a hora punta i amb èxit, amb sèries de l'estil de *Gent del barri*. Tant *Bleak House* com *Little Dorrit* han merescut aquest tractament, anava a dir aquest honor, i la clau es troba en la qualitat del guió i del diàleg. El lector hi trobarà moltes altres virtuts.

Qualsevol que hagi mai pledejat, o tingut tractes dilatats amb els tribunals, gaudirà immensament amb Jarn-dyce & Jarndyce, el cas que vertebrava la sàtira de la novel·la. Dickens va fer-hi sang sense manies. Toca més d'un dels personatges principals de la història sentimental, però també permet retrats com el de Skimpole, un vividor agraït perquè ofereix als altres el privilegi d'exercir la generositat, com escriu Dickens amb ploma digna de Juvenal. Qualsevol lector atent a les grans descripcions atmosfèriques, s'arrepapará al seient amb cara de satisfacció quan llegeixi la que suggereix al començament

la persistència de l'smog, l'espessa barreja de boira i fum que inundava Londres i (segons Dickens) no es pot ni comparar amb l'estat de les corts de justícia, tan empantanegades (el mot és del traductor) com les actuals. En aquest ambient carregat, opressiu com l'hivernacle on començarà *The Big Sleep* de Raymond Chandler, hi naixeran, però, pures històries d'amor, històries entortolligades i finalment resoltes per la mà d'un mestre.

Bleak és un antònim de *bright*. Quan parlem del temps, vol dir un dia rúfol, encapotat i gris, per comparació amb un bon dia. Al títol, Xavier Pàmies ha decidit no traduir l'adjectiu sinó el clima depressiu que evoca: la desolació d'una casa freda i fosca, un casolot. Amb aquesta opció ja demostra que vol traduir de debò. I és per aquesta virtut que els lectors catalans ara es poden acollir al casal de Dickens, a la seva

capacitat de convertir en literatura de consum el cor de la gent, amb tota mena d'humors i amb esperit crític, i amb la riquesa d'un llenguatge que es fa enyorar.

Crítica cinematogràfica

El capitalisme segons Moore, una fórmula repetida però amb picades d'ullet a l'Evangelí

Peio Sánchez
Director del Departament de
Cinema de l'arquebisbat
de Barcelona

CAPITALISMO: UNA HISTORIA DE AMOR
DIRECTOR: Michael Moore.
DOCUMENTAL. 126 minuts.
EUA, 2009.

Som davant d'una anàlisi periodística de la crisi del capitalisme que sintetitza els temes habituals de Moore acompanyats del format tradicional: presència del cineasta com a provocador o notari de la realitat, entrevistes testimonials, imatges d'arxiu, seqüències de pel·lícules, muntatge en cascada d'arguments i música amb bandes sonores de diferents films. La invitació a la rebel·lió també recolza, en aquest cas, en referències a la figura de Jesús i a l'Església catòlica.

Com a director, Michael Moore ha aconseguit portar amb èxit el documental a la sala cinematogràfica amb aquesta fórmula que va aconseguir la Palma d'Or a Cannes, amb *Fahrenheit 9/11*, i l'Oscar el 2002, amb *Bowling for Columbine*. Ara repeteix en un moment nou, en el qual l'època Obama marca un canvi de perspectiva malgrat que romanen els antagonistes, Bush, el partit republicà i les grans corporacions.

Partint de la imatge de la caiguda de l'Imperi Romà el director analitza la crisi financera com una crisi del sistema que exigeix una renovació en profunditat i que planteja un canvi de postura dels ciutadans. Dins d'una perspectiva dirigida essencialment al públic nord-americà i amb un argument general en consonància amb algunes opcions del partit demòcrata —defensa Carter o oblida Clinton— ens ofereix una sèrie de fets concrets que se'ns presenten com a

demostració de la corrupció i l'esgotament del capitalisme.

Sentirem les víctimes dels desnonaments hipotecaris, el desmantellament de la indústria productiva, la corrupció de la iniciativa privada quan supleix la responsabilitat pública en els assumptes socials, la inseguretat aèria com a fruit de la precarietat laboral dels pilots, la corrupció de les assegurances de vida cobrades per les empreses, el suborn a polítics responsables de la regulació financera i l'ús polític de la por com a argument. A la part final assistim a una crida a la rebel·lió partint d'alguns petits exemples de resistència al desnonament per part dels veïns o de la presa d'una petita fàbrica pels treballadors. I tot això en sintonia amb el nou moment Obama i la reivindicació dels drets socials proclamats per Franklin D. Roosevelt.

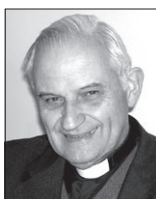
No obstant això, el disseny de convèncer i de prendre-hi partit cau per moments en la molesta sensació de manipulació simplificada. Probablement un tractament menys espectacular faria guanyar veracitat als arguments a la vegada que oferiria més confiança a la proposta. Això, però, no resta cap valor a les denúncies d'injustícies, desemmascaraments de responsables i descobriment de les xarxes ocultes.

Que la crítica al capitalis-

me s'argumenti des de la perspectiva cristiana subratllant la tergiversació del missatge de Jesús i proposant l'evangelí de les benaurances és un indicador que la qüestió no és exclusivament econòmica sinó essencialment ètica i de sentit vital. La presència d'alguns bisbes, que com el de Chicago assenyala que «està justificat desafiar el que és injust», són indicadors de la urgència d'un canvi fonamental al qual el documental de Moore únicament apunta amb força manca de profunditat.

Com afirma Benet XVI a *Caritas in veritate* «el gran desafiament que tenim, plantejat per les dificultats del desenvolupament en aquest temps de globalització i agreujat per la crisi econòmicofinancera actual, és mostrar, tant en l'ordre de les idees com dels comportaments, que no només no podem oblidar o afeblir els principis tradicionals de l'ètica social, com la transparència, l'honestat i la responsabilitat, sinó que en les relacions mercantils el principi de gratuïtat i la lògica del do, com a expressions de fraternitat, poden i han de tenir espai en l'activitat econòmica ordinària». Aquest documental promou aquesta inquietud malgrat que, sens dubte, queda molt per canviar interiorment i personalment, socialment i estructuralment.

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

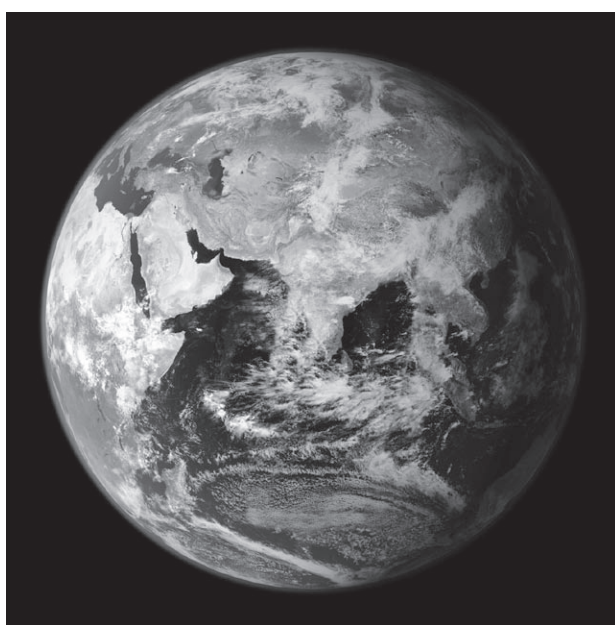
Actualitats científiques

Una setmana d'«astrobiologia» organitzada al Vaticà

Tothom entén què vol dir «astrobiologia»: la ciència que estudia la possible vida que hi hagi en astres (fora de la Terra). També se'n diu «exobiologia», o sigui, ciència de la vida de fora (del nostre planeta). L'Església no es fa esquivar a cap estudi que sigui veritablement científic. Per això la Pontifícia Acadèmia de Ciències va organitzar una setmana d'estudis sota el títol d'«Astrobiology» el novembre passat que es desenvolupà al Vaticà mateix, a la «Casina Pio IV».

És interessant conèixer els temes que tractaren en les vuit sessions:

- «L'origen de la vida» amb els seus interrogants, com el de per què en els éssers vius els aminoàcids són d'esquerra i els sucres de dreta? En quines condicions ambientals es formà la vida al nostre planeta?
- «Habitabilitat en el temps»: com és que la Terra hagi pogut mantenir la vida durant tan llarg temps? Com pogué formar-se la vida quan el Sol era un 30% menys lluminós que ara?
- «Ambient i genomes»: com es formaren els genomes dels animals que trigaren tant a aparèixer sobre la Terra, i apareixent-hi gairebé tots els grups de cop a l'inici de l'era Primària?
- «Individuar la vida en altres llocs»: com trobar

la manera de saber si hi ha alguna mena de vida a Mart, als satèl·lits de Júpiter o Saturn? Quines possibilitats tenim de descobrir les condicions de vida en planetes d'altres estrelles?

- «Estratègies de recerca de planetes extrasolars»: va ser una exposició de les diverses tècniques que s'utilitzen per individualitzar planetes a l'entorn d'altres estrelles i determinar-ne les propietats. Avui dia se'n coneixen ja uns 380 i els seus estudis suggereixen que un 10% de les estrelles semblants al nostre Sol tenen algun planeta.
- «Formació de planetes extrasolars»: va ser una descripció detallada de com és el procés de formació de planetes, que depèn, és clar, de com sigui la massa que origina l'estrella.
- «Propietats dels planetes extrasolars» va ser una exposició de com amb mètodes computeritzats, a partir de dades conegudes, es poden determinar les condicions superficials dels planetes segons les estrelles que els originen.
- I finalment «Intel·ligència en altres llocs i vida oculta» exposà les condicions d'una vida diversa de la coneguda com una possibilitat fascinant però plena de dificultats.

No cal dir que tot va ser de ciència positiva sense elucubracions fantasioses. Però, a més dels coneixements exposats, la setmana ajudà a apreciar el lloc que ocupa la humanitat al cosmos i la gran complexitat del nostre habitatge, la Terra.

La intimitat de la matèria

32. Com detectar les partícules que s'originen en els acceleradors

Explicàvem al capítol anterior com des del primer ciclotró de Lawrence de 1930 s'han anat construint multitud d'acceleradors de partícules subatòmiques cada vegada més energètics per esbrinar els secrets de la intimitat de la matèria, i el lector probablement s'haurà fet la pregunta: i com es pot saber les característiques de les partícules que en surten quan es produeixen els xocs de protons, electrons, positrons i antiprotons? No es pot negar que és una pregunta pertinent. Només aplicant artificis tècnics molt sofisticats s'han arribat a poder analitzar amb seguretat els productes d'aquelles col·lisions. De vegades hi havia hagut equivocacions en la interpretació o simplement dificultats per no saber com interpretar el que s'observava. Val la pena que ho expliquem una mica.

Pel que fa a no copsar el que s'obtenia, ja vam explicar al capítol 25 com els esposos Joliot-Curie no sabien què dir-ne, el 1932, d'aquella «radiació gamma nuclear artificial» que acabaven de descobrir. Va ser Chadwick qui l'interpretà correctament afirmant que eren neutrons el que s'hi radiava, i per això es considera aquest físic el descobridor del neutró. Un altre exemple, l'ISR del CERN construït el 1971 va produir en els xocs que s'hi realitzaren unes partícules noves i molt interessants que ningú no va saber detectar fins que els americans en donaren notícia que les havien descobert. Aleshores es veié que l'ISR també les havia originat. Es tractava dels quarks *b* i *c*.

Els primers detectors

No cal dir que els primers detectors van ser les emulsions fotogràfiques. Un artífici molt curiós va ser l'inventat per l'escocès Charles Thomson Rees Wilson (1869-1959), professor a Bristol, que el 1912 va fer pública la seva *cambrà de boira* (o *cambrà de Wilson*), consistent en un recinte tancat amb vapor d'aigua sobresaturat que es condensa en petites gotes d'aigua al llarg de la trajectòria d'una partícula que hi penetra. La fotografia de la traça dona la forma com s'ha comportat: si té càrrega elèctrica i hi ha un camp magnètic aplicat a la cambra es veurà, segons la desviació, si era positiva o negativa i, amb un càlcul, quina era la seva massa segons el grau de desviació experimentat. Wilson rebé el premi Nobel de Física el 1927.

Després es veié que el sistema anava millor fent una *cambrà de bombolles*, que era un recipient amb un líquid sobreescalfat que detectava el pas de la partícula amb petites bombolles. La va inventar l'americà Donald A. Glaser el 1950, però la va perfeccionar un altre americà d'ascendència asturiana, Luis Walter Alvarez (1911-1988), que va dirigir la construcció a Berkeley (Califòrnia) d'una cambra d'aquest tipus d'uns dos metres. Aplicant-hi un fort camp magnètic, com hem dit, les trajectòries carregades s'incurven de manera que es pot calcular el quocient entre la càrrega i la massa. Alvarez obtingué el premi Nobel de Física el 1968.

Al CERN s'hi va construir també una cambra de bombolles, però més enorme

encara: era un cilindre de gairebé cinc metres de llargada i dos de diàmetre, ple de freó líquid a una temperatura pròxima també al punt d'ebullició (el freó és un derivat halogenat de metà i età). Se li donà el nom de *Gargamelle* (nom de la mare de Gargantua en el conte de Rabelais). Es demostrà eficaçíssima: el 1973 detectava l'interior del protó com a partícula composta (els seus components són els quarks) i els anomenats corrents neutres, o sigui, indirectament l'existència del bosó Z, confirmant així la teoria sobre les interaccions dèbils, cosa que haurem d'explicar més endavant.

Més instruments detectors

La *cambrà d'espurnes* va venir després de la de bombolles. El seu inventor, un japonès, Shuji Fukui. El seu principi és que el pas de partícules fa espurnes quan travessa plaques carregades elèctricament. Una cambra d'aquestes conté gran quantitat de filaments entrecreuats entre els quals s'aplica un alt voltatge. Això es demostrà més pràctic perquè permet registrar electrònicament el pas de les partícules. Són un blanc molt apte per estudiar partícules que reaccionen poc. A més poden ser activades a voluntat i poden activar-se amb rapidesa mentre que les cambres de bombolles són més lentes.

I encara s'han ideat més tipus de detectors, i, al mateix temps, s'han fet cada vegada més grans. Com la *cambrà de fils proporcional* de Georges Charpak (1924), o també com els *detectors ca-*

lorimètrics que enregistren l'energia de les partícules que hi incideixen. Aquests no són tan fins com els d'altres tipus però tenen l'avantatge de ser sensibles a molts tipus de partícules i per això fan de complementaris d'aquells, amb els quals sovint són acoblats. Un exemple és el gran detector Zeus, que opera amb l'accelerador HERA d'Alemanya, a Hamburg. Té la grandària d'una casa de tres pisos.

Però pel que fa a la mida, no es queden pas curts els que s'han construït per detectar els resultats dels acceleradors KEK (a Tsukuba, Japó), Fermilab (a Chicago, Estats Units) i LEP (l'europeu del CERN, a Ginebra), tots ells d'una mida comparable a la del Zeus. El d'aquest últim, anomenat Aleph, va ser construït amb la col·laboració de físics de l'Institut de Física d'Altes Energies de Barcelona. Però encara més gran, i també del CERN, és l'Atlas, de vint metres per cinquanta, que es començà a construir el 2004 per detectar els resultats del LHC.

Molts físics inventors o constructors de detectors han rebut reconeixement internacional amb la concessió del premi Nobel de Física. Ja ho hem dit de Wilson (1927) i d'Alvarez (1968), però han estat guardonats amb el mateix premi M. S. Blackett el 1948, C. F. Powell el 1950, D. A. Glaser el 1960 i G. Charpak el 1992, tots ells principalment pels seus invents o treballs de detecció que contribuïren a descobertes importants. En honor de la veritat, però, hem de dir que no tots els que han aportat contribucions notables han arribat a tenir la sort de ser-ne reconeguts mereixedors. Concretament volem fer referència a Wolfgang Panofsky (1919-2007), responsable de la construcció dels acceleradors de Stanford, que proporcionaren troballes que valgueren cinc premis Nobel, sense que ell en rebés cap.

«Projectes»,
sentit de
viure i
solidaritat

Redacció
Barcelona

La periodista Montserrat Esteve obre cada dimarts, d’11 a 12 del matí, i en directe, els micròfons de Ràdio Estel a *Projectes*, un programa sobre el sentit de viure i la solidaritat. Els micròfons de *Projectes* estan oberts per parlar de temes relacionats amb els drets humans, la cultura de la pau, la denúncia, la cooperació, el desenvolupament i les iniciatives socials. Un espai plural i d’actualitat on Montserrat Esteve es fa ressò de la tasca d’associacions, ONG, cooperants, voluntaris, treballadors per la pau i la justícia social. Una mirada crítica i constructiva a través de l’anàlisi d’experts i el testimoni de persones compromeses a ajudar els altres.

Sí que es pot eradicar la pobresa!

Al món hi ha 1.020 milions de persones pobres. La FAO diu que amb 44.000 milions de dòlars l’any es podria posar fi a la xacra de la fam. En canvi, cada dia al planeta se’n gasten, gairebé el triple, 3.000 milions de dòlars, en armament. Un escàndol pervers i una realitat que denota una manca flagrant de voluntat política internacional per posar fi al drama silenciós de la misèria.

Fa nou anys els estats de la Unió Europea van acordar treballar per eradicar la pobresa el 2010. Els objectius no s’han complert i Europa té avui 79 milions de persones pobres. Enguany és l’Any Europeu de Lluita Contra la Pobresa i l’Exclusió Social. Aquest primer semestre el govern espanyol presideix la Unió Europea i és urgent que impulsi polítiques socials i de creixement econòmic i lluiti contra la retallada d’ajudes socioeconòmiques.

A Catalunya el llindar de la pobresa s’acosta al 20% i la precarietat, tal com denuncia Càritas, afecta famílies que mai no havien necessitat ajuda. Amb voluntat política, inversions justes i la conscienciació dels ciutadans i ciutadanes es pot posar fi a la xacra de la pobresa.

De tots aquests temes es fa ressò el programa *Projectes*, que es reemet a Ràdio Estel cada dissabte a les 13 h.

«Projectes», cada dimarts d’11 a 12 en directe a Ràdio Estel.

Graella de Ràdio Estel

Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari	
0:00	Completes des de Sta. Maria de Solius							0:00	
	l'Evangeli								
0:15	Ressons							0:15	
1:00	Espurna d'alba							1:00	
1:03	Dietaris de música i músics							1:03	
2:00								2:00	
3:00								3:00	
4:00								4:00	
5:00								5:00	
6:00								6:00	
6:57	Ressò de festa							6:57	
7:00	El Rosari							7:00	
7:25	l'Evangeli							7:25	
7:30	Laudes des del monestir de Montserrat							7:30	
8:00	El primer cafè					Agenda		8:00	
							La cantata		
							Dietari		
9:00						El temps		9:00	
						Tot sardana			
						A tota costa	Sardana de l'any Avui és festa		10:00
10:00									
11:00	Informatiu		Missa Conventual des de Montserrat	11:00					
	5 cèntims	Projectes			A peu de carrer	De cap i de nou	Mirades		
12:00	Angelus					Trotamundos	Rutes per Catalunya	12:30	
	Informatiu								
13:00	Cant de la Salve des del monestir de Montserrat					Projectes (repetició)			
14:00	Infoestel migdia								
15:00	Informatiu							14:30	
								15:00	
15:30	l'Evangeli							15:30	
16:00	Reportatge							16:00	
17:00	Comentari actualitat							17:00	
17:30		Missatge en una ampolla	Amb els ulls de Maria	Objectiu salut	Amb els ulls de Maria		Finestra al bisbat de Lleida		17:30
						Taula Evangeli	18:00		
18:30	Infoestel tarda						Carta Dominical	18:30	
18:45	Vespres des del monestir de Montserrat						Avui és el dia del Senyor		19:00
19:30	Vida sana		Parlem d'empresa		Catalunya sense barreres		Església viva	20:00	
20:30	Ressò de festa						El Campanar	20:30	
	Nits Estel						Església d'Urgell	21:00	
						Vida sana (repetició)	Parlem d'empresa (repetició)	21:30	
22:30	We clap	Buscant la llum	Paraules d'amor	Les bones obres	Amb llum pròpia				
23:30	Factoria M. Món	Factoria Oldies	Factoria Country	Factoria Soul	Factoria BSO	Factoria Pop	Factoria Jazz	23:30	
Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari	

Espais de radiofórmula

GENER ÉS EL MES CONSAGRAT AL NEN JESÚS

INTERNET

• **JMJ 2011.**— www.unregaloparaelpapa.es és una iniciativa d'un grup de joves madrilenys orientada a un únic objectiu: aconseguir que milers de persones d'arreu del món preparin la Jornada Mundial de la Joventut de Madrid 2011 resant pel Papa i les seves intencions cada dia.

ALTRES BISBATS

• **JOVES.**— El **31 de gener**, a les 18.00, pregària per a joves *Amb vosaltres cada dia*, a la parròquia de Santa Eulàlia (Alaior, Menorca).

• **PREGÀRIA CONTEMPLATIVA.**— El **6 de febrer**, de 18.00 a 19.00, pregària contemplativa al monestir de Santa Clara (Menorca). Més informació: tel. 971 382 778.

• **GEN VERDE.**— El **14 de febrer**, a les 18.00, actuarà al teatre Gayarre de Pamplona el grup Gen Verde. Més informació: tel. 948 292 403.

• **NOVAHUMANITAS.**— Del **19 al 21 de febrer i del 26 al 28**, a València, sessions de formació humana sobre *Descúbrete a ti mismo*, a càrrec de M. Ángeles de los Ríos. Més informació: M. Amparo Sánchez, tel. 667 275 110, masanpe9@hotmail.com, i Juan José Silvestre, tel. 695 373 166, jjsilvestre@hotmail.com.

• **MEDIACIÓ PENAL I PENITENCIÀRIA FAMILIAR.**— La Universitat Pontifícia de Salamanca organitza del **12 al 13 de març** les Jornades anuals sobre Mediació Penal i Penitenciària Familiar. Més informació: tel. 923 277 141, fax 923 277 101, cc.familia@upsa.es

BARCELONA

• **FUNDACIÓ BALMESIANA.**— El **28 de gener**, a les 19.45, conferència del P. Juan José Gallego, o.p., sobre

Actualidad del realismo de san Anselmo; els dies **3, 4 i 5 de febrer**, a les 18.00, curset *Jesucristo, sumo y eterno sacerdote*, a càrrec d'Ignacio Andereggen. Més informació: c/ Duran i Bas, 9 – Barcelona, tel. 933 026 840, fax 933 170 498, secretaria@balmesiana.org, www.balmesiana.org.

• **COMUNITAT DE L'ANYELL.**— El **30 de gener**, a les 20.00, Escola de la Paraula sobre Lc 4,21-30 (capella de Guadalupe, c/ Comtessa de Sobradí, 5 – Barcelona).

• **TIBIDABO.**— El **30 de gener**, a les 18.00, conferència d'Àlex Damiàns (director de la casa provincial i coordinador de Pastoral de l'Escola Universitària Salesiana) sobre *L'estil educatiu salesià als 150 anys de la fundació de la congregació salesiana*; a les 19.00, missa concelebrada; a les 20.30, convivència familiar; el **31**, misses a les 8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 17.00 i 19.00, en honor a sant Joan Bosco; a les 18.00, Rosari, vespres i benedicció.

• **CATEDRAL.**— El cor de cambra Francesc Valls cantarà a la missa conventual, a les 10.30, el **31 de gener**, *Bonum est confiteri* de Palestrina (ofertori) i *Ave verum* de Gounod (comunió).

• **SANTUARI DE SANT JOSEP DE LA MUNTANYA.**— Del **31 de gener al 14 de març**, exercici solemne dels set diumenges, predicats per Mn. Jaume Aymar, director de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel. Eucaristies a les 11.00, 12.00, 13.00 i 19.30; els dolors i els goigs es resaran després de cada eucaristia; a les 17.45, exposició del Santíssim i vespres. Av. Sant Josep de la Muntanya, 25 – Barcelona, tel. 932 840 500.

• **«LLIBRES QUE MARQUEN ÈPOCA».**— Dins d'aquest cicle la propera conferència tindrà lloc l'**1 de febrer**, a les 19.30, a la Fundació Joan Maragall (c/ València, 244 – Barcelona). *Ésser i temps* (1927) de Martín Heidegger, obra presentada per Francesc Torralba.

• **VIDA CONSAGRADA.**— El **2 de febrer**, a les 19.00, a la catedral, celebració de l'eucaristia a la Jorna-

da Mundial de la Vida Consagrada amb el lema «Camins de consagració». Presidirà la litúrgia de la Presentació del Senyor al temple el cardenal Lluís Martínez Sistach.

• **FÒRUM ALTAÏR.**— El **2 de febrer**, a les 19.30, *Enoturisme. Una experiència dels sentits*, presentació a càrrec de Carles Mera. Més informació: Gran Via, 616 – Barcelona, tel. 933 427 170, fax 933 427 178, www.altair.es.

• **LLIBRERIA CLARET.**— Conferència d'Antoni Bentué (professor a la Pontifícia Universitat Catòlica de Xile) sobre *El monoteisme cristià i la visió de l'home del cristianisme*, en dues sessions el **2 i 9 de febrer**, a les 18.30; el **3**, a les 19.30, presentació del llibre de Francesc Figueras *Dues dones excepcionals del segle XX. L'empremta d'Edith Stein en Rosa Deulofeu*. Hi participaran Josep Otón, professor de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona; Mons. Sebastià Taltavull, bisbe auxiliar de Barcelona; Cinta Espuny, llicenciada en Filologia alemanya, i l'autor del llibre. Serà a la Llibreria Claret (c/ Roger de Llúria, 5 – Barcelona).

• **CENTRE D'ESTUDIS PASTORALS.**— El **3 de febrer**, a les 16.30, el bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Sebastià Taltavull, parlarà sobre *Espiritualitat sacerdotal en l'exercici del ministeri*. Més informació: c/ Rivadeneyra, 6, 3r – Barcelona, tel. 933 174 858, cep@cepastorals.cat.

• **UNIVERSITAT RAMON LLULL.**— La Càtedra Unesco d'Educació, Desenvolupament i Tecnologia de l'URC dedica el **4 de febrer** la VI edició de la Jornada de Cooperació a Bolívia. Més informació: tel. 936 022 200, catedra.unesco@url.edu.

• **CASAL LOIOLA.**— El **4 de febrer**, a les 21.00, conferència de Xavier Melloni sobre *Islam amb Yaratullah*. C/ Balmes, 138 – Barcelona, tel. 934 156 434, info@casalloiola.org.

• **GRUP D'AMICS DE SANT FRANCESC.**— El **4 de febrer**, a les 20.00, trobada sobre santa Clara i les clarisses. C/ Santaló, 80 – Barcelona.

• **PALAU DE LA MÚSICA CATALANA.**— El **7 de febrer**, a les 10.30 i a les 12.00, *En Jan Titella*, una aventura musical. Serà al Petit Palau per a nens a partir de 2 anys. Més informació: tel. 902 442 882.

• **CARILLÓ.**— El **7 de febrer**, a les 12.00, recital d'Anna M. Reverté de música brasilera. Lloc d'audició: pati dels Tarongers i Galeria Gòtica del Palau de la Generalitat de Catalunya.

• **ANY DE LA CISA.**— El **7 de febrer**, a les 12.30, presentació dels nens batejats a la Mare de Déu. Més informació: santuari Mare de Déu de la Cisa, parròquia de Sant Pere, tel. 937 522 878, santperede-premia@ya.com.

• **POLÍTICA I ÈTICA.**— El **8 i 9 de febrer** tindrà lloc a la Facultat de Teologia de Catalunya la jornada *El valor de l'acció política i la seva dimensió ètica*. Més informació: c/ Diputació, 231 – Barcelona, tel. 934 515 212.

• **INSTITUT DE TEOLOGIA I HUMANISME.**— El **15, 16, 17 i 18 de febrer**, a les 18.45, curset sobre *Madurez humana y cristiana (prudencia, fortaleza y templanza)*, a càrrec del P. Juan José Gallego, o.p., doctor en Teologia i llicenciat en Filosofia. Convent de Santa Caterina, c/ Bailén, 10 – Barcelona.

• **FUNDACIÓ DESENVOLUPAMENT I PERSONA.**— Curs de monitors d'educació afectiva i sexual *Aprenem a amar*, amb Begoña Ruiz Pereda. Serà els dies **20 i 21 de març, 17 i 18 d'abril, i 8 i 9 de maig**. Més informació: Giorgio Chevallard, tel. 935 830 088, giorgio.chevallard@ati.es, i Clara Valls, tel. 936 602 394, claravv82@gmail.com.

GIRONA

• **CONSUM RESPONSABLE.**— Del **29 de gener al 25 de febrer** es pot visitar una exposició que reflexiona sobre dotze punts entorn del consum responsable. Lloc: Centre Cívic Marca de l'Ham de Figueres.

• **DANSA SOLIDÀRIA.**— El **30 de gener**, a les 21.00, espectacle de dansa a favor de Càritas. Serà al teatre de Salt. Més informació: tel. 972 204 980, comunicacio@caritas-girona.cat.

• **AUDITORI DE GIRONA.**— El **2 de febrer**, a les 21.00, primera simfonia de Mahler amb l'Orquestra Simfònica de Bamberg; el **6**, a les 21.00, concert de l'escolania de Montserrat i l'Orquestra de Cadaqués. Passeig de la Devesa, 35 – Barcelona, tel. 972 080 709, fax 972 211 540, info@auditorigirona.org, www.auditorigirona.org.

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: **934 092 810** Fax: **934 092 775**,
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona /
e-mail: publicitat@catalunyacristiana.cat

ENCONTRE MATRIMONIAL

«Dialogar és la base d'una bona relació»

Encontre Matrimonial us ofereix la possibilitat d'aprofundir en la comunicació de parella, en un CAP DE SETMANA, del proper **19 al 21 de febrer**.

Durant aquests dies aprendreu una nova tècnica de diàleg, que us permetrà descobrir els meravellosos valors humans que posseeix cadascú. També està adreçat a sacerdots, religiosos i religioses que vulguin aprofundir en la seva relació amb l'Església.

Truqueu als nostres telèfons d'informació: **932 188 876 i 936 500 721**

- **NOU TESTAMENT.**— El 4 de febrer, a les 21.00, curs d'iniciació a la lectura del Nou Testament, a la sala d'actes de la parròquia de Sant Nicolau de Malgrat de Mar.

- **ARQUITECTURA, ART SAGRAT I ICONES.**— Curs d'arquitectura, art sagrat i icones de la ciutat de Girona per a estudiants, professorat i personal administratiu i serveis de la comunitat universitària. Serà els dies **5, 12 i 19 de març, i 9, 16 i 30 d'abril**, a les 17.30. Més informació: tel. 972 412 884, safor@udg.edu.

- **BÍBLIA.**— El **6 de febrer**, de 17.00 a 18.30, aproximació a la lectura de la Bíblia per a immigrants, a càrrec de Mn. Daniel Turmo, a la parròquia del Carme de Lleida. En castellà.

- **MARIA.**— El 6 de febrer, a les 17.30, acte poètic en honor Maria, organitzat per l'Associació de les Blanques, i presidit per Mons. Joan Piris, bisbe de Lleida. Es presentaran els llibres *Certamen literari en honor de l'advocació Mater Salvatoris* i *Les virtuts de Maria*. Serà a l'oratori de l'Acadèmia Mariana de Lleida.

- **VIDA CONSAGRADA.**— El 2 de febrer, a les 18.30, a la catedral de Sant Llorenç, celebració de l'eucaristia presidida pel bisbe Agustí Cortés, amb una intenció especial i una acció de gràcies pels 25, 50 i 60 anys de consagració de religiosos i religioses.

- **DR. SAMSÓ.**— El 7 de febrer, a les 19.00, el bisbe Agustí Cortés presidirà a la catedral una eucaristia en acció de gràcies per la beatificació del Dr. Samsó.

- **ESCOLA DE FORMACIÓ DE LAICS.**— El **29 de gener**, a les 20.00, jornada oberta a l'Escola de

Formació de Laics 10è aniversari.
Josep Antoni Duran i Lleida parlarà sobre *Participació dels catòlics en la política*. Lloc: Biblioteca comarcal de Tàrraga.

• **MARE DE DÉU DEL LLEDÓ.**— El 2 de febrer, a les 12.00, missa presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, amb motiu de les festes decennals de la Mare de Déu del Lledó a la Poble de Mafumet, a la parròquia de Sant Joan Baptista de la Poble.

- **PASTORAL DE LA SALUT.**— El 6 de febrer, de 9.30 a 13.30, jornada diocesana de la Pastoral de la Salut amb el lema «El dia del Malt: 25 anys caminant». Francisco Álvarez parlarà sobre *La Pastoral de la Salut ahir, avui i demà. Orientacions per a un nou compromís eclesial*. Serà a l'Hospital Sant Joan de Reus.

• **SACERDOTS.— L'1 de febrer**, a les 10.30, jornada de formació permanent dels sacerdots d'Urgell, al santuari del Sant Crist de Balaguer, amb el Dr. Salvador Pié-Ninot.

- **PASTORAL JUVENIL.**— El 6 de febrer, a les 10.30, jornada de formació per als agents de Pastoral Juvenil d'Urgell, Lleida o Solsona, al santuari del Sant Crist de Balaguer.

• **ESCOLA DE FORMACIÓ CONTINUADA.**— A la parròquia d'Artés, els dies **2 i 9 de febrer**, de 20.30 a 22.30, *Contemplació i moviment corporal*, a l'arxiprestat de Bages-Nord. Més informació: Josep Escós, tel. 938 310 110.

- **COVA DE SANT IGNASI.**— Del 5 al 7 de febrer, taller *Qi Gong-Harmonia universal*, amb Neus Pintat i Asun Puche. Més informació: tel. 938 720 422, covae@covamanresa.cat, www.covamanresa.cat.

Maria Pujades Majó	Francesc Macià, 86	08358	Arenys de Munt
La Formiga d'Or	Av. Portal de l'Àngel, 3	08002	Barcelona
Llibreria Balmes	Duran i Bas, 11	08002	Barcelona
Llibreria Claret	Roger de Llúria, 5	08010	Barcelona
Llibreria L'Escaire	Pg. Maragall, 342	08031	Barcelona
Llibreria Mateu	Santa Maria, 22	17820	Banyoles
Papereria Bitlloch	Ample, 25	17300	Blanes
Llibreria Empuries	Álvarez de Castro, 6	17001	Girona
Llibreria Diocesana	Pl. del Vi, 2	17004	Girona
Llibreria Issauna	Pg. Bell-lloc, 7	25210	Guissona
Comerç i Estanc	Ponts i Arola, 28	25240	Linyola
Llibreria Ramon Llull	La Palma, 9	25002	Lleida
L'Ossetfi	Av. Alcalde Porqueres, 32	25008	Lleida
Llibreria Moral S.C.P.	Major, 27	08783	Masquefa
Llibreria Dalmases	Jacint Verdaguer, 5	25230	Mollerussa
Llibreria Larsa		08199	Montserrat
Llibreria Joan Fons	Jaume Fons, 13	08784	Piera
Llar del Llibre	Pg. Pl. Major, 12 34	08202	Sabadell
Llibr.-papereria Pilar Boladeras	Pl. Major, 10	43420	Sta. Coloma de Queralt
Kiosco Baldiri Bosch	Eusebi Güell, 87	08830	Sant Boi de Llobregat
Llibreria Dach	Sant Miquel, 5	25280	Solsona
Llibreria Sauret	Carme, 14	25300	Tàrraga

Reserveu el vostre exemplar, ara!

COMPRO SEGELLS, postals, monedes, rellotges, joguines, instruments musicals i tota classe d'objectes i mobles antics. Tel. 933 578 394.

COMPRO rellotges de qualsevol tipus, ràdios, làmpades, mobles, segells, postals, monedes, llibres, joies i instruments musicals. Tel. 609 230 303.

ADVOCADA especialista en nul·litats
matrimonials i separacions. 1a visita
gratuïta. Tel. 934 510 707.

DESCOBREIX premsa cristiana, ens
comunica, ens uneix, ens enforteix.

Si voleu anunciar-vos, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadret, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho juntament amb un gir postal o xec bancari a CATALUNYA CRISTIANA c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona.

NOMBRE DE SETMANES		IMPORT TOTAL	
---------------------------	----------------------	---------------------	----------------------

NOM
ADREÇA
POBLACIÓ C. P.
TELÈFON DNI/CIF

☐ ☐	12 €
---	-------------

☐ ☐	20 €
---	-------------

Preus per setmana (IVA Inclòs)

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Tenim una plaça disponible

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

Des del carrer

P. LEANDRO FANLO, RECTOR DEL COR IMMACULAT DE MARIA, A ROMA

«La parròquia és una gran plaça on viure l'Evangelí»

Samuel Gutiérrez

Fa gairebé dues dècades que és a la Ciutat Eterna, on actualment exerceix com a rector d'una de les esglésies més importants de Roma: la del Cor Immaculat de Maria. El P. Leandro Fanlo Turró, *c.m.f.*, madrileny però amb ascendents catalans, és un fill fidel i apassionat del P. Antoni M. Claret, a qui ha dedicat diversos llibres. El darrer es titula «15 dies amb el Padre Claret», publicat el 2008 per l'editorial Ciudad Nueva.

Que el va dur ja fa més de dotze anys a convertir-se en rector d'una de les esglésies més importants de Roma?

Bé, no sé si és de les més importants de Roma... És la parròquia del Cor Immaculat de Maria, adjunta a la Cúria Generalícia dels Claretians de Roma, però al servei de la diòcesi romana. Jo em vaig traslladar a Roma ja fa més de 20 anys per treballar en una revista interna de la congregació i després d'uns quants anys em van nomenar rector del Cor Immaculat, ministeri que exerceixo des d'aleshores.

Aprofitant que estem immersos en l'Any Sacerdotal, podria confiar-nos breument la història de la seva vocació?

És una història senzilla, corrent, emmarcada en el si d'una família que era molt religiosa. De ben jove, amb 13 o 14 anys, vaig conèixer els Claretians i vaig començar a discernir, amb molta il·lusió, la vocació. Aviat vaig descobrir que sentia una veritable crida a la vida consagrada. Vaig fer el noviciat a Extremadura i als 17 anys vaig professar per primera vegada. Després vaig estudiar la Teologia a Salamanca, on em vaig ordenar de sacerdot ja fa més de 40 anys.

Quin ha estat el fil conductor d'aquests 40 anys de ministeri?

He dedicat la meua vida al que és el carisma de la nostra congregació: l'evangelització. He dirigit exercicis

espirituals, he pronunciat cursos i conferències, he exercit durant un quant temps de professor i director espiritual a col·legis... Un moment important de la meua vida va ser quan vaig conèixer el Moviment dels Focolars. A través d'ells, vaig sentir que el més important per a un sacerdot és l'elecció de Déu. No és tant fer moltes coses o tenir moltes activitats, sinó respondre contínuament a la convicció que Déu ho és tot per a la meua vida. Vaig descobrir que havia

de perdre, en cert sentit, el sacerdoti per trobar-me amb Déu que em demana que sigui sacerdot.

Com és la seva experiència com a rector del Cor Immaculat de Maria?

Ha estat la meua primera experiència pastoral, una mica semblant al que li va passar al meu fundador, el P. Antoni M. Claret, que va predicar durant el segle XIX per tot Catalunya. La seva passió era l'Evangelí i volia que tothom conegués Jesucrist a través de la Paraula de Déu. Immers en aquesta dinàmica, fins i tot va rebutjar ser rector, encara que jo crec que avui dia no ho faria, perquè la parròquia és actualment una plataforma moderna d'evangelització. En l'època, però, li tallava les ales i va demanar al bisbe que no li donés cap parròquia. Va tenir un èxit enorme

arreu de Catalunya i les Canàries, on se'l recorda també amb molt d'afecte.

En quin sentit la parròquia és avui una «plataforma moderna d'evangelització»?

Ens trobem en una situació difícil, allunyada de l'Evangelí, però sensible als valors evangèlics quan es té la tenacitat de l'amor de Déu, és a dir, quan mirem d'estimar personalment les persones, tal com són, fins al final. Per a mi és una gran sort estar en una

parròquia perquè suposa una oportunitat privilegiada per acollir i estimar tothom. Això és el que és fonamental per al ministeri. Per això concebo la parròquia com una estructura actualitzada, com una gran plaça on pots viure l'Evangelí i estimar sempre totes les persones.

Posa el llistó molt alt...

Però és que ha de ser així. No n'hi

ha prou amb una miqueta d'amor o unes paraules boniques. Estem cridats a acompanyar les persones, sorprendre-les amb les pròpies atencions i escoltar-les fins al fons. Avui dia és molt important escoltar, és a dir, demostrar a la persona amb què estàs parlant que ho és tot per a tu en aquell moment. Que noti que és un fill de Déu com jo també ho sóc. Per a mi, la icona del sacerdot és la de Jesús en l'últim sopar rentant els peus dels seus deixebles. És el d'una persona que es posa als peus de la humanitat per servir-la. Com a sacerdot, miro de convertir-me contínuament a aquesta manera de pensar. No es tracta de donar lliçons, sinó de viure, amb senzillesa però a fons la tenacitat de Déu. La parròquia hauria de ser avui un lloc on es palpi la fraternitat universal que predica Jesús.

Eduard Brufau

Rauxa

Les polèmiques estèrils

Entre els cristians de casa nostra fa dècades que trobem dos grups o corrents aparentment oposats: els integristes i els progressistes. Els primers destaquen per un gran rigorisme, per un purisme exagerat i per una obsessió constant per fer veure que només ells són els guardians de l'ortodòxia. Pel que fa als progressistes, estan instal·lats exclusivament en la crítica constant a la jerarquia eclesiàstica i des del seu ressentiment són incapaços d'aportar res de valor a l'Església. Òbviament, integristes i progressistes es critiquen mútuament, i aquesta és l'activitat preferida d'uns i altres. Aquestes dues tendències, doncs, s'assemblen molt

més del que els mateixos protagonistes volen admetre. Les seves posicions radicals no són més que un refugi còmode, una cortina de fum per amagar —tot i la indubtable honradesa personal de la majoria d'ells— una gran buidor. Integristes i progressistes es creuen amb el privilegi de pontificar sobre absolutament tot i no accepten mai que l'error és propi de la condició humana.

Ben lluny d'aquestes postures, que són una inèrcia moribunda del passat, els cristians avui estem cridats a viure autènticament, des del més profund del cor, l'Evangelí de Jesús i transmetre al món el seu amor infinit.

Pensant-ho millor

Núria Gispert
Membre del Consell
Assessor de la Fundació
Pere Tarrés

Era estranger i em vau acollir

Estem vivint una crisi econòmica molt important. Cal retrocedir fins a l'any 1929 per trobar-ne una de semblant. Els primers que reben les conseqüències d'aquesta crisi són els milers de treballadors no qualificats que es queden sense feina i que són principalment del gremi de la construcció. La majoria d'ells immigrants, que van tenir un procés difícil, ple de tristor i angoixes per deixar la seva terra, la seva família i la dificultat afegida de poder obtenir documentació. Finalment, els arriba el goig i l'esperança del treball, del reagrupament familiar. De mica en mica es van integrant en una nova terra i en una cultura que els acull.

Però avui, de sobte, sense culpa i havent treballat bé, la crisi els deixa al carrer, sense feina i amb una llei d'immigració endurida. Els converteix en persones invisibles. Són carn de canó de màfies que s'enriqueixen del seu treball submergit. De vegades, els mitjans de comunicació els relacionen amb activitats delictives. Tenen una situació complicada.

La vida de Jesús ens dona moltes pistes per donar-los suport. Com a comunitats cristianes que som, el Nou Testament ha de ser la nostra guia. Si llegim amb calma les Benaunces veurem que, d'una manera implícita, es respecta la dignitat de l'immigrant i se'ns demana que ens posem al seu servei. A l'evangelí de sant Mateu 25,31-46 hi trobem aquelles paraules tan profundes que diuen: «Veniu, beneïts del meu Pare, perquè era foraster i em vau acollir.» Les germanes i germans immigrants es converteixen en beneficiaris del Regne de Déu.

I pel que fa a la legalitat dels immigrants, sant Pere als Actes dels Apòstols (5,29) ho deixa molt clar: «Cal obeir Déu abans que els homes.»

Crec que aquestes, que són algunes de les pistes evangèliques, haurien de formar part de la columna vertebral dels cristians davant del fenomen de la immigració.

El magisteri catòlic recent també mostra gran preocupació per aquest fenomen, fins i tot, el papa Joan Pau II, en el missatge per a les Jornades de les Migracions de l'any 2000, titulava el paràgraf número 4: «Acollir avui als immigrants de la desesperació.»

Tant de manera individual, com en forma de comunitats cristianes, hem de ser conscients de la situació que viuen els nostres germans. Hem d'establir espais d'esperança i de diàleg. L'Església ha de passar de la desconfiança al respecte i del refús a l'acollida. Crec que queda molt clara la posició que hem de tenir els cristians. Benet XVI fa el balanç de l'any 2009, i ens diu: «Penso que l'Església hauria d'obrir avui també un pati dels gentils, on els homes puguin d'alguna manera enganxar-se amb Déu sense coneixe'l i abans d'haver trobat el camí al seu misteri... El cel està obert. Segueix sent cert, fins i tot en la vida quotidiana, que el cel ja no està tancat, que Déu és a prop, que en Crist tots pertanyem els uns als altres.»